

D-166

PER SCHEI

PRIVATE DAGBOKER I

2. FRAMFERD

1898 - 1902

064400158

L. Framferd
1898 - 1902

P. Schei:

1. Dagbok 20/8 98 - 11/6 99 s. 1 - 48
2. do 11/6 99 - 14/5 1900 " 49 - 99.

Lydet og maskinisteret a
Fri Gummer Bachse.
1939

P. S c h e i` s

private dagbok 20/8 1898 - II/6 1899.

I.dagbok,

ført under den 2. norske Polarferd med Fram. Leder: Kapt. Otto Sverdrup.

- - -

Søndag 2. okt. 1898 i teltet, Leirdalen. Hayes fjord.

Nu har jeg meget å gjenoprette av slett dagbokførsel, men denne gang holder jeg mig for en stor del undskyldt, for dette har vært den hittil mest bevegede uke vi har hatt.

Mandag 26/9, din fødselsdag som jeg erindret for mig selv, drog vi avsted, 9 mann med 8 sleder med hundeforspann. Om aftenen var en del bragt ut på isen utenfor Rice Strait hvor det nemlig enda var åpent vann, og resten drog vi med oss selv. Kl.12 var vi ferdig med pålessingen og kjørte. Kapteinen gikk foran og fant vei, for isen er ofte ujevn på grunn av fastfrosne flak og isfjell så Fosheim med en slede, så Simmons med slede, Isachsen med slede, styrmannen med slede, Hassel med slede, jeg med slede, Stolz med slede, Bay med slede til sist. Det var et langt tog. Og som det gikk! I hui og hast fløi hundene avsted etter de foregående, og man har kun en lang pisk og selve sleden å styre med. Du kan tro det er mosjon med en sånn fart å styre en kjelke med over 100 kg last på over isflak og mellom kossene. Sleden må ikke få støt, lasten må ikke rokkes, og det vil den gjerne hvor godt den enn er surret. Og frem skal man! Når man skal over isflak, må man foran og trekke sleden op, for hundene alene greier det ikke. Vi kom da avsted etter noen uhell - Bay veltet og måtte lesse lasset på nytt f.eks. - og vi kom til Alexandra Haven. Her slo vi leir, satte op teltet, kokte ertesuppe og lå i sovepose 4 og 4, samt kapteinen i en enkeltmannspose. Om morgenen tørnte vi ut, kl.4 for kokkens vedkommende, de andre først etter kaffen. Det var kjølig, hustrig som vi sier hjemme. Så var det til å surre lasset, og kl.7 gikk karavanen igjen. Over fjorden gikk det bra, senere blev isen lei, flak op og flak ned, det var en tung fornøielse. Det gikk heller ikke av uten veltinger, især for styrmannen og Bay. Mange morsomme episoder, men nu er det

lenge siden. Idag er det

4.oktober.

Hundene mine, sterke, gode trekkhunder forresten, rev ihjel en av de norske hundene som fulgte med, og som tilfeldigvis kom innenfor deres rekkevidde. Dette gikk for sig på et sted hvor isen var blank og glatt, så jeg ikke fikk fotfeste. Jeg og sleden slang etter på den ville jakt, og da vi stanste hadde alle seks bitt sig fast i den arme djevel. Jeg slo svøpeskaftet av på dem, og nevene slo jeg ømme, men de sanset absolutt ikke, de var aldeles som en hop ulver. De samme hundene rev nu igjen - da Stolz hadde dem hit over - ihjel en til av de norske hundene, og en av dem bet Baumann i låret. Disse samme vilddyr er så tamme og kjelne som noen skjødehund, intelligente dyr i høi grad, men de mangler opdragelse. Her har vi nu fire spann som vi strever ubegripelig med, for de eter av sig remmene og går løs, og om natten eter de op provianten. Grønlenderne pleier å slå ihjel alle hunder som eter seletøi, men denne gang har de visst for en gangs skyld solgt dem, godt næringsvett har de nemlig i all slags handel.

Nå, vi passerte tvers over Alexandrafjord og langs landet forbi Mow Carey, det vestligste punkt som er nådd her. Det var Long fra Greelys ekspedisjon. Om aftenen kl.5 tirsdag kom vi frem til det sted hvor kapteinen hadde utsett sig teltplass, en dal med terrasseflater ut mot fjorden. Her la vi op, slo op teltet, kokte havregrøt og gikk i posen. Dagen etter bar det til å grave ut plass til teltet og sette det op. Hermed gikk dagen, men om aftenen stod teltet fullt opsatt, med provianten og apparatene opstabledt rundt omkring. Neste morgen kl.6 drog styrmannen, Simmons, Hassel og Stolz tilbake. De kjørte til Fram på 13 timer, det er neppe over 60 km, men enda bra dagsmarsj.

Tirsdag II.oktober.

Nu er det lenge siden sist, her blir store huller. Jeg får ta op hvor jeg slapp.

Da hjelpetroppen var reist torsdag morgen, drog kapteinen på jakt

og var borte hele dagen, mens vi andre var ute på isen og målte basis. Da vi var kommet vel hjem og hadde spist, kom kapteinen trett og mødig med et kjøt-
stykke på armen. Han hadde fart op gjennem dalen, truffet dyr, forfulgt dem
og skutt dem oppe i en vill kløft, to store okser. Dagen efter vandret vi de-
op for å hente kjøtt, vi bar ned en god del, men hudene og en del kjøtt blev
igjen. Det var over tre timers marsj derop.

Dagen efter, lørdag, var Isachsen og jeg avsted på måling mens kapt-
nen og Fosheim drog avsted med et spann inn over fjorden for å undersøke den
forgreninger. Søndag var vi inne på grunn av tykt vær og stelte med vårt ar-
beide forresten. Om aftenen fikk vi besøk fra Fram: Baumann og Stolz kom med
hvert sitt spann. I anledning av besøket biff av moskusokse og kaffe avec.
Meget høi stemning hos hele selskapet.

Dagen efter, mandag, skulde de besøkende med Bay dra op efter huder
og kjøtt, mens Isachsen og jeg var på fjorden med en slede og målte. Da vi
kom hjem om aftenen, klokken var 7 og mørkt var det allerede, så kom de andr
også, men uten kjøtt og uten huder. De hadde aldeles opgitt å bære. Bay hadd
tatt en hud alene og båret ned gjennem uren, hvilket var godt gjort. De andr
to syntes så for skams skyld at de måtte ta den andre for sig. De hjalp så
hverandre med den. Dagen efter drog partiet i vei, men med to spann og sle-
der, for det var imidlertid blitt så vidt føre at det gikk. Kom så igjen med
begge hudene. Isachsen(målté) og jeg målte og stelte litt hjemme. De to hel-
ter i munnen bar sig ad med kjøring og alt dertil hørende slik, at de var ti
megen moro for oss andre som nu anser oss for erfarne hundekjørere,

hvad vi jo også er - Gud bevarer vel! Da de kom hjem, var det sent, kl. 8-9, og utasete var de jo. Den ene øm under føttene av komagene - en passant det bekvemmeste fottøi jeg har hatt - og den annen doven. Så kunde de ikke reise neste morgen, men måtte ligge over for å reparere seletøi, det hadde de latt hundene spise op. Så stjal de fra oss og fra hverandre innbyrdes og reiste da neste morgen med hundene og et lass hver. Dette lass fant de enda ubegripelig tungt og satte sledene igjen ved Kapp Rutherford, enda vi her hadde vært ytterlig forsiktig med hudene for at hundene ikke skulde få fatt i dem. Bay takserte dem til mange hundre kroner hver. Så gikk de resten av veien. Ja, vi har fått oss mangen en god latter av dette, og jeg ler med skadefryd, for det er så morsomt å se Baumann som skal kunne ~~alt~~ og være så praktisk og alltid kunne greie sig og agere sterk mann, se ham bære sig så gjennomført klønet ad. Han hadde også beklaget sig over teltlivet her inne, det falt ikke i hans smak. Stolz hadde beklaget sig over at jeg hadde vært grov. Det kan nok være at han hadde grunn til det, for jeg ekserserte litt hardt med ham i anledning av at han ikke banket sneen ordentlig av sig før han kom inn i teltet, likeså fordi han slo ut kaffe i soveposen o.s.v. Men han får trøste sig med at det var likeså meget spøk som alvor i det. Han er en naiv, men elskverdig fyr som alltid kommer galt avsted, men som man aldri kan bli sint på for alvor. Det er som Isachsen sa; når han kommer tilbake fra denne ekspedisjon, så kanskje han har rukket å bli voksen. Imidlertid hadde vi levet bon på fersk brød, julekake, sogar pai av rabarbra som disse fyrene hadde hatt med, og vi feiret Isachsens fødselsdag 3. oktober, mandag. Vi synes i det hele vi har det herlig her. Lys har vi - stearinlys, varme har vi - primus, to stykker til middag brenner og varmer så det står efter, og så meget god mat da! Moskuskjøtt er storartet til biff og til julianesuppe. Bestemmelsen var at vi skulde dra på tur innover fjorden på måling senest tirsdag når de besøkende var reist. Nu blev det så at de først reiste torsdag morgen. Men under kjøttthentingene hadde Bay slått sitt ene kne så han var invalid og ikke kunde gå! Que faire? Reise fra ham kunde vi ikke, for vi hadde bare en primus, og være med kunde han ikke. Men han tilbød å være igjen uten primus, og så drog Isachsen og jeg med sovepose, primus og greier - intet telt - og Bay la sig igjen i alle peskene. Vi ventet jo kapteinen og Fosheim senest lørdag aften, så vi hadde ingen betenkeligheter da han tilbød det. Ti med hver dag som går blir været mer og mer tykt og usikkert samt dagene kortere. Vi reiste og kom 2 1/2 mil inn i fjorden her; Vi la oss op for natten, bredte soveposen ut i le av en stor sten, satte op kjelken utenfor, primusen inn ved stenen, kokte en gryte med ertesuppe med litt kjøtt op i, tok gryten mellom oss i 4-mannsposen og hadde det hyggelig i bare

÷ II-I2 grader. Sov utmerket. Det var litt leit å tørne ut og koke - atter ertesuppe - men det gikk dog godt. Det er i det hele ingen sak å klare sig med sovepose og primus, sogar pesk. finnsko og primus, men behagelig blir det først riktig når man har telt.

Da vi tørnet ut, var været tykt, men det klarnet da noenlunde, og jeg var på vei op til den lille toppen hvorfra vi skulde observere, da jeg nede på isen fikk se en mann med slede. Jeg ropte til Isachsen som stod nede ved stranden, og han ropte til ham. Det viste sig å være Fosheim. Stor gjenkjennelse og fortelling. De hadde dratt ~~utover~~ innover fjorden på god is, hadde fulgt den nordvestlige arm ved hvis begynnelse vi nu befant oss og hadde slått leir. Dagen efter kjørte de noen få timer lenger inn i fjorden, helt inn til bunnen, og mens Fosheim satte op teltet, skjøt kapteinen 4 - fire - moskusdyr på den andre siden av den her bare 3-4 km brede fjord! Så drev de jakt i stor stil der inne, og dagen før var kapteinen gått utover. Fosheim skulde få bli igjen en dag for å gå på jakt. Her var han nu. Nå, vi drog da hver til sitt, Fosheim til leiren og Isachsen og jeg til fjordens bunn for å måle. Vi slo leir om aftenen innenfor den store bre ved fjordens bøining mot sydvest. Dagen

efter måling og fotografering og litt lenger fremtreenen i denne fjordarm som ender med et veldig brekompleks. Så vendte vi og drog hjemover. Da vi ut på eftermiddagen ved 5-tiden holdt hvil ca. 2½ times kjørsel fra teltet, fikk vi se to hundekjørere inne ved land og bakenfor. Ja, så var det å holde inn til dem, og se, det var kapteinen og Fosheim med et lite lass moskuskjøtt- og hud hver. Det var kapteinen som på hjemturen hadde skutt en okse rett inn for Isachsens og min første leirplass. Dette hadde de nu hentet. Men den største nyhet: de hadde talt med Peary! Jeg bante av bare forbauselse. Da kapteinen var kommet hjem, hadde han jo funnet Bay, og de hadde da kokt ved hjelp av petrolum som de helte på fliser og skrap i et sammenbøiet stykke blikk. Nu fredag eftermiddag, skulde de til å koke kaffe. Bay stod i husgangen og malte kaffe: de knuste den i en seildukslapp innsvøpte kaffe mellem to steiner. Da får han se to kjelker ute på isen. Våre var det ikke, forspannene var for store. Det var 8 hunder, vi bruker 6, høist 7, og sledene var - ja sandelig var det eskimosleder. Så kommer en høi, skinnklædd mann opover bakken, og kapteinen i vei i møte med ham.

Mr. Peary? Jo, det var det da, og det blev en større samtale på ca. 30 min. Han vilde ikke gå inn. Alt imens stod Bay og malte kaffet. Kapteinen presenterte. Mr. Peary ytret en almindelig frase som Bay ikke forstod noe av skjønt han påstår at enten sa han at han kjente hans navn - hvad Bay ikke tror - eller også at han ikke kjente ham, hvad Bay synes er et merkelig svar på en presentasjon. Peary fortalte

at han var kommet til Kapp Sabine den 13. aug., og at han nu lå 22 miles herfra ved Horse Point - så tror kapteinen han kalte det - Her ute på odden mellom denne fjord og den nordre har han en camp. Han spurte om vi hadde fanget noe. Jo, vi hadde da en 30 hvalross og sel. Om vi var mange, og hvor mange eskimoer vi hadde siden vi hadde slik fangst! (sic). Jo, vi var da 16, de var 15 - hvad slags fikk vi ikke vite. De hadde noen hvalross og en bjørn, hvilken vi misunner ham. Vi har sett en mengde spor her inne, like ved leiren til og med, men ikke har vi sett noen, nei! Så drog Peary og eskimoen, og kapteinen og Bay kokte kaffe. Da så de Fosheim komme borte på isen. Det var rent ferdsel her, folk kom og gikk formelig!

Dagen etter var de så reist ned over for å hente kjøttet av den siste oxen kapteinen hadde skutt. Vi slo da følge og kom hjem sent om aftenen etter en nokså hard tårn for mig i mørket. Søndagen etter tok vi det rolig. Mandag skulde kapteinen, Fosheim og jeg dra i vei nordover mens Bay og Isachsen skulde ta veien dit hvor kapteinen og Fosheim hadde gått på jakt. Men så blev det sent, for styrmannen og Olsen var kommet lørdag aften og var her søndag, og før de kom avsted mandag morgen var klokken 8. Vi opsatte vår avreise, og idag var det så tykt at det ingen mening var i å reise. Det snedde og sner enda. Nu ligger vi her alle sammen i skinn og sover og prater og koser oss storartet, men det er ergerlig at vi ikke kommer avsted.

Det skal nu komme 5 sleder fra Fram og sammen med Fosheim dra inn og hente kjøttet, og så blir det vel hjemreise, for været blir utryggere og dagene kortere.

Fredag 14. oktober. Leiren i fjorden sønnenfor Bache Island.

Onsdag morgen bar det avsted med kapteinen, Fosheim og mig. Været var godt, men føret tungt, men da lassene ikke var tunge, gikk det dog bra til vi kom til odden mellom de to fjordene. Her speidet vi for-gjeves etter Pearys camp og arbeidet oss møisommelig gjennom den sterkt skrudde og drivisfylte is. I sundet her var isen ganske ny og usikker med åpne råker, og det gikk ikke fort i kroker og bukter. Langt om lenge kom vi da forbi og slo leir om aftenen inne i fjorden et stykke. Neste morgen, torsdag, bar det videre. Nu hadde vi god is, så nu gikk det riktig godt. Jeg tok noen fotografier samt noen siktelinjer til orientering av mitt håndriss av denne interessante fjord, og ved 4-tiden var vi ca. 10 km fra fjordens bunn. Således er denne fjord utklart, og Bache Island som antokes for en ø, er blitt en halvø. Her slo vi leir på en veldig sandør foran en canon og hadde en hyggelig teltaften.

Idag har kapteinen og Fosheim vært på jakt inne i dalen ved

fjordbunnen og sett en isbjørn, den første på turen. De fikk den ikke, den har jo tolv manns vett sa kapteinen, hvad skal så to stakkarer stille op, mente han. Jeg var en tur op gjennom dalen som var oss nærmest og samlet skreppen full av stein. Jeg skulde blott ønske å ha noe mere tid til disposisjon for undersøkelser her inne, men imorgen er det tilbaketog. Hyggeli leir det her. I teltet har vi det så rummelig og godt, varmt har vi det også. Lys har vi, jeg sitter i soveposen og skriver, kapteinen ligger i sin pose og hviler ut ovenpå marsjen og Fosheim pusser geværet og primusen brenner lystig. Og så godt som man lever! Moskuskjøtt hver eneste aften i kjøtt suppe med julienneurter, kaffe og piper etterpå.

Lørdag den 15. oktober kjørte vi tilbake i tåke og snedrev så tykt at vi intet så hverken på land eller sjø, og slo om eftermiddagen leir i den dal hvor vi var bestemt på å ta op for å kjøre over land til stasjonen. Neste morgen, søndag, tørnte vi ut kl. 4 og kom avsted kl. 8. Alt var da lesset på min slede som hadde trevaremeier, og Fosheim kjørte foran med nysølvsleden og hadde enø stert i min kjelke. Slik bakset vi op gjennom en bratt dal med stein og styggedom. Jeg veltet lasset flere ganger, men det var bare å velte det på rett kjøll igjen, og så på'n igjen. Vi kom da over, men slet kjelkene stygt, og tungt var det, dyktig tungt først å slite og dra i den tunge kjelken og så vasse i nysne til midt op på leggen. Men det verste stykket var ned til fjorden her, en høi og bratt skrent så ulendt at det vilde falle mig besværlig å gå, men jamen gikk det. Kapteinen og Fosheim styrte kjelken, og jeg foran med hundene. Hjem kom vi da og hadde en hyggelig teltaften, ventende forgjeves på folket fra skuta. Idag

mandag 17. oktober har vi reparert våre kjøregreier, ligget og røkt, spist og pratet og atter ventet forgjæves på folket fra skuta. Nu må det gjøres noe, for Isachsen og Bay er inne i fjorden og har for lite hundemat og for lite petroleum. De må ha undsetning, og vi må visst dele oss. Kapteinen er meget spekulerende. Vi undres hvad der kan sinke dem som skal komme.

Det har jo vært styggværn, men det kan vel neppe ha forvoldt noe slikt.

Skulde isen være brutt noe sted?

Torsdag 20. oktober. Da ingen kom fra skuta mandag, så måtte noe gjøres.

Fosheim drog til "Kjøttfjorden" for å bringe Isachsen og Bay petroleum og hundemat, og kapteinen og jeg la i vei for å gå ombord, med mine hunder og liten bagasje. En sovepose, to pesker, gevær og matpose, men intet telt og ingen primus. Førret var tungt med sneskavler som ikke bar. Mørkt var det også da vi la avsted kl. 6 om morgenen. Men det verste var at hundene blev syke. Først var det en som ikke vilde dra. Vi bandt den bakefter - nei, den holdt igjen, og jeg prøvde å trekke den mens jeg gikk - nei, så la vi den på lasset. En til sakket av. Så skjøt vi den første og bandt den fast for å ha den til hundemat til aftens. Så måtte vi løse den annen, den satte sig for, fulgte ikke efter. Så trasket vi avsted, de andre drog heller ikke godt. Kapteinen drog ved siden av, jeg drog også noen tårn, men mest kapteinen. Tilslutt drog hundene så godt som ikke, og vi drog begge to, kapteinen med langt tau foran og jeg ved siden av kjelken. Slik arbeidet vi oss frem, med 10 min. hvil til to kjeks og litt frosset flesk og kom om aftenen ved 4-5 tiden forbi odden til Alexandrafjord. Mens vi stod stille et øieblik utbrøt kapteinen: Der hørte jeg lyd! Vi lyttet, jo så hørte vi igjen noe, hundegjøing og rop, og vi til å rope! Kapteinen gikk i forveien og traff karavanen fra Fram: styrmannen, Stolz, Hassel, Braskerud, Nødtvedt og Hendriksen. De var på veien på andre dagen. Uvær hadde hindret dem, og ikke var de blitt ferdige heller. Isen var våt, og da hadde sabbet i sørpe til knes fortalte de. Forresten sa de at førret blev merkelig lettere og isen også, efterat kapteinen kom foran istedenfor styrmannen. Nå, vi labbet på en tid og slo så leir, og neste dag kl. 1½ var vi her igjen. På hjemturen fant jeg igjen min ene efterlatte hund som vi så tok med. Det er kjeksene som ikke er tilstrekkelige for hundene, de må ha mere kjøtt. Nu friskner de til allesammen efterat de har fått kjøtt. Idag drog så hele jekta i vei innover. Nødtvedt blev igjen, kapteinen syntes han var for dårlig til å legge i vei, uvant med strabasen og dårlig utrustet med klær. Ikke var

det nødvendig heller.

Nu sitter vi her i teltet og har det hyggelig med primusen brendende. Prater om likt og ulikt. Jeg benytter mig av et visst frisprog som jeg har tiltatt mig, til å opplyse kapteinen om en del som foregår utenfor hans vitende, og som klarer situasjonen litt. Baumann har jeg fått revet ned en smule på med denne turen hans hit, hvor han satte igjen sleden, og styrmannen har fått sitt denne gang. Han er en rivihjel som bryter sig frem med alt han har med å gjøre, tanker er noe som han har mindre med. Før har kapteinen vært så misfornøyd med Stolz, nu tror jeg han vil prøve ham. Det er en elskverdig klodrian som intet har prøvet, men som er både lærvillig og villig til å arbeide, og ikke dum heller. Men den råtamp av en styrmann behandler ham med hån, og det er en dannet mann som Stolz for^god til å ta til takke med, men kan heller ikke gjøre noe derimot.

Styrmannen og Olsen kom galt avsted da de skulde hjem forrige mandag. De skulde prøve hverandre hvem som var mest til kar, hadde de åpent sagt før de reiste. Olsen lesste sitt lass større enn styrmannens, og de drog avsted, overnattet første gang bortenfor Alexandrafjord. Dagen efter la styrmannen igjen det meste av sitt lass, så han fikk bare en bog og huden. Om kvelden kl. 5 var Olsens hunder utkjørte selvfølgelig, og han vilde stoppe for natten som det eneste rette var. Nu, styrmannen vilde i vei, om han skulde holde på hele natten så skulde han frem. Olsen hadde da intet annet å gjøre enn å sette igjen lasset og dra hundene som da tok makten fra ham, så han til slutt måtte slippe dem helt. Han kom bort fra styrmannen mørkt var det jo, og nærsynt er han i høi grad. Så tullet han og gikk - og gikk galt naturligvis - gikk hele natten. Om morgenen så han hvor han var og kom sig da ombord ytterst forkommen, frossen og sulten. Så sendtes Stolz ut med mat til styrmannen som hadde basket på, men til slutt forsøkt å legg sig i posen. Han lå en tre timers tid og frøs og var nu på farten igjen. Har man hørt maken til uforstand, for ikke å si noe meget verre. Ombord fremstiller styrmannen saken verst for Olsen, men Nødtvedt fortalte mig det her, og så fikk jeg ham til å fortelle kapteinen det. Det er jo det

rene vanvidd å bære sig ad slik, men aldeles karakteristisk for styrmannen, og alle er de enige. Han kjører dem ut alle sammen, og til liten nytte. Det er så meningsløst. Nødtvedt var utkjørt, Stolz, Peder, allesammen i mer eller mindre grad.

Onsdag 2. november 1898. Jeg får gjenopta fortellingen hvor jeg slapp. Her har nu vært en svare dagbokskrivning i de siste dager. Idag har kapteinen sittet den hele dag, det er ikke hans kjæreste beskjeftigelse.

Torsdag 20. okt. drog kjøttthenterne innover fjorden og kom igjen søndag ettermiddag. I den tid hadde vi ligget stille med undtagelse av fredag morgen da vi alle tre gikk innover for å ekskursere i profilet ved den gamle leirplass. Jeg tørnte ut kl. 3 og begynte å koke, men vi kom oss ikke avsted før kl. 6-7. Det var den koldeste morgen vi hadde, neppe stort under ÷ 30 grader. Men kl. 12 var vi tilbake igjen, for alt var så nedsnedd der inne at vi snudde da vi kom så langt at vi så hvordan det så ut. I teltet hadde vi det riktig behagelig med primus brennende hele dagen. Det gikk med ~~primus~~ kaffe- passiar - middag - kaffe - mere passiar, og så tilslutt aftensmat og derefter i posen. Men mandag blev det annen dans. Kjøttthenterne var kommet søndag aften, dog uten Isachsen, Bay og Fosheim som skulde komme efter, og nu skulde der avreises for skuta. Jeg var igjen oppe kl. 3, vi kom da i vei, men først kl. 9 1/4. Den dag skulde jeg få gå på ski, mens Stolz skulde kjøre sleden - dette fordi det var ubehagelig å gå i skavlsneen. Leir slo vi allerede kl. 1 1/2 ved vestlige odde før Alexandrafjord. Vi hadde bare et 6 mannstelt, og vi var 8 mann. De 5 lå i en 4 mannspose ute på isen mellom kjelkene for å holde de løse hundene fra kjøttlassene. Kapteinen, Nødtvedt og jeg som hadde enkeltmannsposer, lå inne i teltet. Jeg hadde forfrosset tærne på høire fot, hvilket jeg ikke visste av, og derfor fikk jeg ikke kurert den ordentlig heller, således at den store tå nu smerter betydelig, frøs forresten også om natten i posen som var gammel og tynnslitt og dessuten for vid. Atter en uttørning kl. 3 for å koke kaffe - huttetu! og kl. 7 1/2 var vi marsjferdige. Da drog jeg kjelken selv og la skiene på lasset. Stolz var ikke i vigør. Det var ganske tungt arbeide for allesammen å bakse

sig igjennem den tettpakkete drivis med meterdype skavler imellem, som fyllte hele den vestlige del av Alexandrafjord. Jeg hadde håpet at vi skulde komme ombord denne dag, det var tirsdag 25. okt., men det blev for drøit, og kl. 5½ slo vi leir to timers kjørsel vest for Kapp Rutherford. Der hadde karene en kjedelig natt. Soveposen var så våt at de ikke hærdes å gå i den. Derfor satt de oppe rundt om den brennende primus den hele natt, kokte først mat, siden kaffe, så mat igjen. Kapteinen lå i pose og pesk ute, og jeg og Nødtvedt lå i posene våre derinne. Denne natt frøs jeg ikke, men sov riktig godt. Kl. 7½ var vi atter på marsjen. Jeg kjørte foran idag, og efter en ganske skarp kjørsel var vi ombord kl. 12, onsdag 26. ~~10~~ okt. Hermed var de fleste fornøid, mange endog særdeles vel fornøid.

Søndag 13. november 1898.

Det var en ordentlig lakune. Saken er den at tingene nu går sin rolige gang, den ene dag er som den andre. Arbeidet ombord er jevnt og ikke synderlig meget, og noe utenfor skuta er det ikke tale om nu efter mørketidens inntreden. Allerede den 26. okt., samme dag som vi kom ombord, var det siste dag vi hadde solen i horisonten, vi hadde ikke sett den for over otte dager siden, og siden den tid har vi bare hatt demring midt på dagen. Men på klare dager er denne enda ganske sterk, så man meget godt ser å arbeide ute. For resten liter vi på månen som vi bl.a. skal ha i hele julen, og det til og med circumpolar, d.v.s. vi har den oppe hele dagen.

For min del må jeg si at jeg ikke sporer noen ubehagelighet av mørket. Vi har lagt over skylightet og brenner lampene hele dagen, lyst og varmt er det i salongen, selv om natten er det her 5-6 varmegrader utpå morgensiden, og om man kommer ut, generer hverken mørke eller kulde. Jeg går op på dekket for å ta de meteorologiske observasjoner med en trøie over skjorte og lue og vanter, og vi har nu i lengere tid hatt ca. 30 kuldegrader. Mot kulden kan man klæ sig, men hvordan det går med mørket når det lir lenger utover, vet man jo ikke. Men så har man arbeidet å ta til. Jeg har nok å gjøre, fotografier å fremkalle og kopiere, kart å tegne, klær å lappe og sy o.s.v. Apropos klær: nu har jeg gjort min første klæsvask. Det var en hard

tørn. Vi varmer op i "gamlebyssen" (den gamle kabyss) og holder til der. Det er et bra stykke å trekke vannet på slede, vi må hente det inne på land i et par små tjern. Til vanntønner har vi kjeksbokser. Siden det er slikt vanskelig foretagende å skaffe vannet, så sier det sig selv at man er meget økonomisk med det. Tar du så i betraktning at tøiet er så smussig som det kun kan bli ombord - i land vil bare skorstensfeiere og grubefolk kunne prestere maken - så skjønner du at man hurtig opgir tanken om atter å få frem tøiets oprinnelige hvite farve, en tanke som jeg i min uerfarenhet til å begynne med smigret mig med. Men jamen fikk jeg opgi den. Dog, tøiet er like behagelig å ta på som ellers når det er nyvasket, så forhåpentlig har behandlingene dog virket til sitt øiemed. Nu akter jeg å opta kapteinens mål for en skjortes varighet, ikke en uke, men to måneder! Hva sier du til det? Jeg er redd for å slite tøiet ut med en for ofte gjentatt vask.

Siden vi kom ombord, har jeg forøvrig vesentlig vært optatt med å passe mine hunder, bl.a. bygge hus til dem, og så lappe klær. I natt er en hund død for mig, og jeg nesten gråt da jeg kom inn i snehytten og fant den der. Jeg vet ikke hvorav det kommer, men jeg kommer til å holde av mine hunder som om det var kjære venner. De er så vennlige og kjæle noen av dem, og de kommer og stikker sig inn til mig når jeg kommer inn til dem i huset. Svarten og Gamle^bass~~en~~ og Skvinten og Hviten som døde i natt, og Tispen og den nye hvite, der er de alle sammen. Jeg har hatt to andre. Den ene måtte vi skyte den dag da kapteinen og jeg skulde gå tilbake fra Fort Juliane til Fram, og den andre som vi efterlot ved samme leilighet, men fant igjen senere, måtte vi atter efterlate da vi endelig kjørte hit over. Da Isachsen, Bay og Fosheim kom efter, fant de den og skjøt den. De kom forresten tre dager efter oss og hadde hatt det svært morsomt, men noe kaldt på det siste

Hundene har hatt det ondt i denne kulden. Syke har en del vært også, fordi de fikk for lite kjøttmat. Men nu har vi bygget hytter av sne til dem langs skibssiden. I hver hytte er det et spann, og der har de det lunt og godt.

I siste uke en dag gikk jeg en spasertur med kapteinen ned over

sundet, og så åpenbarte han en ide som han nu går og ruger over. Den går ut på følgende: I tilfelle av at det skulde vise sig umulig å få skuta rundt nordpynten av Grønland, vil han trenge så langt op som mulig og rekognosere ved sledeturer og overvintre. Neste mars skulde kapteinen med to ledsagere dra avsted med hunder og sleder for å ta veien rundt landet og nedover langs Østkysten, og i tilfelle overvintre så langt syd som mulig. Skuta skulde gå sydover og overvintre i Jones Sund eller Melville Bay og neste sommer ta reservekullene i Godhavn og få mere ved Island og så trenge op til Sabine Island på Grønlands østkyst på 73 n.br. eller så omtrent, tror jeg. Senere har kapteinen nevnt som variasjon at han vilde bygge hus for å overvintre i der nord, så skuten skulde vende tilbake allerede samme høst - for å være så meget sikrere neste sommer der oppe på østkysten. På tale om dette bemerket kapteinen at det burde "være noen videnskap med". Ja, mente jeg, det burde det absolutt. I geologisk henseende var den hele østkyst meget interessant, og efter noen sidehugg og forskjellige bemerkninger kom det da ut at Fosheim og Isachsen var de som det kunde være tale om. Men han nevnte også adskillige betingelser som de manglet, men vi blev da enig om at det var dyktige folk begge to. Så fulgte en lengere taushet, og så brøt kapteinen ut som han ofte pleier ~~i/er~~ midt inne i en tankerekke som man slett ikke hittil har vært inne på: "Nei, De skulde hatt et godt ben, De!" Jo, mente jeg. Den bemerkning tok jeg forresten som en komplimang, i hvert fall som et bevis på at han er fornøid med mine bedrifter som hundekjører og ekskursjonsmann i det hele. Du kan tro det ergrer mig også. Nevne kan jeg bruke, og jeg er i grunnen ganske lettvint og forholdsvis utholdende, og så har jeg den fordel at jeg kan ta kart og er geolog. Hadde jeg derfor to gode ben, så var jeg fortrinnsvis skikket for en sånn tur hvor nettop geologen og geografen har så uendelig meget interessant å vente sig! Enfin! Jeg håper til det siste på at vi må få skuta rundt. Imidlertid skal det nu utover vinteren gjøres alt i stand for å ha sakene i orden. Bay sitter nu og leter sammen alt hvad han kan finne om vilåt og isforhold i det nordlige Grønland, så vel vest- som østsiden. Dagsordenen ombord - ja det får være til imorgen.

25. februar 1899

I telt ved Leffert Glacier, Ellesmere Land.

Onsdag morgen kl. 8 reiste kapteinen, Bay, Isachsen, Baumann og Hendriksen fra Fram for å hente det kjøtt som ligger igjen fra i høst og for å gå på jakt, samt endelig for å rekognosere i anledning av den forestående sledetur til neste måned. Imidlertid hadde jeg ordre til å dra hit ned for i løpet av noen dager å foreta målinger av brebevegelsen, samt derefter å foreta en uketur til Bachehalvøen for å kjøre frem 100 kg. hundeproviand og ta rede på isforholdene.

Like til mandagen ut hadde jeg vært beskjeftiget med å sy munnkurver til hundene samt seletøi til mitt eget koppel. Noe arbeide med instrumenter eller sånt har det ikke vært tale om, og det som jeg har tigget mig til å få gjort av smeden og mekanikeren, var ennå ikke tatt fatt på.

Onsdag formiddag gikk med noe småtteri som skulde gjøres i stand samt temperaturobservasjoner på breen. Onsdag ettermiddag og torsdag formiddag var jeg med Nødtvedt i smien og fikk smidd hammer og meisler og litt småverktøi til eks^uksjonene, samt anvendtes til å skjefte og istandsette disse. Torsdag ettermiddag og hele fredagen anvendtes til å istandsette eller gjøre fra nytt av staver, signalstang, målesnor, prøve av teodolitens deling, reparasjon av instrumentkasse til o.s.v. samt ordning av proviand og instrumenter til turen til Leffert Glacier-breen. Fredag ettermiddag gikk jeg ned til Olsen med det lille målebord og et nytt stativ som skulde gjenges op samt kapteinens ordre om fyrstikkbeholder, kaffebeholder og signalskiver til distansestang, hvorved tildrog sig følgende som notertes øieblikkelig efter at jeg kom op fra aktersalongen: Målebordstativet tok han straks fatt på, men i anledning av det øvrige svarte han i en hissig tone at jeg kunde ve hjelpe mig med det som kapteinen brukte, en blikkboks som han fikk i byssen. Dessuten hadde han fått sitt arbeide av kapteinen, og det måtte først gjøres. Hertil svarte jeg at ordenen hvori det blev gjort ikke vedkom mig, men at dette var ordre fra kapteinen, som jeg hadde å overbringe, den vi begge hadde å rette oss efter. Siden han ikke vilde ta notis av en muntlig ordre, så sku

de jeg neste gang få den skriftlig, da jeg ikke vilde utsette mig for ufor-
 skammetheter. Efter en del andre bemerkninger fra min side om det uberetti-
 gede i den opfatning at det var personlige tjenester han gjorde mig, men ikk
 arbeide for ekspedisjonen, og noe sludder fra hans side om at han var maski-
 nist og den post skulde han forsvare, hvad jeg ikke tvilte - skiltes vi
 uten at han tok imot kapteinens ordre. Nødtvedt hørte på. Om kapteinen lar
 dette gå uten å si noe - hvad jeg gjerne tror eller rettere sagt er redd
 for på grunn av hans sedvanlige måte å se tiden an og la begivenhetene ut-
 vikle sig - så må jeg si at han gjør sig skyldig i en for en sjef meget sør-
 gelig feil med hensyn på disiplinens overholdelse og den enes forsvar mot
 den andre. Det er dog for galt at man skal være nødt til å la sig by ufor-
 skammetheter av upolerte folk når man søker å gjøre sin plikt og meget mer
 enn det. Ti er han maskinist, så er jeg ekspedisjonens - til og med en så-
 kalt videnskapelig - geolog, og jeg tør forlange å vite om det går inn under
 geologien å sy skinposer, hundeseletøi, munnkurver. Jeg tør også minne om
 at hvad jeg kan gjøre selv av apparater og hjelpemidler, det gjør jeg, enda
 må jeg tigge somme tider om å få råmaterialer dertil. Si så at det er beha-
 gelige forhold å arbeide under. Jeg kunde ha gjort mere nytte både for mig
 selv og for min videnskap enn å gå her og tigge og lure mig til å arbeide,
 og forresten brukes til alt mulig som en annen skibsgutt og så hundses efte:
 beste evne, først av den halvstuderte røver som vi har til nestkommanderend
 og skibssjef, og hvis underordnede man uten den minste varsko ved engasjeme:
 tet er blitt, - og senere av det hele skibsmannskap. Jo videnskapelig ekspe-
 disjon! Jeg vil bruke Peders uttrykksfulle sats, om enn kanskje den form ha:
 sier det ~~i~~ mest uttrykksfullt: " I helvete!"

Idag, lørdag, måtte jeg vente på målebordsplaten som Fosheim møied
 med å få i stand, men kl. 10 $\frac{1}{2}$ kom vi da endelig avsted. Simmons som hadde
 ordre til å følge med, har vært dårlig de siste dager og blev derfor igjen
 for å følge efter imorgen om han blir frisk. Det er forkjølelse. Forresten
 vil jeg stå mig på at han ikke blir kar til imorgen, for da lovte styrmanne
 at Stolz skulde få bli med. Jeg synes også det er en mildest talt merkelig

fremferd å gi mig ekspedisjonens botaniker til assistent. Jeg er selv ikke fullt førilig og har derfor god bruk for hjelp til å bære alle de tunge og ubekvemme instrumenter, - og så å gi mig den svakeste fyr ombord når det går en to tre i aktersalongen og driver. Apropos om instrumentenes ubekvemhet! Her er å lære hvordan feltutrustning ikke skal være.

Nu, styrmannen kjørte og jeg gikk på ski, hang for største delen i en tamp bak sleden forresten, og kl. 20 min. i I2 var vi ved teltplassen her, mellom Glacieren og fjellene på isen av sommerens elv. Da vi hadde satt op teltet, kokte vi kaffe og spiste en kjeks, og med en bit sjokolade til dessert reiste styrmannen hjem, og jeg gikk for å hente is. Derefter gikk jeg op og satte op en 1,5 m høi varde. Da jeg var ferdig hermed, var klokken litt over 3. Jeg gikk da ned, og efter et par turer dels nedover, dels opover isen på elven gikk jeg inn og holdt middag på julienne og kaffe og sitter nu i ulveskinnsklær i soveposen for snart - efter en pipe og en dråpe iskald kaffe - å legge mig til å sove. Klokken er bortimot 7.

Imorges var det klart, men det trakk op, og da jeg kom her ned var det tyknet slik til at jeg intet kunde se. Landet sønnenfor breen skimtedes utydelig gjennom tåken. Imorgen kommer styrmannen tilbake med Stolz eller Simmons og så teodoliten som jeg idiot glemte i hastverket imorges.

Søndag 26. februar 1899

Tørnte ut kl. litt før 9, da jeg venter styrmannen ved IO tiden. Sov og var våken mange ganger, kjentes litt kjølig uten at jeg frøs. Teltet rimet siden jeg intet lokk har på kokekarrene. Primus en ypperlig ting. Nu har jeg kokt tre ganger med en fylding og de to ganger hatt lite "lunkebluss" en god stund efter.

Klokken IO drog jeg utover på breen for å utse punkter for målinger. Jeg akter å måle ved tilbakeskjæring til tre ganske fordelaktig beliggende fikspunkter. Jeg fant et første passende punkt og envidere passende retning for de andre, Gjorde forøvrig en del iakttagelser over breens utseende samt morenedannelser her ved den nordre side. Herlig klart vær med solskinn. Da ennu ingen kom, tok jeg otte plater i nærheten av teltet, hvorunder jeg lett

forfrøs nesen og tre fire fingertupper. Kl. $11\frac{1}{2}$ fremdeles ingen kommet. Gikk derfor en tur nedover for å se på Glacierbreen, men kl. $12\frac{1}{2}$ tilbake til teltet. Klokken stanset, men da det minst var over middag og jeg således intet vilde kunne utrette om det også nu kom noen da jeg nu bare hadde teodolitmålingene fra de respektive punkter på breen å gjøre, hvilket kvever en formiddag og det første av eftermiddagen, så pakket jeg sakene sammen i teltet, heftet døren op, tok gevær og ski og gikk hjem. Kommet omtrent tvers av øen syd for Frams Havn møtte jeg Simmons og Hassel som efter middagen - søndagsmiddag NB - og middagskaffen hadde begitt sig i vei. Da fikk de snu, og da jeg kom ombord, var kl. omtrent 3. Mitt ur hadde følgelig stått lenger enn jeg hadde antatt. I aften er jeg temmelig slapp, noe forkjølet, men forhåpentlig i stand til å reise imorgen hvis det blir godt siktbart vær.

27. februar 1899.

Efter frokost lesste jeg på sleden, og kl. 9 bar det avsted med 6 usammenkjørte sultne hunder, men mot kjøtthaugen. Kommet omtrent ut til storflaket i Rice Strait, fikk jeg snudd utover og sydover, og så snudde de bare mot den andre siden. Jeg kom da tilbake til skuta med dem. Da klokken nu var $9\frac{1}{2}$, satte jeg hundene inn og sleden på dekket. Imorgen får vi tørne tidligere ut med et godt innkjørt kobbelt. Satte derefter op et signal ute på søndre odde og efterså et annet samt tok temperaturobservasjon på breen. I eftermiddag får jeg drive på med seletøi til mitt kobbelt.

28. februar 1899

Efter frokost reiste jeg avsted med styrmannens kobbelt og Hassel. Klokken 10 var vi ved teltet som fantes stående absolutt urørt så vel av dyr som av vind. Jeg gikk i gang med målinger fra to punkter. Besværlig arbeide i omtrent 40 graders kulde, men jeg var dog heldig forsåvidt det var en herlig, klar, nesten helt stille dag. Da solen gikk ned, holdt jeg på å pakke ned teodoliten. Vi tok en bit sjokolade og lesste lasset. Klokken $\frac{1}{2}6$ var vi ombord efter en frisk, men temmelig kjølig kjøretur opover sundet. Min nese og mine ører blir rødere og tykkere for hver dag.

1. mars 1899

Har idag satt op to varder med hjelp av Hassel, som jeg uten parlamentering fikk av styrmannen. Nu ved 7½ tiden er noen av sledeekspedisjonen, kjøttthenterne, kommet. Så får vi høre nytt. Sverdrup er kommet. Det er mot den oprinnelige bestemmelse. Dette må bety noe. Hele ekspedisjonen kommer!

2. mars 1899

Alt kjøttet var opett av reven. Ingen rekognoseringstur til Nordfjorden heller. Har idag gått og ventet på ordre uten å få noen. Har derfor i formiddag gjort i stand en del til målinger hørende samt i ettermiddag sydd på selene.

3. mars 1899

Nødtvedt fortalte mig i ettermiddag at Olsen hadde talt til kapteinen om det forefalne og vært meget vel fornøid. Kapteinen har ikke sagt et ord til mig. Hvad skal det bety? Hvad har Olsen sagt, og hvad tenker kapteinen derom? Jeg er aldeles konsternert. Det står for mig som uforenlig med gentlemans ferd, og det vil jeg så nødig tro om kapteinen. Men hvad er det så? Hvad skal jeg gjøre? Skal jeg spørre kapteinen og forlange forklaring og opgjør, eller skal jeg la det skure og forakte det hele, hvad jeg ubetinget hadde mest lyst til hvis det ikke var, fordi jeg setter den store pris på kapteinen som jeg gjør, og fordi det skaper en basis for mitt arbeide ved ekspedisjonen som kan gjøre dette enda vanskeligere og ubehageligere enn det allerede er. Skal man tåle uforskammetheter av skibspersonalet upåtalt? Skal man være prisgitt deres fremstilling av saken? Skal man være utelukket fra å få noe gjort av hvad man kan trenge i sitt arbeide? For jeg tror neppe kapteinen har gitt Olsen ordre til å gjøre de omtalte ting.

Nu har jeg idag gjort mitt seletøi ferdig, fordi det jo har vært gitt mig ordre tilå reise - hvorom jeg enda intet har hørt. Nu har jeg signaler ferdig til bremåling også ved disse breer her. Skal jeg nu vente til jeg får ordre til å foreta disse målinger, hvad jeg neppe får en gang om jeg venter aldri så lenge, - eller skal jeg imorgen spørre om jeg skal dra avsted, og skal jeg så få noen til hjelp? Jeg vilde gi penger til å vite det.

Jeg tenker mig nemlig den mulighet å begynne med en aldeles ny fremgangsmåte: absolutt intet initiativ å ta, vente til jeg får ordre og så forlange detaljerte ordrer. For resten gjøre bare hvad det blir mig pålagt av skibsarbeide, og så benytte fritiden på beste måte. Herved vil arbeidet bli fullstendig som kapteinen vil, selvfølgelig vil det være ham umulig å gi ordre om alt i rett tid for at leiligheten kan nyttes, men ham om det. Jeg forholder mig strikt efter kontrakten. Jeg har forsøkt den andre måten som skulde ha kunnet føre til noe, men nu er min tålmodighet opbrukt, det får man forlate mig. Her har jeg gått og tigget mig fri fra skibsarbeide, tigget mig til litt hjelp, tigget mig til litt råmateriale til å lage hvad jeg trengte til instrumenter o.s.v. - bestandig tross personlige ubehageligheter som jeg godt visste jeg utsatte mig for, vært håndverker på alle kanter. Liketil idag har jeg laget to stenger til basissignaler. Jeg skal enda be om tøy skjønt jeg en gang har gjort det, men uten å få noe avgjørende svar. Jeg skal fortsette med å tigge mig leilighet til opmålinger av breene her også, men mer vet jeg ikke.

Forresten er jeg redd for at jeg kommer til å fortsette som hittil, for jeg er altfor interessert i arbeidet til at jeg kan undlate å benytte den leilighet som jeg kan få vristet mig til, selv om det skal koste mig personlige ubehageligheter i massevis. Men skal jeg ikke ta mig igjen for det, så skulde det være rart.

4.mars 1899

Istandsatt ranselmeis og finnsko, forresten holdt fri og gått og ergret mig lørdagseftermiddagen.

5.mars 1899, søndag.

Har idag holdt helligdag, leste i formiddag noe geologisk, man får da forsøke å minnes hvad man burde være! I eftermiddag dolce far niente! Har forresten idag fått ordre til å dra på tirsdag med Stolz og Hassel og to spann til Bachehalvøen. De hadde uttalt sin misfornøielse med ikke å få være med inn i fjorden, og denne uttalelse hadde da Hendriksen bragt frem der inne i teltet, hvorpå kapteinen hadde svart: Vel!

Forresten bare en karakteristikk i anledning av nærværende videnskape-
 pelige ekspedisjons nestkommanderende: I høst hadde han vært på dekket en gan-
 da noen saker som tilhørte Bay eller mig, hadde ligget der oppe, og til de
 tilstedeværende av mannskapet hadde han kommet med følgende sats: Å, det er
 vel dette skrapet til disse videnskapsmennene. - En annen gang da Isachsen
 hadde anmodet om noen til hjelp ved kartarbeide i land her mens vi enda lå og
 ventet på leilighet, hadde han svart da Isachsen hadde sagt at hvis han skul-
 de få gjort noe, så måtte han en mann til: Ja, sånn sier de alle sammen.
 Hvorfor hadde han ikke gått i land kl. 6? - Ganske fornuftig og rimelig svart
 ikke sant?

Det er nok ikke greit for Isachsen heller. Før avreisen hadde kap-
 teinen sagt til ham at det var tenkt slik at Baumann skulde overta ansvaret
 for disse arbeider. Det var på bryggen da Isachsen skulde reise til Hamburg.
 Og så gikk Isachsen her i høst og purret gjentagne ganger på Baumann og et
 par ganger på kapteinen før denne endelig talte til Baumann, og så var det
 da at de bygget hytten og tok noen observasjoner. Da de var kommet så langt
 at de var noenlunde kjent med instrumentene og hadde fått noen greie på ob-
 servasjonene, så blev Isachsen satt til å lage hundemat og drev på med det
 til ut i februar. Siden har det vært slutt.

6.mars 1899

Idag har det vært en meget travel dag, alt skulde gjøres ferdig til
 turen. Selv om det ikke er så lenge - bare 7 dager - så er det dog noe nytt
 for mig å ordne det der. Det er jo første gang jeg skal forsøke noe selv, og
 da vilde jeg jo gjerne se å komme så godt fra det som mulig. Provianten er or-
 dnet, instrumentene likeså, det er bare å lesse og surre imorgen tidlig og se
 til å komme avsted. Nu er jeg i grunnen trett uten at jeg er søvnig. Jeg vet
 ikke hvorav det kommer, men jeg har en aldeles enorm røkelyst, røker uavbrutt
 og det sterk tobakk. Nu kl. $\frac{1}{2}$ I om natten ligger jeg her og røker en meget
 sterk cigar. Jeg har i vinter allikevel ikke hatt den halskatarr som jeg plei
 er å ha.

7.mars 1899

Reiste fra Fram idag kl. 8,35. 8 kvm fra Fram midt i Buchanan strait møtte vi den første skrugar av 0,20 m tykk is. Her er et helt drag av sånne, hver 1-2 m, på langs av sundets retning. Kl. 12 42,3 grader. Usiktbart i Hayes sund til ut på eftermiddagen da solen skinte noe op. Ca. 10 kvm fra Fram kom vi ut på den største, frieste part av råken.

34 kvm av Kapp Camperdown møtte vi en stor bue av skrugar, kanskje gammel is, med dyp sne og sver tung vei. Kom ved 4 tiden omtrent - Ødometer 14,5 kvm - tvers av Kapp Camperdown, og her slo vi leir. Stolz's kobbel meget trett, mitt også tydelig trett. Forfrøs aldeles begge stortær og enda et par tær. Efter en langvarig massasjeprosess kom jeg temmelig forkommen i posen. En dårlig natt, smerter i begge føtter, idag det samme, det smerter sterkt for hvert skritt.

8.mars 1899.

Tørnte ut kl. 6½. Ikke klar før ved 10 tiden. Tåke. Arbeidet oss først over en del ujevn gammelis-flak og skruis mellem disse. Enkelte sprekker gikk rett på land. Efter noen tid - litt før tvers av Kapp Albert- kom vi ut på slett høstis som lå langt utover og mot nord forbi Victoria Head og innover Princess Marie Bay.

Kl. 12 kom vi til Victoria Head, 4 kvm fra leirplassen. Her slo vi så op teltet og anbragte den medbragte fiskebunt som nedstentes. Begge føtter smerter overordentlig så jeg er omtrent ute av stand til å gå. Hele dagen usiktbart, jeg opgir en hver tanke på måling i dette vær, foruten at mine ben gjør mig det absolutt umulig å bestige høiden her på Victoria Head. Den er utilgjengelig nordfra, men sannsynligvis tilgjengelig sydfra, fra den dal som går op mellem Kapp Albert og Victoria Head, en ganske trang dal forresten som grener sig i to. - Julienne og kaffe med kaffedoktor til ære for Bay.

Efter fremkomsten slo vi først op teltet og kjørte derpå fiskebunt-en op til to store stener, hvorimellem vi anbragte fisken med 24 løsfisk. Mens Hassel og Stolz stente ned fisken, gikk jeg ned i teltet og gjorde i stand primussen samt kokte middag. Efter at denne var ekspedert gikk vi til ro. En noe bedre natt enn den forrige til tross for adskillig smerte i føttene.

9. mars 1899

Kl. 6 tørnte vi ut, henved kl. 8 klarnet været, og vi så Victoria Head ca. 8 kvm av nordenfor oss. Selv nordsiden av Princess Marie Bay var synlig, tilsynelatende sterkt snedekt. Que faire? Jeg var fremdeles så godt som ufør, og fisken var godt nedstenet så jeg besluttet å la den ligge, men anvende dagen til å undersøke profilet ved teltplassen og sydsiden av bukten samt derefter avgjøre hvorvidt jeg kunde gjøre mere. Hassel gikk i gang med å fullføre nedsteningen mens Stolz og jeg gikk sydover og slo op den fossilførende blokk som jeg tilfeldigvis kom til å slå i dagen i forveien. Kl. 12 var vi tilbake til teltet hvor vi fant Hassel i ferd med å skifte på benene, det var nemlig ganske kaldt. Den 8. kl. 10 hadde vi på teltplassen $\div 38$ grader. Den 9. kl. 8 $\div 43$, kl. 12 $\div 42,5$ på teltplassen. Den 10. kl. 12 $\div 42,5$ i Buchanan^{an} strait. Etter en liten rast med kjeks, smør og sjokolade gikk Stolz og jeg på den merkverdig flate isfot langs sydsiden av bukten, mens Hassel fikk pålegg om å gjøre ferdig fisken samt børste teltet for rim. Etter å ha vært så langt at vi så bunnen av bukten vendte vi tilbake til teltet ved 4-5 tiden. Jeg var fremdeles elendig så jeg opgav ideen om å foreta målinger. Besluttet derfor å vende hjemover neste morgen.

10. mars 1899

Tørnte ut og kokte kl. $3\frac{1}{2}$ og var ute kl. 6 i ferd med å nedta teltet o.s.v. Kl. 8 kjørte vi, tok nu en noe annen vei for å se på isen, traff vi ved 12 tiden vår vei fra før, kom da ganske godt avsted, og kl. $6\frac{1}{2}$ var vi ved skuta. Hassel og Stolz feilte ingen ting, hundene all right, det var bare mine tær som ved besiktigelse av doktoren erklærtes temmelig dårlige.

11. mars 1899, lørdag.

Tilbringer dagen i køien med bandasje på. Kan ikke være med å ordne mine affærer en gang. Dette er kjedelig.

18. mars 1899, lørdag.

Har vært til sengs hele uken med koldbrann i de ytre ledd på tre tær. Doktoren vil amputere dem i neste uke.

Idag stor begivenhet: Da kapteinen og doktoren var ute på isen, fikk

de se en kjører komme borte på sundet. Han kom bort til smien, og det viste sig å være en innuit. Hans hunder blev satt inn i smien og sleden på taket, og så kom fyren ombord just som vi skulde spise middag. Han fikk plass ved vårt bord og viste sig å kunne håndtere skje og gaffel, vi hadde søtsuppe og lapskaus. Dessuten fikk han breakfast-bacon, hvad der falt godt i hans smak. Etter middagen tørnte jeg også ut, for nu begynte konversasjonen i større stil. Det viste sig å være den fra Astrup vel kjente Kolotengva. Et billede i Astrups bok, det av bjørnejakten, gjenkjente han skjønt han så det op ned og pekte straks på Astrup og sa "Asrup". Senere tok jeg det frem og pekte på den andre, og så pekte han på sig selv. så pekte han på billedet av bjørnen og sa "bom" to ganger, hvorpå jeg la hodet på skakke og agerte død. Hvertil Kolotengva svarte: Ab, - dette betydde at han hadde skutt to skudd på bjørnen, og så døde den. Han pekte på kartet hvor Pearys hus lå og på sin egen rute, på fire dager fra Inglefield Gulf til Rice strait uten telt, uten varm, uten sovepose, bare med 8 hunder, noe kjøtt og spekk, spyd og lanse av narhvaltann samt en gammel dundrebørse av en munnlader.

Han forhørtes på alle mulige vis ved hjelp av det universelle mine- og tegnsprog samt grønlandsk ordbok, og man fikk bl.a. ut av ham at han var på vei til Peary. Om han visste hvor denne lå eller om han vilde lete ham op, kunde vi ikke bli enige. Imidlertid besluttet at Baumann og Hassel skulde si følge med ham dagen efter. Etter en større forestilling hvor hr. Kolotengva bl.a. forlystet oss med trommedans og forskjellige innuitmelodier blev det da kveld. Før vi gikk til køis, men heller ikke før, vanket en dram, og Kolotengva lærte øieblikkelig å si skål.

Morgenen efter drog da Baumann, Hassel og Kolotengva avsted, den siste lot ganske som han var hjemme og drog sin slede frem, men vilde ha et kobbelt hos oss, for hans var sårbente. Han fikk da Mathiesenkobbelt, og de fikk da ben å løpe på, for han brukte svøpen skånselløst og med en hittil blandt oss usett ferdighet.

Onsdag aften hadde vi dem her igjen, og vi fikk da en hel harang av Baumann på den sedvanlige maner, en masse ord hvorav det senere viste sig å

finnes mindre og mindre av faktiske opplysninger. Hvordan mottagelsen hos Peary hadde vært, var det ikke godt å få noe bestemt ut av ham. Dey var kommet til Windward som ligger i gammelisen ca. 1 kvm av Kapp Hawkes mandag ettermiddag. Der traff de da Peary med dr. Dedrick samt 13 manns besetning på skuta, deri innbefattet kaptein Bartlett og hans nevø styrmann Bartlett. For Peary som bodde i en bestikklugar på dekket og for tiden lå til køis etter å ha fått 7 tær avsatt etter en forfrysning, blev Baumann da presentert og talte litt med ham - uten at han synes å ha fortalt en eneste ting. Straks var det middag, og Baumann blev da budt ned i kapteinens kahytt for å spise og kom den dag ikke mer i tale med Peary. Heller ikke i messen synes det å ha vært tale om Pearys ekspedisjon, i hvert fall has ikke en eneste opplysning derom fra Baumann. Han beretter bare om at skuten var proviantert for 15 måneder så situasjonen ikke kan være særlig lystig, og av 60 hunder var 37 døde av hundesyke. De var foret med hvalrosskjøtt som de hadde fanget inne ved Wolstenholmeland på opturen. Peary hadde forlatt Amerika 10. juli ifjor ombord i en transportdamper Hope, mens Windward var kommet senere. Hope hadde losset 70 tonn kull i Port Foulke. I høst var de innefrosset og innesperret i gammelisen den 18. august. I løpet av vinteren var de skrudd innover, og situasjonen var slik at håpet om å komme tidlig løs var meget lite. Kaptein Bartlett var forberedt på å dra sydover og forlate skuten. Angående forholdet ombord kom det jo intet åpenbart frem, men på et spørsmål i den retning av Baumann svarte kaptein Bartlett bare: " Oh, two shipmates on board one ship, you see." Det sier jo en del.

Om morgenen sa så Baumann farvel til Peary, og dermed reiste de og kom som sagt tilbake til skuta onsdag aften. Det falt doktoren og mig meget ubeleilig, da Svenåsen dagen etter hadde ønsket å ha salongen i fred for å kunne foreta amputasjonen av mine tre tær. Nå, vi fikk da fred allikevel, for Baumann holdt sig unda helt til det hele var over.

Bay kloroformerte og Isachsen holdt foten, og så var det gjort på en times tid. Temmelige smerter, men fikk morfinsprøite så jeg fikk sove noe av natten. Dagen etter var smertene mindre og intet ondt av kloroform eller

morfin, og så gikk det da. Søndag middag var jeg allerede så bra at jeg spurte doktoren om å få sitte oppe, hvad jeg dog ikke fikk.

31. mars 1899.

Skiftet idag og tok ut suturene på høire fot som var helt igjengrodd, utenpå da. Lørdag 1. april gikk det samme vei med de på venstre efter at jeg hadde sittet oppe fredag. Påskedag gikk jeg allerede på mellemdекket og 2. dag på dekket, og nu farer jeg og vever hvor som helst, men dog temmelig dårlig. Det blir nok lenge til jeg kommer i vigør igjen.

Forresten har her vært helt innrykk av eskimoer. Langfredag aften kom tre stykker, hvorav de to drog til Peary påskedag, og i eftermiddag kom to fra Inglefield Gulf. De blir temmelig besværlige, især fordi Baumann skal ha dem inne allesammen, tvert mot kapteinens ønske forresten.

2. dag hadde vi moro. Kapteinen, Fosheim og Baumann var gått avsted kl. 7½ for å gå rundt Bedford Pim Island. Ved ½6 tiden kom Bay som var gått ut til kjøtthaugen, løpende og beordret reliefekspedisjon til Baumann. Han var gått trett. Ja, styrmannen drog da i vei og møtte ham halvveis. Imidlertid kom kapteinen og Fosheim. Da kapteinen kom ned i salongen, spurte doktoren om det var skedd noen ulykke. "Nei", sa kapteinen, "det er bare dovenskap og så en blæret" Denne siste tvetydighet falt i god jord. Vi går og ler hver dag, den ene mer enn den andre. Den samme natur har nu vist sig så ofte og i så avskrekkende former at han betraktes efter sitt verd av alle. (5/4 99)

26. april 1899, tirsdag .

Forrige mandag reiste kapteinen, Bay, Isachsen, styrmannen, Stolz og Hassel inn i Hayes sund for å gå til Nordfjorden og derfra om mulig over Ellesmere Land. Stolz blev sneblind og lå i tre døgn alene i storteltet, Fort Juliane. Forresten gikk det ganske heldig, godt føre. Straks ved ankomsten til Nordfjorden gikk kapteinen, Bay og styrmannen efter fire moskusdyr som de ikke fikk, derimot fikk de 7 harer.

Lørdag aften kom styrmannen og Stolz tilbake efter at vi hadde benyttet Baumanns fravær - eller som stuerter sa: Bømanns - til en hyggelig toddy på spir.conc. med tinc.aromatica og chartreuse- og curacaoessens.

Nu skulde jo jeg avsted, ikke ferdig. Jeg skulde få to mann, var det bestemmelsen her ombord. Nu hadde styrmannen med den beskjed at jeg fikk nøies med en, da han ikke fant at Stolz burde ut straks, og på den annen side - de øvrige var optatt ombord. For å hevne sig på Simmons bestemmer så Baumann at Simmons skal være denne ene. Idag bad Olsen om lov til å være med, og han blir da med, men Baumann var sur ved middagen uten dog å tore slippe sitt onde lune ut. Vi er ferdige, og nu kl. $\frac{1}{2}2$ legger jeg mig til å sove, tenker jeg.

26. april 1899. Leir ved Kapp Camperdown.

Ferdige - "Ja i H - -" for å benytte Hendriksens almindelige uttrykk. Alt skrap skulde vi ha. Fint seletøi hadde jeg i orden, og det var godt, for det de andre forsyntes med var den rene elendighet. På Olsens kjelke er det en mei. Teltstang og barduner fantes ikke før i morges, noe skrap-proviant sørger jeg selv for efter kapteinens opskrift, så det er bra. Hendriksen er utmerket til å stelle i stand. Nå ja, vi fikk det da sammen det vi til syvende og sist kunde få tigget oss til, og vi surret en del igårftes og resten i morges efter frokosten. Almindelig uttørning kl. 8, jeg var forresten purret kl. 6 og la siste hånd på verket. Jeg så Baumann og styrmannen stikke hodene sammen igårftes, visstnok felles beklagelse over opstyret, og likeledes i morges. Han hadde beklaget sig for Svendsen over at jeg, ikke han, hadde fått kapteinens disposisjoner angående turen. Tross vi var så stille som mulig, fikk vi vårt i stand til å starte kl. 9 $\frac{3}{4}$.

En herlig solklar og stille dag. Jeg gikk på ski foran i skjorteermer og barhendt - på sledeekspedisjon under polarferd i skjorteermer! Det er polarlivets redsler! Litt over kl. 5 kom vi i nærheten av min gamle leirplass utenfor Kapp Camperdown, og så reiste vi da våre telt og nøt ertesuppe, kaffe og piper både utenfor og i posen. Det er rett et fritt og herlig liv. Imorgen er det å få tak i fisken ved Kapp Albert og komme til Victoria Head.

27. mars 1899, torsdag.

Tendte primus kl. 3. Kl. $4\frac{1}{2}$ frokosten ferdig. Siesta kil kl. 5. Hendriksen sov dårlig, jeg har derimot hatt en særdeles god og behagelig natt, ligget godt og sovet godt.

Kl. 5 3/4 var vi i bevegelse allerede, på vei til fisken. Kl. 8 1/4 var vi der. Der kokte vi ertesuppe og spiste og lesste fisken på. Kl. 12 var vi ferdige. Været var noe kaldere enn vanlig, og føret blev tungt fordi vi måtte kjøre et stykke over gammelis. Den søndre del av fjorden var klar høstis, men omtrent tvers av fjordbunnens nordside tok gammelisen ved, og så fortsatte denne. Hundene sank i, og det blev stans på stans. Kl. 1/6 slo vi leir og køiet og sov meget godt og lenge, for vi var meget trette.

28.april 1899, fredag.

Tørnte ut kl. 6 og var på farten 8 1/2. Gammelis hele veien med dyp sne og svært tungt føre. Kl. 12 rast med tynn ertesuppe. Kl. 1 i vei igjen over drivis og gammelis rett på land. Kl. 5 1/2 kom vi etter i det siste å ha hatt en klare inne ved land, op på den her utmerkede isfot hvor vi så friske spor efter eskimokjelke og eskimo samt også eldre spor. De neppe mer enn et døgn gamle spor førte inn gjennom fjorden. Slo leir og tørnte inn.

29.april 1899, lørdag

Tørnte ut kl. 6, disig var med snedrift og vind. Har forsynt Simons og Olsen med brød, smør, sukker, kaffe og sjokolade samt anvist dem den gjenlagte fisk ved Kapp Albert. Kl. 8 3/4 drog de avsted langs den gamle vei. Hendriksen - som forresten klaget over ondt i øinene som om det var rusk på dem - og jeg gikk en tur langs isfoten nordover, dels for å la hundene få hvile, dels for å se på isen og landet. Over den flate isfot nådde vi snart Victoria Head og så i tåken nordover uten å kunne annet enn skimte landet. Isen så gledelig bra ut, uten at vi dog tør riktig stole på hvad vi så i denne tåken - eller rettere jeg, for Hendriksen blev mer og mer blind. Da vi kom tilbake, sendte jeg ham straks inn i teltet, jeg la enda en stump slør inn i snebrillene hans. Han hadde ingen smerter, de er først kommet nu i aften. Que faire? Holde sig rolig til han blir bra, men imidlertid får jeg se å få flyttet sakene nord til Victoria Head hvor det er bedre teltplass enn her, utsatt som hele denne strekning av stranden er for ras fra de loddrette, sønderrevne kalkvegger.

Vi har nu 30 dagers rasjon av brød, smør, kaffe, sukker, ertepølse,

pemmican og sjokolade samt 20 kg petroleum ÷ 2 primusfyllinger. Denne dunk må således vare til 14. mai. Av hundemat hadde jeg i morges 180 rasjoner patentmat, d.v.s. 16 kjøredager for 11 hunder som vi har, samt 120 tørfisk : 240 halve fisk, d.v.s. 8 liggedager à 11 halvefisk : 44 fisk

7 kjøredager à 11 hele fisk : 77 "

121 fisk, og altså til-

sammen 31 dagers hunderasjoner. Vi har altså proviant til oss selv og hundene til 29. mai incl.

Idag har vi hatt en liggedag og foret med 11 halve fisk. I aften nordlig skydrift som har rensset himmelen, men tåken dekker enda landet. Koldere.

30. april 1899. Søndag.

Tørnte ut og kokte kaffe kl. 5½, Hendriksen sover ennu godt. Klart varmt solskinn med kald luft og lite siktbart på grunn av dis. Idag får vi vel se å flytte alt vårt habengut til Victoria Head hvor vi får ha vårt hovedopholdssted. Dette er også rimeligere enn Norman Lockyer Island som både ligger inne i fjorden og nordligere. Hoveddepotet er jo best beliggende så langt syd som bare andre hensiktsmessighetshensyn medfører. Nu tenker jeg å foreta en tur inn gjennom Princess Marie Bay og en utover, og begge disse lar sig like lett foreta fra Victoria Head som fra Norman Lockyer Island.

I formiddag kjørte jeg med Hendriksens spann all hundematen undtagen den åpne boksen, samt brødboksen op til depotet ved Victoria Head. Herlig vær, men ikke synderlig siktbart. Mens jeg lesste, merket jeg det i øinene som om de var fulle av rusk og tok straks brillene på. Siden har jeg intet kjent. Hendriksen har ligget med skjerf for brillene. Nu er han så meget bedre at han har tatt skjerfet av, smertene er nu meget mindre.

Mens vi spiste middag, hørte vi et eskimospenn komme, og jeg ut! Det var styrmann Bartlett og en eskimo fra Windward. De hadde kjørt over landet inne i fjorden og over Nordfjorden og op på fastlandet, truffet Isachsen, men ikke sett spor av moskusokser. Bartlett var isblind, fortalte at de var fin høstis til Windward, gikk i eskimopesk og kamikker, hadde ingen ting

selv, sa han. For en måneds tid siden var Matt dradd til Fort Conger, og for vel en uke siden også Peary. Han hadde visst fire spann der. Hadde intet med delt om sine planer, men Bartlett antok at han tenkte sig nordover. Jeg bød ham slør og kokain, hvilket han avslog - han kom til Windward allerede idag og så reiste han. Eskimoen hadde 5 hunder, sorte, livlige karer, og de hadde svært lass, men om det var kjøtt fra ifjor eller bare teltgreier, d t vet je ikke.

Bartlett var en ung, livlig og elskverdig fyr, rapptunget og med raske bevegelser, en ganske annen enn det billede som "capt." Baumann utkastet, gav inntrykk av. Jeg meddelte at Sverdrup var inne i fjorden for å gå over landet, men at "capt." Baumann ikke foretok slike ekspedisjoner. Og så labbet han i vei like rask som han var kommet.

I ro i ettermiddag med å reparere litt, tørke poser og sokker i solen samt gjøre overslag til en tur til nordsiden av Princess Marie Bay. Jeg regner 15 dager - II hunder. Vi tar med:

97 stk. patentmat + 2 hele fisk : 9 kjøredager

II hele fisk : I "

28 " " : 5 liggedager

10 kg petroleum og en full primus, brød og smør, kaffe og sukker, sjokolade, ertepølse efter opskriften og hvad vi har sett går med. Tørnte tidlig inn, kjølig når solen går ned.

I.mai 1899, mandag.

Tørnte ut og kokte kaffe kl.4. Lot Hendriksen ha ro til kl. 5. Han er idag betydelig bedre, kjenner ingen videre smerter så vi skal forsøke oss videre. Jeg har lagt en dobbelt lapp slør inn i brillene hans. Dagen klar og kald, men som sedvanlig disig. Kl. 8 var vi ved depotet ved Victoria Head. Her foretok vi da den utdeling av proviant for oss og hundene, som vi ikke alt hadde gjort ferdig, samt anbragte resten i brødboksen og en tom hundemålsboks. Vi har nu liggende der 72 patentmat og 70 fisk samt ca. 65 liter petroleum, foruten en mengde brød, 6 kg smør, en del sukker og kaffe og pemmican - ialt for 15-16 dager (dette er dog knapt med petroleum hvorav vi må få

noe til overs av den vi har her.) Derefter ~~størte~~ vi fisken ned og grov sne over, drog så kjelkene ned på isen.

Kl. II $\frac{1}{2}$ satte vi kursen rett på østenden av Norman Lockyer Island, hvilken kurs vi beholdt helt frem uten noen krok over slett høstis med 5-7 " sne som på fjordens nordside lå noe løsere enn på sydsiden hvor den var aldeles fast fokkeskare. Føret var i grunnen tungt med tremeiene i den løse fokksne, men hundene gikk som sedvanlig godt etter mig, og kl. 4 var vi fremme. Koldt. Her slo vi op teltet på isfoten i le av kalkklippene hvori jeg til min store glede fant en mengde koraller. Trette tørnte vi inn efter å ha gitt hundene fisk og oss selv den ikke lenger overraskende nyhet: ertesuppe med brød og pemmican samt kaffe. Hendriksen heldigvis bra i øinene.

2.mai 1899, tirsdag.

Purret Hendriksen kl. 5 $\frac{1}{2}$. Idag rekognosering. Snevær da vi tørnte ut tykt og fullstendig usiktbart. Vi tar oss en tur østover langs isfoten og op på øens nordostlige, svakt skrånende avfall av løst materiale. Skrudd is til lands og helt inn gjennom Franklin Pierce Bay, $\frac{1}{2}$ -1 alen dyp sne. Slo på hjemturen i "Strandpillen" - pentameruskalk?

Middag, ÷15,3 grader, 757,6 mm, NE 10

Efter middag tur vestover langs øens sydlige strand. Samme ubehagelige snetykke. Slo på et sted en hel del undersiluriske fossiler (Ill. Brachiopoder - få koraller). Nådde vestspissen av øen med stygg is utenfor og op gjennom Franklin Pierce Bay så langt vi kunde skimte. Snudde, og da vi kom til teltet hadde Svarten bitt av min lærsamlestert, kobbelet var kommet til sleden og hadde spist 6 fisk. Svarten var kommet sig inn i teltet og hadde smakt på et par kjeks som lå nede ved døren samt revet sjokoladeboksen overende, men forresten ikke stelt til annen ugagn, men bare gjort sig det makelig med en tørfisk som han hadde tatt med sig inn. De blev da bragt på plass igje og hr. Svarten fikk munnkurv på, hvad han slett ikke likte, hvad jeg dessverr ikke kunde hjelpe.

3.mai 1899, onsdag

Tørnte ut og kokte kaffe kl. 5. Disig, usiktbart, ingen måledag.

Mens vi ligger her efter kaffen, hører vi fuglekvidder, snespurv! Det første levende som er kommet oss i møte på turen. Ellers har vi bare sett et gammelt revespor og noen rypeekskrementer ute på isen. Jeg er redd for at vi får la være å koke tre ganger under liggedagene, bare litt tørt om middagen som på kjøredagene. Det er jagu tørt nok. Har ordnet innsamlingen fra igår. Tåken har fortatt sig noe, men det er enda disig og usiktbart.

Kl.8 fm ÷ 24 grader, 766,6 mm. Stille. Kl. h.

" 12 " ÷ 21 " , 768 mm

Forsøkte en middagshøide med høist tvilsomt resultat.

Kl.8 em ÷ 23,2, 769 mm. Stille. Disig.

Har i eftermiddag satt op de to basissignaler ute på isen, men det ser dårlig ut med siktbart vær, landet dølger sig stadig bak en dis som umuliggjør enhver siktning med universalapparat. Derefter slått en del i kalkstenen ved teltet, tatt noen fotografier. Da vi forte bikjene, var jeg så sulten at jeg rev i mig nesten en kvart tørfisk. Man blir sulten av å leve på kaffe og kjeks og en gang om dagen ertesuppe.

4.mai 1899, torsdag.

Tørnte ut og kokte kaffe kl.5. Det har vært koldt inatt, Hendriksen frøs i posen.

Kl.8 fm ÷ 25,2, 772 mm. Stille. Kl.h.

Tross dis og en murlignende hildring måtte vi allikevel forsøke å krabbe på toppen av øen for siktning og fotografering. Et helvetes arbeide i den $\frac{1}{2}$ -1 alen dype ~~sne~~/ løssne, dessuten for det meste i en ekkel ur. Vi brukte $3\frac{1}{2}$ t op. På toppen fant vi en liten varde, så vidt jeg kunde se låntet gjemt nede i den. Den er antagelig opsatt av Peary. Apropos! Windward så vi, tok en depresjonsvinkelavstand til den. Kl. bortimot 6 var jeg ferdig efter 6 timers arbeide, heldigvis i stille solskinn ÷ 18 - 20 grader, og nedover gikk det på noe over en time.

Kl.8 em ÷ 24, 771 mm. Stille.

5.mai 1899, fredag

Tørnte ut og kokte kl. 6 $\frac{1}{2}$. Det er kjølig i teltet fremdeles. Merke-

lig så koldt det holder sig.

Kl. 8 fm ÷ 21,1, 769 mm, Cir.str.3. Svak vind.

Den samme dis langs landet med hildring især inne i fjorden. Pakket, skiftet plater og rensset teltet samt tok en middagshøide.

Kl. 12 ÷ 19,8, 766,7 mm. Klar himmel med den samme dis langs Bacheøen og fjorden innenfor, den holder aldri op.

Kl. 8 em ÷ 23, 762,7 mm. Stille. Kl.h.

I en teodolitmåling og fotografering fra vårt "astronomiske observatorium" og de to basissignaler, sandelig en kjølig fornøielse i 20 - 25 graders kulde. Til aftens sjokolade og kjeks.

6.mai 1899, lørdag.

Forsov mig idag igjen til kl. 6½. Kokte kaffe og skiftet plater.

Hendriksen og jeg skal idag ta oss en tur inn til fastlandet.

Kl. 8 fm ÷ 20,3, 762,2 mm, Cir.5, NE svak vind.

" 8 em ÷ 20,2, 758,6 mm, Cir.8, frisk vind nordlig.

Vi gikk idag på ski fra øens nordostlige pynt rett på landet, altså østpynten av Franklin Pierce Bay. Styggere is har jeg aldri sett. Det er 2-3 kvm over, men visstnok ganske grunt og derfor skruinger og gammelflak i villuorden. Umulig å kjøre med slede der iallfall. På isfoten mange eskimoslede- spor inne i bukten. Dyp sne. Tilbake ved 5 tiden.

7.mai 1899, søndag.

Kl. 6½ kaffekoking.

Kl. 8 fm ÷ 18,5, 757 mm, Cir.str.3. Ingen vind.

Fotograferer hverandre i teltet. Fotografert Bache Island, skiftet plater og tatt meridianhøide.

Kl. 12 ÷ 17,2, 757,7 mm, Cir.str.8, NE vind.

I en reparert min kjelke, pakket inn stuffer og anbragt dem - undtatt de to basissignaler- og forresten holdt søndag. Da vi kom hjem fra isen, så Hendriksen en ravn slå inn i fjellet ovenfor og litt bortenfor teltet, men vi var ikke i stand til å se den da vi kom der inn. Derimot så vi en mengde rypespor i sneen i sydhellingen, men ingen ryper. Nu er vi klar til kjøring

inn i fjorden imorgen tidlig.

Kl.8 em ÷ 22, 761 mm, Cir.4. Stille.

8.mai 1899, mandag.

Tørnte ut og kokte kaffe kl. 3½, lurte den litt av for at Hendriksen kunde få sove litt. Avsted kl. 8 I/4.

Kl.8 fm I9,6, 760,4 mm. Stille. Cir.str.3.

Kjørte derefter med noenlunde lette lass innover, god is, men ½ alen dyp ~~hussne~~ som til sine tider stoppet hundene aldeles. Ut for Kapp Harrison var den dog fastere, her bar den. Efter å ha passert 2/3 av dette land møtte vi gammelisbeltet. Sneen var begynt å bli løs igjen, og jeg vilde ikke innlate mig på noen kjørsel inn i denne stygge, med meget og aldeles løs sne dekkete is som bestod av store, høie gammelflorer og tett pakket drivis imellem. Vi slo derfor leir ved et isfjell som ligger i randen av drivisen ved 2 tiden. Holdt så middag. Fra toppen av isfjellet så jeg isen innover i hele sin lite innbydende skikkelde og opgav også tanken på å gå til neste kapp efter å ha sett avstanden og vært inne på gammelisen et stykke og prøvet sneforholdene. Jeg greide neppe å vade mig frem. Jeg satte op det ene signal borte på isen for derfra og fra isfjellets topp å ta fotografier med østlig og sydlig belysning av Copes Bay og fjorden innover. Da var klokken 6, og vi besluttet å gå til to snadder som vi så borte på slettisen. De gikk imidlertid - hvad vi forresten var fullt forberedt på - ned lenge før vi kom dem på noenlunde hold til å begynne å stille på dem. En snadd kom vi forresten ganske nær da vi kom kjørende. Jeg så den med øinene som noe tydelig sort, noe annet enn en skygge. Men da vi gjorde holdt, og jeg tok frem kikkerten for å se på landet og isen, glemt jeg helt av snadden inntil Hendriksen utbrøt noe som: "nei, se selen!" Han hadde ikke lagt merke til den før den forsvant. Skyteseilet la vi igjen ved Norman Lockyer Island, og jeg tenkte enda at så kanskje vi fikk se noe.

Kl.8 em ÷ I5,5, 760 mm, Cir.str.4. NE vind ut Copes Bay.

9.mai 1899, tirsdag.

Tørnte ut kl.6. Underlig sjaber idag, men forhåpentlig intet av be-

tydning. Øm i føttene har jeg vært i de siste dager, men det går over når jeg kommer i bevegelse.

Kl. 8 fm I7, I, 764 mm, Cir.str. Stille.

" I2 I2 764,3 mm, Cir.str. I. Stille.

Har idag vært på isfjellet og fotografert og observert, og derefter gått på en snadd som jumpet da jeg var ca. 300 m fra den. Hendriksen gikk på to, den første jumpet straks, den andre idet han førte børsen frem for å sikte. Varmt og deilig idag, i det hele den vakreste dag vi har hatt. Men hvor je ergrer mig over å ha lagt igjen skyteseilet. Vi er rent kjøttsyke, både Hendriksen og jeg. Jeg for min part tror jeg spiste selkjøttet rått, bare det var froset. Og hundene da- de er så glupske som jeg aldri har sett dem. Sine rasjoner av $\frac{1}{2}$ kg patentmat sluker de før det når jorden når vi kaster det til dem, og kommer de løs, eter de alt lær de kommer over. Veslegutt åt op svøpesnerten mitil skaftet da han igår hadde vrenget sig av selen og var kommet på frifot. Hendriksens tisper åt op bæreremmene på det store fotografiapparatet. Og atter igjen Vi selv har ett op en hel tørfisk fra bikjene.

I ettermiddag igjen observasjoner og målinger hvorefter jeg tørnte in og sov fra skifting av plater og papir og annet arbeide.

10. mai 1899, onsdag.

Dårlig med kaffe, en koking igjen, lite med smør. Skifter plater o.s. og kjører herfra.

Kl. 8 fm ÷ I4, 769 mm, Kl.h. Stille.

Først ved 10- $\frac{1}{2}$ II tiden var vi kjøreferdige, men kommet et stykke bort over fikk vi se en snadd ca. 500 m borte. Den stilte så Peder på, krøp på maven med skiene på under sig mens jeg passet hundene. På ca. 300 m skjøt han to bomber, og så jumpet snadden. Vi hadde gjort hvad vi kunde. Kjørte så videre, tok noen fotografier av bergveggen på Kapp Harrison og kjørte op på isfoten ve innbøiningen til Franklin Pierce Bay. Her slo jeg en del i uren og fikk et profil, derefter kjørte vi videre innover. Også her så vi eskimosledespor samt spor efter en bjørnebingse med to små unger, ikke halv voksne, som en hund, sier Hendriksen. Den hadde gått langs isfoten og til dels nede på isen. Den hadde

gått der nylig, men da sporene delvis var føket igjen, tenkte vi at de var så gamle at den var gått der inn mens vi lå på Norman Lockyer Island. Da vi ikke hadde sett spor som førte ut av bukten hverken ved Kapp Priscott eller her, tenkte vi at den lå her inne. Da vi imidlertid kom et stykke inn, så vi at den hadde tatt veien rett på Kapp Priscott. Gleden forbi! Slo leir kl. 6.

11.mai 1899, torsdag.

Tørnte ut kl. 6 og kokte vår nest siste kaffe. Kl. 8 gikk vi på ski langs isfoten innover Bayen, helt til bunnen hvor løssne og lønnløsheten av videre fremtreenen fikk oss til å snu. Helt her inn så vi bjørnesporene, men gamle også her. Så også lemen- og revespor. Kl. 1 var vi tilbake, anstrengende i solen nu. Middag, derefter observasjoner og fotografier og en liten tur til et profil. Efter aften plate- og papirskifting samt emballering.

12.mai 1899, fredag.

Tørnte ut litt før 5 og kokte vår siste kaffe. Da den var ferdig, dadlet Hendriksen mig for at jeg ikke like så godt hadde hatt hele posen op i. Det var da adskillig kraft i den også, mente han. Bortimot kl. 8 var vi på farten. Jeg skulde kjøre foran og hadde i begynnelsen større opvisning i hundedressur for å få mitt spann frem uten selv å gå foran eller ha noen kjørende foran. Det gikk godt, og vi satt på og kjørte herlig helt til vi tok fjordisen ved Kapp Harrison. Her måtte skiene på, og her var det intet spor å følge, så her blev det verre. Men også det gikk, og kl. 11 var vi ved vår gamle leirplass på Norman Lockyer Island. Her kokte vi brød- erte- smørsuppe som smakte herlig, og derefter kokte vi halve kaffekjelen full på den lille alt før utkokte gruten, men neppe farve på vannet. Kl. 1 hadde vi fått stuet ned det innsamlede og efterlatte som lå uforstyrret, og la i vei. Vi nådde Victoria Head efter rask kjøring, på den siste del av veien bra føre, kl. litt før 5. Her var atter depotet uforstyrret. Hendriksen hadde bare tanke for kaffen. Da teltet var reist og hundene foret med en hel tørfisk, glemt han alt for kaffekjel og primus. 6 toppete skjeer, og god kaffe blev det! Og så en god røk.

Her hadde vi det opmuntrende syn, men ikke fullt så behagelige hørsel, av en hel del ravner som holder til i fjellet over oss. Det liver i denne ube-

skrivelig døde natur. Været har vært overskydd og stille og med en høist ubehagelig usiktbarhet, er nu blitt blåsende, bare vi nu ikke får styggvær. Windwards eskimoer har vært ved pynten her siden vi var her. Tre friske sledespor så vi, folk hadde vært ved vårt depot og sett på det.

13.mai 1899, lørdag

En bedrøvelig dag. Igårftes tyknet været til samtidig som temperaturen steg og vinden tok til. Sydlig og sydostlig, i løpet av natten blev det verre, slet og rev i teltet, rev av en bardun, og da vi tørnte ut i morges, var sneen kram og føret umulig. Sneen som falt på teltet var våt og blødte det slik at vannet drev ned på soveposer og alt som fantes inne. Kl.10 ÷ 1,2 Store dammer dannedes på teltgulvet, ut kunde vi ikke bære sakene, for der stod det i ett rokk med våt sne. Klokken bortimot 2 lettet været litt, storm i luften, tåken jog nordover med rasende fart. Temp. kl.2 + 0,8. Sneen holdt heldigvis op, og temperaturen sank litt utover ettermiddagen til den kl.6 var ÷ 0,3. Teltet tørket, og gulvet frøs heldigvis. Vi har nu lagt vindklær og ytterklær under soveposene på det isete gulv og håper bare på omslag i været. Enda i aften er det klabbeføre.

Forresten har jeg slått noen stuffer i uren her og pakket ned alt som var bragt med fra nordsiden i en hundematboks. Derefter var jeg en tur langs isfoten for å se på den. På sydsiden er den nu nesten overalt dekket av ras som vi uavlatelig hører fra teltet. Tørner nu inn for å vente på kulden, en ganske ny beskjeftigelse. Vinden blåser enda fra syd. Klokken 9 la vi teltet ned over oss, tok ned stangen og bandt toppen av teltet sammen forat vinden ikke skulde slite det i stykker.

14.mai 1899, søndag.

På morgensiden klarnet været, men vinden var nesten like gal. Reiste teltet ved 6 tiden og kokte. Klar himmel og solskinn, men en ren storm med fint fokk. Vi kan ikke tørke noe ute, det fyker fullt, og solen smelter så det siste blir verre enn det første.

Kl.8 fm ÷ 5,4 - 761,6 mm - Cir.str.5 - Vind sydvest.

" 12 ÷ 6,1 - 760,7 mm - " " " - Sterk vind med snedrev fra sydost.

" 8 em ÷ 7 - 764,6 mm - Kl.h. - Støtvis vind fra sydost.

Det rasende fokk umuliggjør alt målingsarbeide, og ikke gider jeg ligge ute og slå heller. Forresten er her heller ikke noe å slå, - og kjøre nu søndag formiddag eller middag finner jeg heller ikke verdt, da været er slik at man intet kan se på veien. Vi blir altså liggende. Jeg gikk mig en tur for å se ut punkter for måling når det blir mulig for været, men måtte oftere snu mig fra været for fokk og vind. Likedan med Hendriksen som også var ute og rørte på sig en tur. I eftermiddag uendelig kjedelig stilleliggen. Ingen hygge i teltet som vinden river og sliter i, koldt og blåsende er det. I posen vil man heller ikke gå. Har nu stelt med proviant til turen innover, så sent som mulig for å få slått ihjel mest mulig tid med det. Så ligget hoprullet i ulveskinnstrøien ovenpå posen til kl.5. Bikjene mat, is hugges på gryten for sjokoladen og kjelen for kaffen i morgen, primus fylles, sneen bankes av klærne, vindklær og finnsko av, kokekar stillet innen rekkevidde, og så i posen. Kl.6 surrer primusen, for dermed begynner i virkeligheten måltidet. Duren og dampen og passingen av gryte og kjel er en likeså stor behagelighet som selve spisingen. Det er duften, spenningen, det er krydderet. Opdekningen er simpel, består bare i å slukke primusen og la gryte eller kjel kjølnes der den står. Ja, og så koppevask, den hører også hertil, for den foretas alltid like før måltidets begynnelse og består for kaffekoppens vedkommende i å hakke eller tine ut den frosne grut fra sist,-og for fatets vedkommende, underkoppen altså, som får tjene som dyp og flat tallerken alt efter behovet består den for det meste i at man først blåser de løse renhår bort, og deretter skraper man med fingrene eller den blikkskje som tilsammen med bemeldt kopp og underkopp utgjør hele serviset, mest mulig av restene av det siste måltid bort. Nu bakkes der op og spises, kaffen drikkes, - i tilfelle siste kopp først til pipen som avslutter måltidet. Jeg røker for tiden helst skrå-tobakk, og når jeg er ute, tygger jeg den heller enn gjerne! Jo, du skulde se, hvilken tilstand jeg er i, Tulla! Ytre og indre. Svart utenpå, og for den del ikke så lys inni heller. Har holdt Hendriksens fødselsdag en dag for sent.

15. mai 1899, mandag.

Tørnte ut kl.4, været bedre og nu bare svak vind, men til dels disi

vær, intet målevær, men godt kjørevær, intet sterkt solskinn. Kjørte og slo på forskjellige steder i fosilførende mørk kalksten. Hendriksen forsøkte imidlertid en snadd spm forresten visstnok blev skremt av mig som slo i stenen. Jeg selv forsøkte en annen under en hvil i det gresselig tunge føre på isfoten. Isen utenfor dekkes nu av så dyp løssne at det ikke er bedre der heller. Kom ved 6-tiden, klokken i ulage, har stått, - frem til den nestinnerste dal på nordsiden av Bache Island hvor vi slo leir, da både jeg og bikjene var trette. Jeg på grunn av slapphet - maven- mer enn av anstrengelse.

16. mai 1899, tirsdag.

Hendriksens fødselsdag, kaffe kl.6. Tok det rolig, da jeg er i høi grad slapp. Jeg tror det kommer av denne vamle kost: kaffe og kjeks og en gang om dagen ertesuppe med pemmican.

Vi kjører nu videre til odden, disig, intet fotografivær, mildt som igår. Ved 4-tiden var vi ved odden, ubegripelig drøit.

For Bay: „Tigeren“ fanget en lemen som sprang på isfoten. Skiene og min hele kadaveraktighet hindret mig i å redde den, da alle hundene satte full steam på.

Kommet frem, holdt vi måltid og gikk så til fots inn i den innenfor liggende bukt. Her munner en større dal ut, en sver elveør utbrer sig flat og snebar. Her så vi Pearys leir og merkene efter hans snesko opover dalen. 5 kjelkespor så vi på isfoten der inne, men bare ett innover hele veien. Vi får det til at han må være kjørt over land til fjorden sønnenfor eller midt på Bache Island. Samlet noen stuffer og gikk til teltet. Kekte en ekstra kaffe i dagens anledning.

17.mai 1899, onsdag.

Tørnte ut ved 6-tiden, Hendriksen koker kaffe, jeg er noe bedre enn igår. Bare været nu kunde være godt så jeg kunde få målingene fra mig.

Fotograferte og målte i formiddag, derefter middag. Været grånet til, men vi gikk allikevel innover til bukten med fotografiapparat, skreppe og hammer. Tåken blev verre og verre, og da vi kom der inn var det aldeles tykt. Vi gikk litt op i elvedalen for å slå den der anstående bergart samt

se etter Pearys spor. Her har han kjørt op igjennem og rimeligvis tvers over Bache Island. Rypespor så jeg her, og en snespurv som vi hører her inne alt i ett. Vi strevde oss tilbake i tåken og tørnte inn. Hendriksen tror at han blir sneblind for alvor, klager alt i ett over øinene, vilde dog ikke ha kokain.

18.mai 1899, torsdag. (Schei er en dag for sent ute ~~å~~) i tidsregningen.)

Datoene her riktige, men Schei mister 17 idag, skal være 18.

*er at S.
met aprie
1 dager* Grått, overskydd, tørner ut ved 6-tiden og koker en sterk kopp kaffe. Så rusler vi i vei utover. Det blir en kjedelig 17.mai, tungt vær og tungt føre både for hundene og oss selv. Og hjemme: lyseste, vakreste våren med varm sol og grønn skog og mark. Her bare grå, stygge berg som raser ned på vår vei, - og sne og is, sne og is, tungt og trist.

Før jeg kjørte, rev jeg trevaremeiene unda sleden og la dem på lasset, og følgen var at skjønt jeg satte mig på lasset fra hvis topp 17.mais norske flagg valet, så sprang mine fem hunder fra Hendriksens seks som kom bakefter med lettere lass, og han selv sprang ved siden av. Hendriksen tok så av den ene mei, den annen hadde intet metallbeslag, og så satt han også på. Og således kjørte vi på snaue fem timer den strekning som vi hadde kjørt frem på hele ni timers uavbrutt ren kjøretid. Kl. 2 3/4 var jeg etter en rent ut morsom kjøretur - jeg kjørte rent fra Hendriksen - ved Victoria Head og Hendriksen kom snart efter, da jeg hadde ventet tre steder, bl.a. for å hugge op av isfoten en av Windwards brødbokser som vi senere skar av og har på teltgulvet hvor primus~~s~~sen og kokekaryene står, et veritabelt kjøkken altså.

Slo så leir utenfor et i isfoten fastfrosset koss på hvis topp jeg plantet flagget. Middag brødpemmicansuppe med kaffe, det er nu en vi har. Bakefter gikk jeg en tur ned over isfoten hvor en del ras har gått. Her fant jeg fosilførende blokker og slo i dem til kl. 1/2 12. Da jeg tørnte inn, fikk jeg ikke sove, og da jeg endelig hadde sovnet, fikk vi besøk av tre eskimoer fra Windward. Jeg hadde sett ferske spor efter to sleder, tre mann og 11 hunder oppe på isfoten og inn i bukten i Bache Island. De kom nu hit, hadde bikjene der nede. Jeg trakterte med smør, to kjeks og en bit sjo-

kolade, hvorefter vi underholdt oss en lang stund. Den ene reparerte og satte god snert på svøpen min, lære mig å slå skulde han ågså forsøke, men det gikk ikke. Så gikk de da, og jeg tørnte inn kl. 4 og sov til over 8.

Hendriksen blev igår igjen ordentlig sneblind og får nu holde sig inne mens vi ligger her. Hørte en storkobbe synge her inne i hele går.

19.mai 1899, fredag.

Disig, intet måle- enn si fotografivær. Jeg er redd det kan bli lite av den sort herefter. Får slå fosiler i stedet. I formiddag derfor ute til kl. 3 og slo i kalkstenen her sønnenfor. Været tyknet imidlertid mer og mer, dog med et par gløtt hvori jeg skimtet solen. Sydover så jeg Kapp Albert og en lang stund også Kapp Sabine med sterkt lys over. Etter middag var jeg ute og satte signaler op og gikk for en times tid etter en snadd. Da jeg kom tilbake, snedde det, klokken var 7. Jeg gav hundene. Basen som ikke hadde villet spise på to dager, spiste nu det meste av en hel tørfisk og noe brødpemmicansuppe som jeg gav ham. Derefter kokte jeg sjokolade. Hendriksen hele dagen i posen, sovende og røkende.

20.mai 1899, lørdag.

Tørnte ut ved 6-tiden og kokte kaffe. Disig, overskydd, dog ikke så tykt. Kanskje det kan klarne. Det sner ikke, så teltet er ganske tørt. Var igår redd for sneen, da været var så mildt, ÷ 5-4 grader, redd for at vi skulde få samme historie som for 8 dager siden.

Hendriksen idag fri for smerter, men straks av med bindet naturligvis, og så har vi det samme gående igjen. Holder sig dog rolig i teltet i hele dag.

I fm. foretok jeg de målebordsiktinger og teodolitsiktinger som jeg kunde for været, men ingen middagshøide. I em. slo jeg derfor i uren, da været heller blev tykkere, mest tåke. Utover aftenen ved 10-II tiden klarnet det noe op så solen skinte.

21.mai 1899, søndag.

Tørnte ut og kokte kl. $\frac{1}{2}$ 6. Klart og solen skinner, får idag forhåpentlig gjort resten, så vi kan komme herfra.

Om formiddagen måling og fotografering, hvormed jeg var ferdig kl.3. Efter middag med brødpemmicansuppe som vi kvier oss for å lage, drog vi ved $\frac{1}{2}5$ tiden avsted, kjørte litt på isfoten noe genert av nedrast stein. Alt gikk godt til vi kom til den innerste ende av bukten. Her fantes på et lite stykke ingen isfot, da stranden utgjordes av bratt talus. Her velte min kjelke ned i en sprekk, og vi hadde først et uendelig mas med å få den op og derefter med å spa oss vei i snehellet. Da det var gjort, kom vi forbi og inn på øren ved bunnen. Her så vi på eskimoenes leirplass, der lå enda spekkstykker av hvalross. Herfra gikk kjørslen lett resten av veien, og vi kom frem til Kapp Henry kl. 12 Om natten. På bukten gammel is med dyp løssne. Jeg stilte inn på en snadd og hadde alt geværet ved kinnet da den bødde sig og kom i skjul, så jeg måtte krype litt frem, og så jumpet den! Jeg var da bare 102 skritt fra den. Ergerlig over all måte! Efter å ha tørnet inn kl.2 våknet vi idag

22.mai 1899, mandag

først kl.9. Har i fm. målt og fotografert og fortsetter nu i em. i det gode vær, og så kjører vi i aften til Kapp Albert på isfoten innom bukten. Isen er stygg utenfor og en løssne som er over all beskrivelse ufremkommelig, til og med vanskelig å gå i på ski. Været er godt, solskinn, 1 - 5 grader, Ferdig med målinger og fotografering kl. 9 em. Varmer nu ertesuppe, og derefter kjører vi til Kapp Albert.

Kl.11 kjørte vi, og det gikk godt på god isfot hele veien, like til den ytterste del av Kapp Albert. Her var gått en hel del sneskredd som til dels var gått helt ut over isfoten. Å arbeide oss over disse voldte oss noen møie med våre svære lass, hindrende som sedvanlig var saltet på isfoten hvor denne var bar. Vi kom frem til leirplassen fra 8.mars kl. $3\frac{1}{2}$. Her slo vi teltet op og tørnte inn, med sjokolade, hvilket nu er regel. Prattet lenge om "forrige tur", især om sjauen med stueren som de den gang hadde. Klokken bortimot 6 sovnet vi.

Langs landet her også spor efter en eskimokjelke med 6 hunder, en større og en mindre person. De hadde bygget en regulær "iglu" noe bortenfor vår leir.

23.mai 1899, tirsdag.

Tørnte ut ved II-tiden og kokte en sørgelig tynn kaffe. Vi frykter stygt for at sturten har gitt oss for lite kaffe, det er i stilen. Da vi kom ut og skulde gå ned over isfoten for å se på landet for målingens skyld, fikk vi se to sel ligge ganske nær utenfor. " Det må vi prøve", sa Hendriksen, og han i vei. Seilet hadde jeg i en fart ferdig. Han krøp, og jeg stod spent og iakttok, snart ham, snart selen. Langt om lenge smalt det, nei, selen reiste på sig. Så smalt det igjen, selen falt ned og Hendriksen sprang op og bort og fikk tak i fyren. Nu hadde vi endelig fått en! Jeg så ialt 6 sel her ute. Så flådde Hendriksen, og vi gav hundene spekk og innmat. Vi gikk vår rekognoseringsstur, da vi kom tilbake var kl.5. Mens Hendriksen kokte selkjøtt med julienne, så jeg efter de efterlatte fisk. Jeg fant ingen, Simmons og Olsen har nok tatt dem. Selkjøttet smakte mig ikke, allikevel spiste jeg, forsøkte også å spise rått spekk, men det gikk ikke. Sveivene var forresten gode. Kaldt er det best, efter Hendriksen. Det får vi se imorgen. Nu tørner vi tidlig inn for å være tidlig ute imorgen og komme herfra. Vårbud: vi så vannet strømme ned over fjellet idag i en liten elv over isfoten, og Hendriksen så en stormåke.

24.mai 1899, onsdag.

Tørner ut kl.3 og koker kaffe. Kl.6 i arbeide med måling og foto-grafering. Ferdig ved 3½ tiden efter å ha holdt en primus-middag med "grut-læk". Ved 4½ tiden kjørte vi fra Kapp Albert, for mitt vedkommende for tredje og vel siste gang. Efter to timers kjørsel hvorunder vi måtte passere ras, sneskredd og smeltevann-dammer og elver på isfoten, kom vi til øren ved Kapp Camperdown hvor vi slo leir. Apropos leir, så har da riktignok eskimoer hatt leir her, teltringer og kjøttgraver i masser.

Efter teltslagning ved 7-tiden holdt vi vårt beste måltid på fire uker, idet vi stekte selkjøtt som vi hadde kokt dagen i forveien, stekte det med smør i et tefat - tre tefat fulle - og så mette vi blev! Ja, det var et godt mål. Og så sjokolade til med kjeks og smør. Jojo, vi skal for de par

dager vi har igjen spare ertepølsen og den forhadte pemmicanen.

25.mai 1899, torsdag.

Undres om det ikke tilfeldigvis er Kristi Himmelfartsdag. Helligdag er noe som vi for tiden ikke holder, men efter at Hendriksen hadde kokt det vi nu kaller kaffe kl. $\frac{1}{2}$ 4, var vi fremdeles så søvnige at vi holdt en liten siesta til kl.9, især da været var overskydd. Det er forresten ikke blitt stort bedre, men nu er jeg ferdig med plateskifting som - især når det er films i bokkassetter - er et kjedelig arbeide, og konstruksjon på målebordet. Jeg får ut og se litt på bergarten her omkring. Om ikke annet så skal vi ha oss en selkjøttbiff til middag.

Det klarnet op så jeg fikk måling og fotografering fra mig på formiddagen. I em. har jeg vært på "geologisk ekskursjon" og opdaget de interessante grønnsten- og diabasbenker som er innleiret i den nederste del av profilet over de her optredende sedimentære avleiringers basis. Dette gir bl.a. en ganske sannsynlig forbindelse med øststranden av Smith Sunds geologiske forhold.

Kl.6 aften med selbiff som vi nesten forspiste oss på. Kl.8 tørnte vi ut, lesste og kjørte fra Kapp Camperdown kl.9 og var ved Fram kl.5 fredag morgen. Gammelisbeltet tok to timer på grunn av smeltevandammer, strømhuller og åpne råker som var noe nytt for mig. Da vi nådde isen på den store råk fra i høst, fant vi her meget nysne som til dels bar hundene dårlig, skjønt den var sterkt føket. Kjørslen var derfor ikke så lett som vi hadde håpet, men vi kom da som sagt frem kl.5. Her kom Olsen nettop ut i vaktskiftet, efter ham doktoren og stueren. Avlessing o.s.v. og en dram av doktorens gode vilje samt frokost som smakte storartet. Her var nu nytt å høre: Om kapteinens og Bays tur, om Bays og Baumanns tur, om Isachsens tur, om doktorens bjørnejakt og om 17.mai, om tidsregningen som vi var kommet ut av. Det viste sig å være den 26.mai, mens vi bare var kommet til den 25., samt at vi hadde hatt pinse, den herlige søndag ved Victoria Head og til Kapp Henry, det var vår 1.pinsedag, virkelig den mest slitsomme jeg har hatt.

Jeg noterer her listen for proviant som bruktes på denne tur - vi skulde være forsøksdyr!

Brød (hvetekjeks)	700 gr.	Pemmican	150 gr
Smør	200 gr	Sjokolade	100 gr
Kaffe, veiet rå	50 gr	Ertepølse	80 gr
Sukker	50 gr		

Dessuten var opført av kapteinen 50 gr. havregryn og 20 gr. lactoserin, som jeg dog ikke tok med. Hertil 20 l petroleum.

- - -

2.juni 1899, fredag.

Kl.8 em. startedes fra Fram, kapteinen først med vannkjelken, så Simmons, så doktoren, til slutt jeg. Det gikk radig på det nu - især for metallmeier - utmerkede føre, og vi kjørte til midten av Alexandrafjord. Her gjøres holdt kl.5 lørdag morgen.

3.juni 1899, lørdag. Inntørning og søvn til kl.6 em. På'n igjen kl.9½. Over Alexandrafjord gikk det godt, kapteinen foran og jeg etter med hans hunder, mens mine kom etter. Kl.1 skiltes vi innenfor østre ende av den store ø, og etter en ganske lett kjøring hvor mine hunder hele tiden holdt springmarsj, mens doktorens ikke desto mindre sakket, kom vi til odden, til Kjøttfjorden kl.7½. Her slo vi leir ved et lite isfjell og tørnte inn. Varmt å sove, lå ovenpå posen i skjorteermer. Tørnte ut kl. 5.

4.juni 1899, søndag.

Det tiner sterkt , og sneen er meget våt. Kan ikke kjøre før kl.9. Etter opbrudd bar det avsted kl.9, og etter rask kjørsel inn gjennom denne berømte kjøttfjord kom vi kl. 2½ til isfoten nedenfor terrassene. Dette er

5.juni 1899, mandag morgen.

På veien var det eneste rare en mengde bjørnespor, ikke synderlig gamle. Et sted hadde den tatt en stor snadd hvorav ryggsøilen med bogsveiver og skinnfiller og brystkurven lå igjen. Den hadde dradd den rundt og grassert svært. Revespor fra samme natt førte forbi. Ankom som sagt kl. 2½ til isfoter og slo teltet op på en tørr mosebakke hvor de dypt røde blomster av saxifraga

frydet ens sinn med vår- ja sommerfølelsen potensert. Aldri har noen blomst gledet mig slik. Vi slår telt og tørner inn med rinnende vann i en bekk forbi teltet. Sommer+ Men Svendsen er syk, virkelig syk. Frøs igår, hat irriterte øine og maven aldeles i uorden. Jeg har ondt av ham. Første tur han er ute, og det på en halvveis morskapstur og i dette herlige vær og land og den begynnende sommer, og så syk!

Gikk ved I-tiden langs uren innover, begge med borse, jeg med ryggsekk og hammer og Svendsen bar fotografiapparat. Jeg så på terrassene, på breen som løper jevnt op innlandsisen, bergarten i de løse blokker som er aldeles de samme typer som på Bedford Pim Island og Rutherford, samt på disse skrått løpende rygger op imot hvilke terrassene slutter sig som rene akkumulasjonsterrasser. Å bestemme den høieste M.gr. er her på grunn av landet og materialet umulig, den høieste terrasse ligger ca. 170 m over havet (lommebar+)

Svendsen blev så dårlig at han måtte vende om. Jeg gikk innover øren hvor jeg hørte alkekonger. Vendte tilbake til teltet hvor jeg fant Svendsen meget dårlig av sneblindhet og en mavehistorie. Vi er enige om å kjøre til Fort Juliane i kveld for å ligge over der om det trenges.

Her er fullt av bjørnespor, moskusoksespor og harespor. Snespurver har jeg sett, men grå i sommerdrakt eller i hvert fall absolutt ikke vinterdrakt. Jeg så dessuten de grå fjær av en ihjelreven snespurv. Fant to halve tørrfisk på den gamle leirplass, hvor forresten bjørnen hadde rumstert en hel del. Herlig vær, og forb. er det å måtte kjøre herfra i kveld efter en halv dags ophold. Breen, en utskytende tunge av innlandsisen, kommende ned i en dal som fortsetter fjordens retning, men som visstnok må ha en slags terskel foran breens ende, da denne ikke skråner jevnt opover. Man ser dens sammenheng med innlandsisen først når man kommer i høiden. Den får tilvekst syd og nord (?). Ender uten synlig endemorene med en mellemtung mellom den bratte og den flate dalbrettype. Morenen dekkes visstnok av nedfall. Jeg antar at man her har en forklaring til disse breenes vertikale avslutningsflate: avsmeltingen av de undre lag, rike på smuss, er meget hurtigere enn av de

øvre, rene som kommer efter, vesentlig ved hjelp av nedfall. Dette kan jeg allerede se her, da sommeren er mere fremskreden her. Den skal visselig også komme ved breene ved Rutherfordlandet. Kjedelig at jeg ikke har en dag eller to å ofre på denne bre. Tok 10 fotografier av breen og landet her utenfor.

Kl. 10 var vi i bevegelse efter at doktorens tiltagende svakhet hadde gjort det nødvendig så fort som mulig å nå i det minste storteltet. Under kjørslen blev han meget dårlig, og da han kom frem, var han aldeles fra sans og samling efter at han også tidligere på dagen hadde hatt lignende anfall. Jeg så en hel del sel, derav flere med unger.

6. juni 1899, tirsdag morgen

kom vi til storteltet hvor vi fant kapteinen og Simmons som var kommet dit igjen, stanset i deres videre fremtreenen ved odden til Nordfjorden av åpent vann. Doktoren kom i meget forkommen tilstand til køis, og det gjorde da vi andre også. Jeg var meget trett efter omtrent 24 timers dag.

Kl. 8 em. tørnte vi ut igjen. Doktoren noe bedre. Vi vilde se tiden an om vi kunde kjøre i Kjøttfjorden og han bli her, eller om han først måtte bringes om bord. Kapteinen og jeg gikk en tur på Eidet, og Simmons botaniserte. Da vi kom tilbake og satt og spiste ved 7-8 tiden om morgenen

7. juni 1899, onsdag

fantaserte Svendsen, talte vilt, og det besluttes at jeg skal hjelpe kapteinen ombord med Svendsen i natt og Simmons bli igjen. Det er ingen hyggelig tilstelning.

Om aftenen var Svendsen kommet sig meget, vi arbeidet litt med teltet og stelte en del, og Svendsen var ute og gikk omkring og var nokså kjekl. Sting hadde han, men sneblindheten hadde gitt sig. Han bad kapteinen reise med Simmons og mig i Kjøttfjorden og forsikret som lege at han trodde han selv hadde best av noen dagers rolig rusling ved teltet før det bar til å kjøre. Det blev da til det at kapteinen, Simmons og jeg reiste innover, og Svendsen blev igjen. Kjørslen gikk dårlig for mig, jeg blev efter hele tiden. Da vi ved 8-tiden om formiddagen

8. juni 1899, torsdag

var kommet tvers av det isfjellet inne i Kjøttfjorden hvor jeg hadde sett

selskrotten ligge, var kapteinen og Simmons et godt stykke foran, og kjørte på! Jeg kom til å se dit, og så to små hvite dyr - rever - stanser, ser mer. Nei, der kommer et stort gult et frem: bjørnebinne med to unger. Ropte til kapteinen og rev geværet til mig, ladet og sprang bort til isfjellet og bakom det. Bjørnen la til op på det, og jeg trodde å skulle møte madamen på den andre siden. Da jeg kom dit, var de gått langt inn mot land. Nu kom kapteinen kjørende, jeg slengte mig på hans slede, og så bar det i vei innover isen. Bjørnene gikk på isfoten innover fjorden, og vi fulgte et stykke utenfor. Så gikk kapteinen op på isfoten med hundene og slapp dem på sporet, mens Simmons som også var kommet til, og jeg snart sprang, snart gikk opover, og ikke lenge varte det før vi fikk høre bikjene - Fosheimkoblet - gjø. Vi så da at bjørnen var kommet ned av isfoten og stod der med hundene rundt omkring. Vi sprang på, Simmons blev efter. Kapteinen ruslet rolig efter, og på ca. 40 m gav jeg binna en kule i bogen, og nok en. Sterkt blødende og vaklende vadet den ned i noe vann i skruingene, og så gikk jeg rett hen til den og gav den den tredje. Da falt den rett ned. Simmons skjøt den så gjennom nakken, endelig absolutt død. Så skjøt vi hver vår unge som lå og svømte. Vi trakk dem op, kapteinen begynte å flå og vi andre fant frem hundene. Jeg fant mine pøbelbikjer borte ved selskrotten. Vi kom så efter å ha lagt fra oss kjøttet og hudene, til teltplassen og tørnte inn ved I-2 tiden.

9. juni 1899, fredag.

Tørner ut kl. 12½ fm, er ikke det å stå tidlig op? Da vi var ferdige, gikk kapteinen og Simmons op gjennom en liten dal til det sted hvor kapteinen i høst skjøt 4 moskusokser. Imens skulde jeg gå innover til breen. Da jeg var kommet noen få hundre meter fra teltet, kom de tilbake efter hundene, de hadde sett tre moskusokser gå oppe i uren. Vi tok to hunder hver, og gav oss i vei. På drøit hold skjøt kapteinen og Simmons på dyrene, jeg skjøt en bom da jeg vilde være den siste til å skyte. De to falt, en fjorgammel oksekalv og en ku. En stor okse hvorpå var skutt fire bomber, en av kapteinen og mig og to av Simmons, kom settende rett ned mot oss og forbi mig som stod og siktet med stoppehanen for skuddet. Litt nedenfor mig gjorde den

front mot kapteinen som på IO-I2 skritt sendte den to drepende skudd. Den var prektig da den fnysende, i rasende fart kom nedover uren forfulgt av hundene. Så var jeg borte og skjøt kalven som var begynt å røre på sig, og Simmons gjorde det på samme tid av med kua. Så var det flåing og nedbæring av en bør kjøtt, og et herlig måltid på juliennesuppe av moskuskjøtt.

Kapteinen og Simmons så aldeles friske ulvespor, fra i natt! Den hadde tatt bjørnekjøtt.

IO. juni 1899, lørdag.

Tørnte ut kl. 2 fm. Bar ned kjøttet i to ganger, derefter ekskursjon innover langs stranden til breen hvor jeg tok noen fotografier, og så ~~til~~ til teltet, tørner inn kl. 5 og skal kjøre kl. II-I2 i natt. Så en liten sneppe oppe ved elven, brungrå, lignet fisketiten. Kjørte fra leirplassen kl. 2½ fm

II. juni 1899, søndag og

kom først frem kl. 2½ em. efter en tur i sne og regn, slitsomt. Her møtte oss det sørgelige utfall av Svendsens sykdom, døden i dens mest avskrekken-
de form. Ligger over for hundenes skyld, da vi nu får tungt arbeide hjem-
ver.

P. S c h e i `s

private dagbok II/6 1899 - I4/5 1900.

2. dagbok.

Fortsettelse fra privat dagbok I for

II. juni 1899, søndag.

Kapteinen var noe foran oss andre og jeg forresten et stykke efter Simmons. Da jeg innhentet Simmons, var kapteinen kommet tilbake til ham og hadde da vært oppe ved teltet. Da han var kommet forbi "Ekeberg", så han i kikkerten op til teltet, og så da Svendsen komme ut, og han blev meget fornøid. Rett som det var kastet han atter et blikk op over og så da at Svendsen gikk ned over skråningen fra teltet og rett som det var falt "som om han var ramt av en kule". Noe smell hørte kapteinen ikke, dertil var avstanden meget for stor. Han kjørte på og kom opover til teltet og fant Svendsen liggende som han var falt, litt nedenfor den bakken hvorpå teltet står, ennu med hånden på geværet. Skuddet var gått inn i høire tinning og hadde sprengt hele pannen bort, den store hjerne lå hel et par skritt fra liket. Kapteinen gikk straks nedover, møtte Simmons, og straks kom jeg til. Vi kjørte frem til isfoten hvor vi lot lassene stå og brakte hundene og våre nødvendige sove- og kokesaker op til teltet, da både vi og især hundene trengte hvile. Vi gjorde foreløbig intet annet enn at vi bredte en seildukstump over liket og gikk så inn i teltet. Her fant vi alt i orden, vann i vannpøsen bl. a., likesom vi hadde funnet friskt vann og sne i drikkekoppen til det hundespenn som var igjen ved teltet. På en kasse fant vi en ganske ny lommebok, hvori Svendsen hadde nedtegnet noen ord - to glissent skrevne sider. To blader var revet ut, det var antagelig samme bok hvori han hadde begynt å føre optegnelser den dag vi var inne i kjøttfjorden. Av de løsrevne blader så vi intet. Her stod så vidt jeg minnes omtrent: "Har forgjeves søkt efter en hundesele. Rør ikke ved mitt kadaver. Grunnen til denne udåd er ikke frykt for døden, men for ikke å være min post voksen. Sykdommen var dog dødelig. Han trodde det vilde være til gagn for ekspedisjonen." Det øvrige minnes

jeg ikke rett. Kapteinen tok vare på boken.

Vi uttømte oss i gjetninger om motivet. Kapteinen gjorde sig bebreidelser fordi han ikke hadde kjørt ham ombord, hvad vi søkte å berolige ham med hensyn på. Det så nemlig ut for en legmann som om Svendsen var fullstendig frisk, som han selv sa: bare litt matt, og at det vilde være det beste at han fikk gå her i ro og rusle noen dager i det gode været før vi tok på hjemturen som lett kunde bli en smule anstrengende, hvad turen hittil på ; ingen måte hadde vært. Som foranledning blev vi stående ved morfinen, og adskillige ting mintes vi nu, som i dette nye lys tydet på dette. Svendsen tålte i vinter f.eks. svært lite spirituosa, var ofte nervøs. Førte ofte et for et sundt og livssterkt menneske unaturlig resonnement om forskjellige ting - som Bay uttrykte det: han var så underlig dus med døden. Og fra sin familie var han som død. Når han talte om dem, grøsset det i mig, det lød som om det var noen fremmede, løse bekjente, - enndog temmelig likegyldige bekjente. Hendriksen hadde en gang i vinter hørt ham gå og snakke med sig selv: "Rett til helvete bærer det." Baumann hadde inne i lugaren lagt merke til et par ting som tydet direkte på morfin. Dette og mere opgjordes og las i hop da og senere, især kanskje fordi man absolutt mangler holdepunkt for noen annen hypotese som i og før sig turde ha samme berettigelse, for alt hvad vi vet. Det var jo ingen av oss som var så vidt kjent med Svendsen fra før at vi kjenner noe så nær hans hele historie. Han har visst ført et ganske beveget ungdomsliv, men det er som sagt intet av det vi vet som lar oss formode noen annen grunn for hans beslutning enn morfin.

12. juni 1899, mandag.

Vi lå over og reparerte kjelken min og gjorde lassene i stand. Jeg sydde liket inn i seilduk, og på bjørneskinnet la vi ham så på min kjelke som mine hunder fikk dra den meste del av veien. Først sent på natten kjørte vi, meget vann på isen gjorde veien ubehagelig, om ikke egentlig tung.

13. juni 1899, tirsdag.

Vi slo leir på vår gamle leirplass vest for Alexandrafjord hvor rypen satt og skrattet like ved siden av teltet, så vi generetes av støien.

Varmt og herlig. Kjørte om natten til østsiden av Alexandrafjord hvor vi lå
14. juni 1899, onsdag.

Kjørte derfra og kom til Fram torsdag fm. ved 9-tiden.

15. juni 1899, torsdag.

Inntrykket var foråkjellig, men sterkt på de fleste. Kapteinen og Baumann var enige om å senke liket i Sundet og reise et trekors oppe på høiden. Etter at Simmons og jeg hadde undersøkt lommene, sydde jeg liket for godt inn i seilduken, og kl. 10 neste formiddag senkedes han inne i Sundet i det hul i isen hvor han i vinter hadde tatt en hel rekke vanntemperaturserier. Baumann forrettet den til sjøs almindelige tjeneste. Og så var han borte, lugaren står gapende tom. Jeg for min part savner ham til tross for at vi aldeles ikke stod på noen fortrolig fot. Det gjorde i det hele tatt Svendsen ikke til noen her ombord. Men av alle var han godt likt, og alle føler savnet ikke bare av legen, men også av kameraten. Den rolige, kloke fyr var et modererende element for Baumann og den som han i grunnen kunde tale med. Han føler sig derfor også visstnok mere enn før ubehagelig berørt av situasjonen. For oss andre er den som den har vært, kanskje nu noe mere utviklet, dog ennå ikke helt. Vi vet ikke hvad der vil og skal komme.

Så gikk vi da her og ventet på Isachsen og Braskerud, hvis måned var utløpen den 23. juni. Intet blev gjort. Jeg fikk ingen ordre, kunde intet gjøre. Jo, jeg fikk beskjed om å vaske glass til en loddeekspedisjon til Buchanan strait, og det gjorde jeg da. Forresten delte Bay, Simmons og jeg meteorologens arbeide.

1. juli 1899, lørdag.

Fosheim fikk lov til å reise til klaren utenfor Rutherford og gå på seljakt, og kapteinen gav ham anvisning på mig til ledsager. Vi reiste ved 3-tiden om em. med kjelke og mine hunder, kom derut og slo telt og hadde det hyggelig. I et lite tjern straks bakenfor teltet skjöt Fosheim en havel som jeg først hadde bommet på, og om aftenen - eller natten - skjöt han en sel ute på isen. Vi spiste selbiff som smakte utmerket, og koste oss,

sov lite, knapt et par timer. Så drog Fosheim ut på klaren og jeg op gjennom dalen til breen. Ved tjernet skjøt jeg en havel, og om aftenen en terne, det var all min jakt. Det var en storskjønn solskinnsdag. Fosheim skjøt fem snadder ute på isen. Da jeg kom til teltet ved 4-tiden, så jeg ham drive på der ute. Straks efter kom han tilbake, så spiste vi havel og koste oss med piper og kaffe, sov en times tid, og så kjørte vi derfra kl. 2 natt til mandag og var ombord litt før kl.8. Isen er nu lei å kjøre på, da det er sammenhengende dammer på den som man må kjøre igjennem. På sine steder er det hull i den også.

Forresten har jeg drevet mer jakt enn det, da jeg har skutt en 20-30 fugl ute i råken i Rice Strait. Samme aften, altså

3. juli 1899, mandag,

blev jeg med på en ny tur innover fjorden, så det gikk slag i slag. Ombord var nemlig Isachsen og Braskerud kommet hjem, og alt var vel og bra. De var blitt forsinket av snestorm og hadde levet på knappe rasjoner hele den siste tiden, men hadde enda mat til de skulde kunne være ombord, da Baumann og Hassel traff dem. Disse var nemlig reist tirsdag aften og hadde møtt dem tredje natt. Søndag morgen kom de ombord.

Så reiste da som sagt kapteinen, Bay, Simmons og jeg innover. Kapteinen og Bay skulde til storteltet på jakt og for å hente dette. Simmons og jeg skulde til Alexandrafjord. Vi hadde en slede og Mathiesen-koblet, da mine var sårbente. Første natt kom vi efter en smule hvalrossjakt - den første i år, og vi fikk den ikke - utenfor Rutherfordlandet til vår siste telt-plass ved Alexandra Haven. Her lå vi over

4. juli 1899, tirsdag.

Om eftermiddagen tørnte vi ut, og kapteinen og Bay kjørte videre, mens Simmons og jeg gikk en tur bortover landet. Her var lite for mig å gjøre. Berggrunnen er ensformig grunnfjell, og jeg foretok intet annet enn å gå med Simmons. Så var jeg nede og skjøt to bomber på en havel som lå i et tjern nettop bakenfor den sandør hvor vi i høst hadde telt-plass på din fødselsdag - under "den store karavane" som turen heter her. Ved denne lei-

lighet - de to bommer altså - ødela jeg ekstraktoren i min børs. Bay var ~~hø~~ heldigere før på aftenen, for han fikk en havel som han skjøt på mens jeg også ved den leilighet skjøt bom på noen edderfugler som lå ute på isen.

Ut på natten tørnte Simmons og jeg inn, vi vilde nemlig vrenge døgnet rett og arbeide om dagen. Neste morgen

5. juli 1899, onsdag,

drog vi innover fjorden. Først kjørte vi et stykke på isfoten som her var bra med undtagelse av at den så ofte var gjennomskåret av elverenner. Disse er oftest ikke bredere enn at man kan hoppe over dem samt kjøre sleden tvers over dem. Men da de bestandig krøker sig bortover isfoten så man vilde komme på langs av dem og derfor må svinge omkring på slike steder, så hindrer de kjørslen meget. Ofte er de så brede at man må kjøre kjelken ned på stene og op på den annen side. Til slutt blev det for galt, og vi måtte ut på isen. Her blev det snart verre på grunn av råker og gjennomsmeltete huller, men ad mange krokveier kom vi frem til Twin Glacier Valley hvor vi slo leir.

6. juli 1899, torsdag.

Gjorde ekskursjon op over dalen til breen. Været grått, til dels vindig. Ombord hadde de hatt stiv kuling. Jeg tok noen fotografier på nedturen bl.a. av en rype med kyllinger, i gråværstemning for det regnet så smått. Etter en drøi marsj i den sidbunnete dal - den videste og frodigste jeg har sett her - kom vi tilbake, begge to vel fornøid med ekskursjonens resultat.

7. juli 1899, fredag.

Brøt op og kjørte utover fjorden - og østover til i nærheten av Rutherfordeidet. Her fant vi på en odde, like i nærheten av vår teltplass fra 25. okt. forrige høst, en hel utdød eskimoby på I5-I7 nu nedfalne og delvis nedgravde vinterhus. Her drev vi på som arkeologer 2-3 timer og kjørte derefter videre $\frac{1}{2}$ times tid. Slo leir på en fin sandstrand, den fineste teltplass vi har hatt. I løpet av dagen skjøt jeg en havel, en terne og en størmåke, alle i flukten.

8. juli 1899, lørdag.

Simmons gjorde to ekskursjoner, og jeg ruslet litt på jakt, hvilket bare innbragte mig et par snepper og en havel. Til aftens var det derfor suppe og stekt fuglebryst, meget godt! Nu var vi bestemt på å kjøre ombord, men vi fikk så tett tåke at vi opgav å kjøre om aftenen. Da vi tørnte ut kl. 2 om morgenen

9. juli 1899, søndag,

holdt tåken på å lette, og da vi kjørte kl. 5, var det det herligste vær av verden. Våte og trette kom vi ombord ved 10 tiden søndag fm. Vi hadde da gjort forgjeves jakt på en hvalross som lå på isen utenfor Rice Strait. Det var forresten et stygt slit med det siste stykke. Utenfor Rice Strait var dammene på isen mange og dype, og vi måtte ofte kjøre bent igjennem dem. I Rice Strait måtte vi kjøre på den ytterst vanskelige isfot. Etter middag siesta.

10. juli 1899, mandag.

Klein, sov hele formiddagen, fremkalte fotografier om em.

11. juli 1899, tirsdag.

Var en tur ute med Baumann om formiddagen for å se etter kapteinen og Bay, og om em. begynte jeg å stelle i stand til "vassføika". Alt søndag aften overbragte jeg Isachsen og Hendriksen beskjeden, og mandag morgen talte Baumann av sig selv om det, altså hadde kapteinen talt om det. Isachsen talte om å vente til kapteinen kom igjen, han fant det hele meningsløst. Deri er jeg for så vidt enig. Men vi har jo vår ordre, så jeg kan ikke gjøre annet enn å holde mig klar.

12. juli 1899, onsdag.

I morges talte Baumann ved frokosten om at jeg og Hendriksen fikk dra av gårde - at Isachsen blev med var det jo ingen mening i. Ja, jeg har jo intet annet å gjøre enn å dra, men ikke har jeg noen lyst til det, for med dette føre og til dette arbeide trenges det tre mann. Jeg vil håpe kapteinen kommer før reisen.

13. juli 1899, torsdag.

Har idag fått alt klart og bragt ut på isen utenfor stredet. Erger-

lig over Baumanns og styrmannens sjikanerier, for annet kan jeg ikke ta det for. Hendriksen er rasende fordi disse to går og stikker hodene sammen.

Nu i aften kommer Isachsen og forklarer at han har misforstått mine klare norske ord. Han hadde ikke oppfattet det som kapteinens ordre at han skulde være med, og at vi skulde reise straks. Han hadde trodd at dette nu var en ordre fra Baumann. Pokker vet hvordan han hører efter - og legger sammen. Så snakket han til Baumann som uten videre gikk med på å la Isachsen reise, sa ikke et ord til mig, "han todde sine hender". Dette ser for mig ut som et godt forsøk på sjikane, som han er feig nok til å la falle så snart Isachsen snakker fra. Jeg blander mig ikke op i det med etø ord. Men med kapteinen får jeg visst tale noen ord en gang, for det går snart for vidt. Hendriksen har fortalt en del, andre har fortalt en del annet, og alt er ytterst karakteristisk. Jeg frykter danaerne bestandig, endelig tror jeg å være kommet til et standpunkt overfor disse herrer.

Karakteristisk for kapteinen er bl.a. en ytring til Baumann i fjor høst da vi skulde inn til Hayes Sund, den store karavane. Han gav ingen ordre, veiledet ikke på noe vis, hvad hver skulde gjøre var det ikke tale om å få vite. Kapteinen satt stille i sin lugar. Styrmannen ledet da fremskaffelsen av det som skulde være med, men ellers visste ingen noen beskjed om noe. Det hersket derfor en grenseløs forvirring, og sent gikk det. Så sa kapteinen til Baumann at "han trodde det var bedre han gikk ut, for han kunde bruke kjeft til dem, han vilde ikke si noe." Dette fortalte Baumann selv senere til Isachsen. Hvad skal man si om en sånn opførsel hos chefen, lederen av en ekspedisjon? Og dette er bare et eksempel blandtmange.

For opfatningen av de videnskapelige arbeider er en ytring til doktoren her i vår - som Svendsen selv fortalte mig - like karakteristisk. Det var tale om Bays deltagelse i sledeturen rundt Grønland. Kapteinen mente at det vilde være godt å ha et videnskapelig medlem med, "for det forlanger man jo der hjemme." Dette er også et eksempel blandt mange som taler i samme retning. Den hele ekspedisjon er en rekordtur, en sportstur for å gjøre den lengste sledetur som har vært gjort. Dertil er alt i stand og til intet annet.

Alt annet var likegyldig. Videnskapelige deltagere bare et skilt for en viss formående del av publikum, og den hele videnskapelighet bare et agn på kroken hvorpå pengene til en sånn tur skulde fanges.

Når man er lite gentleman nok til å fremkaste for alvor den formodning om en mann som Nordenskjöld, at hans teori om en oase i Grønlands indre bare skulde være et påfunn for å vekke sensasjon, og for på sensasjonen å kunne reise midler til en ekspedisjon som hadde et ganske annet øiemed - når man i alvor fremsetter noe slikt om Nordenskjöld, så må man ikke beklage sig over ~~at~~ en sånn formodning som den ovenfor, hvor infam den enn er etter min måte å se saken på da. Å lure sig frem på dette vis, benytte levende mennesker som døde ting, utnytte dem til egen fordel til tross for at man må vite at det er til direkte skade for de benyttede, - det står for mig enfoldige som et infamt bedrag - intet videre!

Den annen herre vi har, han har karakterisert sig så ofte at jeg nu ikke lenger gider optegne noen av hans idiotier eller ondskapsfullheter. Han er nu også så fullstendig kjent av dem som vil kjenne ham, - og det er i grunnen alle, selv om styrmannen og til dels Olsen og Hassel holder sig til venns med ham efter evne og leilighet - at han ikke lenger forbauser. Feig, doven og uinteressert og personlig utålelig er de egenskaper som karakteriserer hele hans optreden til en hver tid. En umoden tankegang bringer ham gang på gang til å gjøre faderer selv på sitt eget område som skibets chef, for ikke å tale om at han er absolutt umulig som ekspedisjonsmedlem, ikke bare som leder. Hans idioti er virkelig forbausende. Hans resonnement om vind og vær, isforhold, hunder og fremkomst er alle like ravgale. Hans sjikanerier om alt videnskapelig arbeid er bare forbausende ved sin utholdende vedvaren hos en så stundesløs person som han er.

14. juli 1899, fredag.

Vi kom avsted om morgenen, og Isabhsen blev da med. Baumann fulgte et stykke. Efter en forholdsvis lett kjøring kom vi til skjæret nord for Kapp Rutherford. Her bragte vi teltkjelken og hundene i land, slo telt og køiet. Været var bra, men så ikke lovende ut.

15. juli 1899, lørdag.

Drog ut ~~for~~ å begynne arbeidet. Tok et loddskudd med temperaturserie. Været blev slettere og slettere. Etter regn kom sludd, og vi rigget derfor sakene op ved det sted hvor vi vilde ta vårt annet loddskudd og drog derefter i land. Vi måtte ~~ta~~ ned og flytte teltet ut på isfoten hvor vannet i det minste^{var} rant bort. Med oljekappene og vindklær under soveposene og teltet godt spent samt primus brennende, hadde vi det nokså hyggelig. Været begav sig noe ut over eftermiddagen og aftenen, og om natten blev det bra.

16. juli 1899, søndag.

Godt vær. Drog derfor i vei for å drive riktig hardt og blev ferdige. Så reliefekspedisjonen til kapteinen og Bay bestående av Baumann og Fosheim med et spann og slede med prammen på. Vendte tilbake ~~med~~ etter to loddskudd med en vannserie. Under arbeidet så vi hvordan isen skruddes nord for oss i en knapp kvartmils avstand, uten at vi dog tenkte noe mer over det. Da vi kom til holmen hvor vi hadde vår teltplass, fant vi en fryktelig skruing utenfor og i cracken. Sprekker var gått i isen.

17. juli 1899, mandag.

Drog i vei, medtok teltet og alt vårt for å telte oppe ved arbeidsstedet. Stansedes imidlertid ca. 1 kvm fra land av en 20-30 m bred vest-øst gående råk. Da vi fulgte den vestover, fant vi at den bøide nordover og derefter vestover igjen. Flere større og mindre sprekker var gått i isen, og denne var øiensynlig i bevegelse. Vi hadde nu intet annet å gjøre enn å se å henge våre apparater på vannsleden. Ved å følge råken vestover fant vi endelig et sted hvor et flak var løsnet og drevet på tvers, så vi kunde komme over. Vi fant vår slede og fikk den tilbake. Over råken kom vi på et lignende flak. Det var helt spennende. Kjørte så begge sleder forbi odden og over den skrugar som gikk østover fra odden og slo teltet op på gammelisen på østsiden av Rutherfordlandet. Her lå vi over natten for å ha hele dagen til hjemturen, hvad vi hadde en anelse om kunde trenge.

18. juli 1899, tirsdag.

Kjørte hjemover, men fant nu en stor råk i utkanten av gammelisen,

hvor vi hadde kjørt før i vår. Måtte nu kjøre rett på høstisen, hadde her å arbeide med råker i mengder, hvor vi måtte kjøre over flak. Nedover Rutherfordletsletten hadde vi dammer i mengdevis og en sterk motvind, men nede på bukten begynte vanskelighetene for alvor. Her var nemlig dammene gjennomsmeltet og råkene til dels gått op. Vi avanserte på det vis at vi lette ut et stykke vei, og så kjørte vi. Holdt derefter stille mens vi fant ut et stykke videre. På dette vis kom vi ut på ettermiddagen i land ved kjøttthaugen. Her satte vi igjen sledene, gikk over Rice Strait på løse flak og den ennu igjenliggende gammelis. Noen av flakene gjenkjente vi, de hadde ligget ved Fram. Havnen var altså gått op. Vi kom dog ombord fra breen av. Idag sterk vind.

19. juli 1899, onsdag. Kuling.

20. juli 1899, torsdag.

Stille pent vær. Vi reiste til kjøttthaugen for å hente sakene. Møtte på veien gammelisen fra munningen og fant råken vår et godt stykke ut på Rutherfordbukten. Her skjøt Isachsen bom på en storkobbe. Ved sledene holdt vi kaffeslaberas og koste oss i solsteken og gledet oss over at vi kom så lettvint fra det som vi gjorde.

- - -

19. oktober 1899.

Ja, dette er en nett dagboksføring, men det er bare betegnende i alt for høi grad! Denne lakune beskriver min totale mangel på energi for en hver - det være sig den minste - åndelige anstrengelse langt bedre enn jeg kan gjøre det ved å skrive mange sider. Ikke for det at her ikke skulde være noe å skrive om, det må man ikke tro. Nei, grunnen er dovenskap, slett og rett en uovervinnelig motvilje mot å bestille noe, med den følge at man tilbringer sin fritid med å harve igjennem en utrolig mengde bind av den simpleste morskapslesning. Akk ja, det er en slett verden vi lever i, og en del av dem som lever der er nok heller ikke så gode som de burde være. Men hvad i all verden ligger jeg så her i aften i køien og skriver for? Hvad merkverdig er hendt som sånn kan bringe mig ut av den tilvante ro? Jo, det er en lang historie i

grunnen, for jeg skulde nemlig nu innledningsvis berøre alt som ligger mellom 20. juli og 9. oktober, men det gider jeg naturligvis ikke en gang forsøke på. Det får være til en eller annen søndag når jeg føler mig oplagt til det. Den søndag tror jeg forresten aldri kommer, for det vilde forlanges at jeg formelig skulde tenke mig om og huske forskjellige datoer og dager og begivenheter. -

Jo, idag kjørte Baumann og jeg med hvert vårt spann for å se etter noen bjørner som vi har sett her fem ganger, sist igår da Simmons og Olsen så dem. Ute i fjorden skiltes vi, og da jeg kom ut til "Odden ved skjæret" så jeg en ung hanbjørn som jeg da kjørte på sporet av, og da hundene mine først fikk se den, skar jeg løs først to - og så alle - på eskimomaner. De sprang bjørnen op og holdt den på et iskoss til jeg kom efter og fikk skutt den, to kuler gjennom kroppen på 15-20 m avstand. Da jeg hentet min kjelke, kom Baumann som hadde hørt skuddene, og så kjørte vi hjem. Det var min første bjørnejakt aldeles på egen hånd - absolutt! - ikke noen aksjebjørn som Bay kaller det. Igår skjøt Baumann en liten hunbjørn på hjemturen fra reliefekspedisjonen, men vi var alle kjelkene efter den.

Vinterhavnen i Jones Sund 1899 - 1900.

1. desember 1899.

Nu er det kanskje på tide å fortsette hvor jeg slapp vår ekspedisjons historie, nemlig i Rice Strait den 20. juli.

Vi var alle ombord og ventet på den kuling av nord som skulde skaffe oss Smith Sund åpent, men vi ventet lenge forgjeves. Imidlertid gjorde kapteinen, Isachsen, Simmons og Hendriksen en tur med båt helt inn i Alexandrafjord, da vi nu hadde åpent vann på Rutherfordbukten utenfor Cocked Hat og langs sundet vestover. Forresten lå isen østenfor Bedford Pim Island helt ned til øyene på østsiden, ja selv i Rice Strait var det ennå ikke fremkommelig i den sydligste del. I fastisen såes efterhånden råker øst-vestgående opover mot Bache-halvøen og ute i Smith Sund og Kane Bassin. Endelig 2. august hadde vi sett så meget av disse at vi vilde forsøke oss mot Bache-halvøen.

Utfor Cocked Hat var det alt slutt, og vi gikk da i sne og sludd og vestlig vind ut gjennom Rice Strait og la oss til ankens i le av øene østenfor Pim Island. Det var en eiendommelig følelse atter å kjenne skibet i sjøen, fritt og bevegelig. Det var atter et skib til å føre en frem til et mål, det var ikke det stille liggende hus som vi var vant til å betrakte som det hjem hvortil vi uvilkaarlig lengtes når vi var ute. Det var også med en egen følelse av hjemlighet at vi gikk inn på vår gamle havn og ankret op der igjen etter å ha ligget et døgnns tid ute ved øyene og sett~~et~~ isen sette forbi oss og ned på oss. Grov is trengte nemlig inn på Rosse Bay og holdt denne sperret hele tiden mens vi senere lå her. Så lå vi atter en ukes tid i vinterhavnen og gikk for annen gang ut og kom nu virkelig nordover forbi Cocked Hat og op mot Bache-halvøen, men stansedes snart av isen og måtte ligge stille. Så lå vi her og ventet og drev og gikk noen timer og ventet igjen. Hele tiden holdt vi oss omtrent tvers av Kapp Camperdown, i begynnelsen ganske nær Bache-halvøen, siden lenger øst. Etter å ha holdt det gående her en ukes tid eller kanskje mere, fikk vi en aften se dampskibsrøk i sydøst og en skut med to master. Dette vakte livlige spekulasjoner, man tenkte nærmest på Peary. Den kvelden eller rettere natten, for det var mellem kl. 1 og 3 fm. en søndag morgen, skjøt jeg 70 alkekonger i en råk hvor de i ustanselig rekkefølge trakk i svermer sydover. Snart etter åpnet isen sig og vi kom oss ut sydostover, siden vi måtte opgi å komme nordover ad den vei i det minste. Da vi først var ute av isen, kom vi lett til Foulkefjord. Det var om aftenen 10. aug. Her fant vi Pearys skib Windward samt reliefskibet Diana som kom om natten etter å ha vært på fangst sydover. Her var dr. Diebisch^{rich} og kapt. Bartlett av Windward samt Windwards maskinmester og styrmann ombord hos oss, og vi fikk da høre en del om verden, hvad de hadde hørt av Dianas efterlatte. Tillike fikk vi tilsagn om å få sendt post med det av Pearys skib som skulde vende hjem.

Om natten var Simmons, Bay og jeg i land på ekskursjon. Atter en skjøn ordning!. Her gikk vi i land med en fangstbåt. Skjekten lå på dekket i fullgod stand. Da jeg så svett og trett kom tilbake alt kl. 2, var ingen

av de andre kommet. Jeg til å rope og skyte skudd på skudd for å purre dekkvaken ombord. Nei, ingen hørte mig. Forgjeves skrek jeg mig hes, og tilsist la jeg mig til å sove mellom stenene i en bitende kald nordenvind. Kl.5 var Simmons kommet, og i det samme kom Bay, og nu gikk Peder vakt ombord. Han hørte oss endelig, Hassel og styrmannen hadde ikke hørt oss, og kl.6 kom vi ombord. Etter å ha skrevet brev fikk vi da posten ekspedert, og dagen etter - tror jeg - gikk vi ut og op i isen igjen. Jeg var nu så forkjølet og angrepet av gikt at jeg hadde ondt for å holde mig oppe. Skuldrene og armene smertet så jeg ikke fikk sove. Jeg hadde ondt for å få trøien på, men jeg vilde ikke melde mig syk, men lovte mig selv de hundre ganger at de herrer chefer skulde få vite det en gang ved leilighet allikevel, og jeg går ikke i land på det vis oftere.

Før vi gikk ut, tok jeg noen billeder av Windward og Diana samt Pearys overvintringsleir i land, som han nu holdt på å gjøre i stand. Om fotografiene blev brukbare vet jeg ikke, da jeg ikke har fremkalt dem ennu.

Fortsatt den 9. januar 1900.

Vi skulde atter forsøke isen langs østsiden av Kane Bassin og gikk derfor opover, men kom til slutt - ved å gå efter det eneste åpne vann som fantes - bort under Bedford Pim Island, hvor vi visste at det lå post og ventet på oss. På høide med Kapp Sabine kom vi aldri, og inn til Bedford Pim Island kunde vi heller ikke komme så gjerne vi vilde. Isen satte tett og ugjennemtregelig nedover langs landet. Her blev vi liggende en tid, gikk opover en vakt og drev tilbake den neste. Dette opgav vi til slutt, da det ikke førte til noe, og gikk sydover og drev hvalrossfangst i stor stil. Vi fikk ialt 32 stykker, tror jeg. Det var en fryktelig kjøttthaug på storluken og på begge sider lå uflådde hvalross. Nu stod vi videre sydvestover for å gå til Jones Sund, og en vakker sollys morgen la vi bi ved en isrand utenfor Clarence Head ved inngangen til Glacier Strait. Dette syntes imidlertid sperret av grov og tett is, hvorfor det ikke var annet å gjøre enn å holde sydover forbi Coburg øen og forsøke Lady Ann Strait. Vi gikk og vi gikk.

Ut på dagen tok vinden til, og sjøgangen også, og det blev verre og verre. Fram slingret verre enn noensinne med de 15-20 tønne hvalrosskjøtt på dekket og dessuten en hel del annet skrap. Midt i dette stod Hendriksen og jeg og flådde hvalross - nu stinkende kadavre - til Hendriksen måtte i lag med å forstøtte og surre dekkslasten. Men det blev enda verre, og til slutt kom hele kjøttthaugen i bevegelse og slang fra side til side. Så plutselig blev det ekstra liv, for fra maskinen meldtes brann! Nu er det et stygt ord, men i maskinen er det jo ikke så farlig, og her var det da bare noen av Stolz's gamle trøier som hadde ligget ved siden av fyrdørken. Denne ildebrann var snart slukket, og så var det til å få dradd hvalrosskjøttet ned i en grav som vi laget om styrbord av skorstenen. Her blev alt dradd ned, og de to gjenblevne hele dyr blev surret fast.

Nu stod vi videre inn gjennom Lady Ann Strait som vi i løpet av natten passerte. Om morgenen fikk vi i tåken landkjenning ved Princess Charlottes Monument og stod nu innover for damp, men så godt som mot vinden. Vest for Cone Island møtte vi isen, stor og svær, og efter noen kryssing stod vi innover bukten vestenfor denne ø og inn i en liten fjord som skjærer sig inn her. Her skifter landet karakter. Man kan nesten si at denne fjord danner en skarp grense. Landet østenfor er nemlig helt dekket av innlandsis, sånn at bare de ytterste steile fjellsider hvori det høie innlandsplatå faller av mot havet, stikker frem av isdekket. Dette isdekke skyter sig ned i ~~gjennom~~ tallrike breer gjennom steile senkninger og skar. Så trange er de at jeg ikke kan bruke ordet dalganger. Dette utseende viser selv Smith Island og østsidan av bukten vestenfor den. Den bre som kommer ned i denne bukts indre, er derimot meget stor og dens leie vidt og langt flatere enn den østenfor. Denne bredal er skilt fra den trange fjord vestenfor kun ved en steilt avfallende høi vegg hvori anstår nye bergarter, nemlig sedimentære kalksten-er og sandstener - anbragt her, likesom spekning på den steile grunnfjells-~~mur~~ ved flere forkastninger, Fjorden går fra den brede bukt som en smal, noenlunde rett arm noen få mil nord rett op gjennom landet. Her styrte vi inn

og ankret midtveis inne i fjorden utenfor en dal på dens vestsida. Vi gikk i land en hel del av oss, kapteinen og Fosheim for å se etter moskusokser eller ren, Isachsen og Bay for å gå på jakt, Simmons for å botanisere og jeg for å bestige fjellet sydvest for vår ankerplass, i geologisk øiemed. Oppe på toppen fant jeg hvad jeg søkte. Jeg var gått ut ved 5-tiden - tror jeg - og mens jeg holdt på med å pakke ned den siste stuff, fikk jeg se en hare komme sprigende rett op mot mig. Idet jeg reiste mig op og grep karabinen, svingte den litt til siden. Jeg fikk fint skudd på den og fikk den virkelig. Det var mitt første skudd med rifle. Nu tenkte jeg som så at jeg fikk se efter om det ikke skulde være flere, for atter å prøve denne ferdighet i rifleskytning, som jeg i grunnen ikke trodde stort på, - og jeg gikk derfor til randen av plataet, så jeg kunde se ned på en liten myr i en senkning, som jeg på opturen hadde sett strekke sig opover denne siden av fjellet. På myren lå 5 harer. Nu var det å krype i skjul, og det lyktes mig å skyte to av dem før de tok til bens opover. Her innhentet jeg dem atter efter å ha vært tilbake og hentet resten av min ammunisjon, og skjøt de to så de blev liggende. Jeg sprang efter den tredje som jeg gjentagne ganger forøkte å stille inn på, men uten held, og til slutt la den langt avsted. Da jeg så skulde hente de to, var den ene kommet til live igjen og hadde krabbet bort, og det var mig umulig å finne den. Men som sluttresultat hadde jeg da fire harer. Kl. 3 var jeg ombord igjen efter en interessant og morsom ekskursjon. Bay og Isachsen hadde skutt noen harer, kapteinen og Fosheim derimot ingen, og ingen moskusdyr eller ren sett. Det eneste vi fant, var en del kranier og horn og ekskrementer, ja til og med spor. Hvordan disse har kunnet holde sig i en rekke av år, er mig ufattelig, og jeg tror også at det leilighetsvis må forekomme streifere der.

Dagen efter lå vi her enda, vind og styggvær utover dagen. Det bedre des på eftermiddagen, og Braskerud og jeg gikk i land på harejakt, kapteinen og Fosheim atter for å se efter moskusdyr eller ren i dalen fra vest samt sidedalene øverst i denne. Braskerud fikk ialt tre og jeg to harer, og kapteinen og Fosheim så ingen moskus eller ren, men skjøt noen harer. Denne smale fjord det kunde gjerne være en norsk vestlandsfjord for den saks skyld, med steile

sider og trange daler gående op fra den, danner som før sagt en utpreget grense mellem to vidt forskjellige deler av dette land. Vestenfor har vi fjord efter fjord og dal efter dal. Fra Jones Sund av sees nu bare et enkelt sted breer å skyte ned til sjøen i den indre del av en dyp bukt vestenfor Havnefjorden 1899-1900. Landet er isbart, fra fjordenes sider og bunner hever det sig i lange, til dels brede daler, og foran kystranden er det ofte et flatt forland. Dette land ser langt mer tiltalende ut, og det er det også efter det bekjentskap vi nu har stiftet med det, idet det utmerker sig fremfor det golde islandet ved en rik vegetasjon og en forbausende viltbestand av ryper, harer og moskusokser.

Efter å ha ligget $2\frac{1}{2}$ døgn eller så omtrent løiet været så pass av at vi lettet og stod ut av fjorden og vestover igjen. Vi møtte dog snart isen og lå nu en tid og krydset frem og tilbake mellem Ellesmere Land og North Devon. Det var et kjedelig og ubehagelig gjøremål, regn, kuling og kaldt. Til slutt begynte vi å arbeide oss op mot en vestlig pynt på Ellesmere Land, det senere Sydkapp, - men uten å komme noen vei, og så endte det med at kaptein Sverdrup opgav å friste skjebnen lenger og søkte vinterhavn i en fjord østenom denne pynt. Op mot denne arbeidet vi oss i to dager - tror jeg og vant og tapte mange ganger de 7-8 kvm som det dreide sig om.

En morgen i grålyset fikk vi se en bjørn akter ut i drøit hold. Fosheim skjøt og traff, men ikke dødelig, og den undkom inn mot land med sine to unger som den først hadde holdt gjemt. Senere på dagen fikk vi se dem igjen, og det blev en skytning på 4-600 m så det sang med kuler - av Baumann selvfølgelig - men bjørnen merket visst ikke stort til det, for den drog sig langsomt innover drivisen som vi aldeles ikke kom igjennem - og senere så vi dem ikke.

Dagen efter fikk Bay se en stor bjørn inne på et veldig isflak som vi nettop lå og rotet ved siden av. Bay hadde rortørn og sa intet, og jeg sto og stod og så på bjørnen hvordan den uforstyrret av oss stilte på et par seler som lå inne på flaket et stykke til luvart for den. Men selene merket ham visst, for de gikk ned, og så kunde han egne oss hele sin udelte oppmerksom-

het. Kom derfor skrående ned mot oss, luktet, slo atter noen slag nedover, luktet og betenkte sig ytterligere, gav sig til slutt til å gå langs vår kurs mens vi arbeidet oss langs flaket. Ulykkeligvis fikk vi det samme åpne vann som han da han kom til kanten og gikk nedi. Nu var det fullt med folk og børser fremme på bakken, - og jeg også deriblandt. Hendriksen, kapteinen og Braskerud, alle hovedjegerne undtagen Fosheim! Bjørnen svømte rask avsted mot noen små isflak, men vi steamed raskere efter og vant inn på ham. Så smalt Hendriksens ene skudd - under - så Braskerud bom og kapteinen bom, og flere bomber enda, deriblandt en fra mig. Men mitt andre skudd sendte jeg den på halsen idet den skjøt sig ut av vannet en gang, og så hvelvet den rundt i vannet med alle fire ben til værs. Mens jeg blandt andre sprang til en fangstbåt, kom den sig så vidt at den krabbet op på isflaket, og der fikk den da nådeskuddet av kapteinen. Det var en ganske stor hanbjørn, "aksjebjørn" - min tredje bjørn, for dem vil jeg holde nøie regning på. Dette var ved middagstid, ut på eftermiddagen fikk vi tak i det åpne vann i fjordgapet. Her skjøt jeg bom på en storkobbe. Vi stod innover fjorden hvor vi ankret på en delvis beskyttet bukt 4-5 kvm innenfor munningen under det østre landet. Det er 2. september. Nu var vi over det verste for denne sommer, syntes vi. Kapteinen drog dog ut med en fangstbåt og tre mann dagen efter for å undersøke fjorden for å finne en bedre havn. Utpå eftermiddagen den andre dagen kom de igjen og hadde ingen havn funnet. Derimot hadde de funnet at det på vestsiden av fjorden gikk et sund mot bukten i vest så landet sydvest for oss i virkeligheten er en ø. Her blir vi altså. Vi akterfortøide i land i en stor sten, og her ligger vi da i vinterhavnen.

Dagen efter var søndag, og da det var fint vær, gikk vi i land og jeg skjøt en hare like ovenfor landingsplassen. Om eftermiddagen gikk Braskerud, Stolz og jeg. Braskerud skulde gå efter to harer som vi hele dagen så ligge oppe under åskanten ved et par store stener. Jeg gikk op skaret. Her oppe skjøt jeg fire harer, Stolz to og Braskerud seks. Enda så vi mange flere, men vi hadde ikke mer ammunisjon. Nu gikk noen dager med forskjellig arbeide, men 7. september avreiste kapteinen, Fosheim, Isachsen og Stolz med

med en dyplastet fangstbåt vestover for å sette op "storteltet" og legge igjen en hel del proviant og hundemat så langt vest som mulig. Ja, nu springer jeg jo over en tur som kapteinen, Isachsen, Stolz og jeg hadde inn over fjorden. Vi rodde mandag eller tirsdag - jeg tror det var tirsdag - med en fangstbåt innover fjorden for å opdage dens bunn. Vi passerte først den øen som ligger et par kvm innenfor havnen, derefter et lite bassin inne i fjorden på hvis østre side vi så en mengde harer, på et sted II stykker. Efter en storkobbejakt rodde vi forbi en ~~Nyalrøss~~ halvø som stikker ut fra vestsiden og skjuler bunnen, og nu så vi at vi ikke hadde mer enn et kort stykke igjen til denne. Vi la til lands i det vestlige hjørne hvor en stor slette til slutt går over i en dalgang som synes å gå over til de brefylte daler i bukten vestenfor denne fjord. Her slo vi teltet op ved en jevn strand ved siden av en bekk, og efter at det var gjort, skiltes vi for å gå på jakt. Vi vendte tilbake, kapteinen og jeg hver med tre harer, Isachsen med noen, og Stolz hadde misforstått ordren så han slett ikke hadde forlatt teltet. Da jeg kom tilbake, var de andre kommet, og kveldsmaten - kobbefiff - var servert.

Dagen efter var det ganske tykt vær, til dels med sludd, så vi kunde intet gjøre og måtte derfor reise tilbake til Fram, hvor vi kom ut på eftermiddagen. Vi hadde konstatert bunnen av fjorden samt at en bre kommer ned i den nordøstre dal som kommer ned til fjordens bunn.

Og nu tilbake til de senere turer. Samme dag som kapteinen og hans følge reiste, drog Bay og jeg innover fjorden, først til øen utenfor for geologiske og faunistiske iakttagelser. Vi slo leir for nøyten i en liten elvedal på fjordens østre side, noe innenfor øen, og begav oss på jakt. Da været var blitt tykt og truende, og det alt var sent, vilde vi bare gå en liten kort tur. Vi skjöt en hare, og da vi kom tilbake, var teltgulvet oversvømmet av vandammer. Det var nemlig sludd, og vi hadde et av de forb"- - spissteltene. Ved hjelp av tiljene i skjekten og en kasse fikk vi bygget et gulv så vi kunde ligge noenlunde tørt. I løpet av natten hørte vi hvordan stormen raste utenfor, men vi lå i le, og utover morgenen løiet vinden av, og i smukt vær rodde vi over fjorden til den vestre side innenfor det vestre sund.

Her gjorde jeg en kort ekskursjon, for været så truende ut og isen satte innover. Vi turde derfor ikke dra innover fjorden som vi var bestemt på. Etter å ha opgitt dette drog vi tilbake mot øen. Innenfor denne la vi til land og holdt frokost, en meget animert frokost for resten, for i det vakre vær gjorde vi oss det makelig, og mens vi spiste ristet skinke med smør og brød og drakk kaffe, fløi den ene måkeflokk etter den annen forbi innenfor skuddhold, og vi dublerste gjentagne ganger og fikk flere måker. Etter frokosten gikk vi opover og så etter harer. Jeg stilte på to som lå nedenfor en sten og kom dem på 7-8 m avstand. Jeg dublerste og fikk dem begge. Siden fant jeg ingen flere, og jeg vendte tilbake til raststedet, hvor Bay imidlertid hadde skutt skudd på skudd, så jeg tenkte han måtte minst ha et halvt snes harer. Da jeg kom nedover, fikk jeg øie på Bay idet han skjøt på en hare som han også fikk. Opklaringen fikk jeg høre da jeg kom der ned. Det var den samme haren som hadde tålt alle de ni skudd som han hadde avfyrt. Her skjøt jeg også en falk, den første som etter Bay skal være skutt i disse trakter. Leiren og byttet med Bay fotografertes før vi reiste, og så drog vi hjem og var etter noen møie med å komme gjennom isen som lå ganske tett mellom havnen og øen, ombord kl. 7 lørdag aften.

Søndag lå isen rundt om skuten, og for å komme ut i sundet måtte man trekke skjekten over isen. Mandag kravet sjøen, og sånn fortsatte det utover. Jeg turde ikke dra innover fjorden og fikk derfor nøie mig med mindre ekskursjoner til lands. Det falt imidlertid sne som også gjorde disse umulige for mig. Den siste gang jeg var ute, eller nestsiste kanskje, var Braskerud, Baumann og jeg oppe på "Heien". Da vi kom tilbake og nettop satt og spiste, meldtes det at det stod tre bjørner inne i stranden og åt av hvalrosskjøttet som lå der. Hendriksen, styrmannen, Olsen og Bay reiste inn og skjøt dem fra land. Bjørnene stod og åt uforstyrret, lot sig ikke affisere hverken av de gjøende hunder eller folkene som gikk rett ned mot dem.

Dagen etter var Braskerud til sengs. Han hadde ophovnete ben og åndenød. Snart litt bedre og snart verre, og han døde tre uker etter. Dette

dødsfall virket meget nedslående ombord. Braskerud var en meget nyttig mann ombord og særdeles anvendelig ute, i alle omstendigheter en behagelig og bra kamerat, godt likt av alle, alltid fornøyd og i stand til å bringe andre i ~~g~~ godt humør. Etter begravelsen - han senkedes i sjøen - reiste Baumann, Hassel, Bay og jeg med seks kobbeler for å møte kapteinen og hans følge. Isen var nemlig farbar nu.

Det var 4. oktober - tror jeg - og vi kom første dag ut til Sundet, neste dag til Sydkapp. Her blev vi liggende, da Baumann mente at isen var ufarbar. Her gikk et par råker ut fra land, og en del vann var trengt op på isen rundt de tallrike store grunniser som fantes hele kysten vestover. Dette forklarte Baumann som åpent vann. Dagen efter bygget vi her et depot, vesentlig av hundemat, men om aftenen kom kapteinen med følge, og jeg trakterte de trette vandrere med pemmicanlapskaus og kaffe - som sedvanlig var jeg fast kokk. De hadde bygget hus av båten og kjelke av et par tofter, og på den trakk de to og to hver sin time hele sin oppakning, telt, soveposer og mat.

Dagen efter, søndag, kjørte vi hjem i et herlig vær, og på veien skjøt vi en bjørn i Sundet. Kapteinen kjørte den op med Fosheinkoblet, og Baumann kjørte derfor forbi ham, da kapteinen og Fosheim var to på sleden og hadde sloppet to hunder. Således kom Baumann til å skyte den. Da vi kom hjem, berettet Simmons og Olsen som hadde vært ute i Sundet - søndre - at de hadde sett en bjørnebinne med to unger. Det antokes å være de samme som alt ~~to~~ ganger før hadde vært inne på havnen. Baumann og jeg fikk derfor opfordring til å kjøre ut om mandagen, og den gangen skjøt jeg min første absolutt private bjørn.

Samme uke bar det avsted på større tur vestover for å flytte "storteltet" lenger vestover og føre provisjoner med. Det var kapteinen, Baumann, Stolz, Fosheim, Bay og jeg. Vi hadde hver vårt spann med lass og kom på tre dager til "Båthuset" som det nye hus kalles. Her vendte Baumann og Stolz tilbake for å kjøre det ved Sydkapp nedlagte frem til Båthuset. Vi andre reiste vestover med lass, storteltet deri innbefattet. Tredje dag stansedes vi av åpent vann som her gikk til lands. Vi hadde da North Kent Island i sikte.

Landet var hittil gått omtrent mot vest, men det så ut som vi her var ved en bøining. Her satte vi derfor op teltet og la inn den proviant som vi hadde bragt med samt huden og kjøttet av en stor bjørn som Fosheim skjøt straks ved landstigningen. To dager før skjøt han sin første bjørn utenfor Båtsfjordsnuten.

Herfra reiste vi tredje dags morgen, en søndag, for å kjøre inn i en av de fjorder vi hadde passert på veien frem. Om aftenen kom vi også langt inn i fjorden, men måtte slå leir ute på isen da vi for mørket ikke kunde nå bunnen den aften. Morgenen etter, jeg tror den 23. okt., kom vi efter $1\frac{1}{2}$ times rask kjørsel til bunnen av fjorden og slo leir her. Efter en hastig frokost drog vi ut, kapteinen og Fosheim i et parti, Bay og jeg i et annet. Formålet var nærmest jakt. Snedekket var nu så svært at jeg hadde intet håp om observasjoner av noen art. Vi hadde ikke gått langt før vi så spor som vi begge svakt håpet var moskusspor, men vi talte om det som om det selvfølgelig bare var gamlr harespor. Vi gikk videre, og Bay talte stadig om noen svarte punkter som han så borte i fjellet, Da vi var kommet noe nærmere tok jeg frem kikkerten - og så seks moskusdyr som gikk og gresset, fire voksne og to kalver. Nå, det kom liv i oss. Skulde vi gå tilbake og hente kapteinen og Fosheim? Nei, de var gått for lenge siden. Skulde vi hente hunder? Nei, jeg stolte mer på forsiktig stilling. Altså gikk vi til hver vår kant. Bay skulde stille inn på dem og jeg sperre utløpet av en dalrenne som de rimeligvis vilde ta veien op gjennom. Da de fikk været av mig og i forveien hadde sett Bay på den motsatte kant, sluttet de karré og ventet på oss, fullferdige til kamp. Den store oxen gjorde til og med et lite utfall bort i mot Bay. I første salve falt to, og de fire strøk op i uren hvor vi fulgte dem til de måtte stanse, og her skjøt vi dem alle fire og rullet dem ned. Jeg hadde fire og Bay to. Vi flådde den store oxen og veidet ut de to andre, men tre små dyr orket vi ikke med. Vi hadde nemlig ikke kniver som bet, og slett ingen øks. Med litt kjøtt, bl.a. hjerner og fileter, kom vi til teltet hvor vi hørte primusen surre på lang lei. Kapteinen og Fosheim var altså

kommet tilbake. Nu holdt vi på vår verdighet, sa ikke et ord, men slengte bare - som svar på spørsmålet om vi hadde sett noe - kjøttet inn på teltgulvet der som bekjent alltid ansees som rent nok til anretningsbord og kjøkkenbenk. En stund etter hørte vi kapteinen utbryte: Jagu er dette moskus! - Så kom vi inn, og bjørnekjøttet som alt var opskåret til stekning, blev meget overlegent langet ut. Så var det å gjøre rede for sig, og især fikk Bay som gammel jeger skrekkelig påpakning fordi vi hadde latt de tre dyr ligge med innvollene i. Dagen etter var vi oppe og flådde og kjørte ned et lass. Neste dag kjørte Bay og Fosheim resten ned mens kapteinen gikk en tur lenger op gjennom dalen, og jeg satt i teltet og lappet hundeseler, hvorav adskillige var opett. Om aftenen lesste vi kjelkene, og neste morgen brøt vi op. Kommet et stykke ut i fjorden fikk vi imidlertid se en stor flokk dyr oppe på den østre strand, og så besluttet vi å reise dit inn og ta de vi kunde få. Vi satte igjen kjelkene i le av landet og tok bare geværer og hunder med. Disse blev sloppet, og dyrene dannet karrè. De stod ganske stille mens Fosheim gikk rundt og skjøt dem ned, det ene efter det andre. Så bar det til å flå og veide ut, mens Bay kjørte efter den ene kjelken med teltet, soveposer og kjøkkensaker. Før aften hadde vi flåddé 6 og utveidet de 14 øvrige dyr. Vi hadde altså ialt 20, derav 5 kalver. Denne eftermiddag frøs jeg svært. Dagen efter var mildere, og vi flådde resten og la kjøttet i en haug, et imponerende matbjerg i sannhet!. Skinnene la vi ovenpå. Glade over denne utmerkede proviant vi således hadde skaffet, begav vi oss på hjemveien dagen efter, og nådde neste dags middag Båthuset hvor vi møtte Isachsen og Hassel. Mens nu Bay og Isachsen reiste vestover for å kjøre alt kjøtt ned til stranden og hente kjøttlass, reiste vi andre efter en dags rast - hvorunder kapteins fødselsdag feiredes - på to dager ombord. Her vakte vi helt opstyr og megen glede - selvfølgelig. To dager efter reiste alt fire mann vestover for å hente kjøtt. Det var en fredag morgen. Lørdagen efter, kl. 8 om morgenen, møtte jeg kapteinen i trappen til dekket, og han sa at det stod bjørn på kjøttthaugen i land. Jeg ned efter karabinen og inn i isfoten hvor jeg ikke så noen bjørn. Først da jeg kom ganske inntil kjøttet, fikk jeg se en liten

bjørn som stod rolig og åt og gløttet op på mig en gang imellem. Med det samme smalt det også, men i mørket skjøt jeg litt til høire så den sprang langs stranden. Men den kom straks ut mot mig igjen hvor den på få skritts avstand fikk en kule i halsen som gjorde det av med den. Min annen private bjørn, min femte ialt. Noen tid efter kom Baumann og Bay, og dagen efter reiste kapteinen, Fosheim og Simmons i vei. Efter den dag var jeg ombord. Da disse siste kom tilbake, var alt kjøttet ombord. Vi hadde da visst sikkert 16-1800 kg fint kjøtt. Det må sies å være en storartet provianttilførsel på en tur.

Efter dette gikk hele ekspedisjonen i hi. Arbeide av forskjellig art optok de fleste hele mørketiden. Søndagene var faste spaserdager mens det enda var noenlunde lyst. En søndag spaserte således Nødtvedt og jeg utover sundet, fulgt av mine hunder. Det var først i september og således temmelig mørkt. Ute i fjorden fikk hundene se en bjørn og satte efter den, dog uten å holde den fast til vi kom efter, før ute i Stordalen. Her var vi ganske nær, da den atter tok spranget utover isen i stadig kamp med hundene. Vi efter, men vandt ikke fort nok efter. Til slutt kalte jeg hundene inn, de tre blev dog igjen, hvorav den ene kom om aftenen og de to andre først andre natten efter.

Julen kom og gikk. Stuertens lå noen uker med verk i foten, og Simmons likedann en måneds tid på grunn av et mavetilfelle. Forresten var sundhetstilstanden god. Som følge av stuertens sykdom måtte kapteinen og jeg besørge julebakningen.

Januar måned gikk med fortsatt arbeide. Det er især sleder og telt det gjelder. Jeg var skredder og skomaker i stor stil.

Første del av februar gikk med det samme. Først 23. februar avgikk første sledeekspedisjon vestover. Det var Isachsen, Bay, Stolz og jeg som skulde kjøre til storteltet med en del proviant, derefter kjøre den proviant som lå igjen ved Båthuset til storteltet - om mulig rekognosere en dags reise vestover og så vende hjem.

Vi reiste fredag 23. februar 1900 med jevnt stort lass, fant veier

delvis ødelagt og kom derfor først femte dags eftermiddag til storteltet efter en delvis nokså slitsom kjøring. Her satt en bjørn ved siden av teltet. Denne jaget jeg med mine hunder og skjød den med et skudd i hodet, min tredje private, ialt sju bjørn. Teltet fant vi ødelagt og depotet delvis opsett. Av fire bokser hundefor fantes to tømte. All tørrfisk og den store bjørn som Fosheim skjød på samme sted i høst, var opett. Vi la derfor de bokser som vi hadde med, sammen med de tilbakeværende bokser hundefor, en boks brød, to bokser pemmican, noe sukker, sjokolade og melk i et depot dekket med sne på telte's plass - samt kjøttet av den nu skutte bjørn som avleder et lite stykke derfra. Etter at vi hadde skutt denne, så vi foresten en til som Isachsen og Stolz skulde forsøke å skyte, men uvante jog de den bare bort skjønt den lett kunde være tatt. Jeg vilde ikke legge mig bort i denne jakt for at de skulde ha den for sig selv - ellers skulde vi sikkert fått den. Nu var det liten mening i å legge ned mer mat for bjørnen her. Derfor opgav vi å kjøre noe hit fra Båthuset.

1.mars 1900 kjørte vi derfor tilbake og kom sent om aftenen til Båthuset. Her overnattet vi og kjørte ved I2-tiden derfra, kom derfor bare en meget kort dagsreise. Lørdag 3.mars kjørte vi ombord på I2 timer mellom 35 og 40 kvm, en meget drøi tørn for hundene, især for den hvalpen jeg har fått i mitt koppel. Den er også tydelig medtatt idag. Nu spørs det hvad som blir det neste som skal gjøres.

4.mars 1900, søndag.

Hviledag idag. Tørking av klær, soveposer og telt. Alle mann er spent på å få høre hvad kapteinen nu vil gjøre. For min del har det vært på tenkt at jeg - efter å ha fulgt det parti som skal vest- og nordover et stykke - skulde vende tilbake til depotet ved storteltet og der hente mine lass. Så skulde jeg foreta en tur til den ubesøkte del av North Devon og North Kent og landet der vest i den utstrekning som tid og leilighet vilde tillate. Hvordan dette blir, er ikke godt å si. Vi så på denne siste tur tydelig vannhimmel vestenfor storteltet og altså østenfor North Kent. Vi kan således kanskje komme til å få bruk for kajaker. Qui vivra verra!

Forresten har jeg i den siste tid fusket i så godt som alle håndverk, smedefaget alene undtatt, for å sette mine saker i stand. Om det så er kokekar så har jeg vært borti det også, for jeg har laget en stekepanne av blikk.

9.mars 1900, fredag.

I onsdags drog kapteinen, Bay og Fosheim vestover. Bay skal bli bake som vakt ved depotet på odden ved storteltet eller Eremitagen som de herefter kalles. Til å bo i har han et telt av seilduk, 3 alen langt og bredt og 2 alen høit. Kapteinen og Fosheim skulde fortsette vestover til det åpne vann og så vende tilbake ombord. Imidlertid ligger her ordre til å rykke tilbake hvis han ikke er kommet ombord til den 22.mars.

For min tur er proviant uttatt efter følgende liste:

Brød	32,0 kg	Sydfrukter	1,6 kg
Smør	5,6 "	Eggepulver	1,2 "
Sukker	3,2 "	Poteter	5,6 "
Kaffe	2,0 "	Havregryn	3,2 "
Sjokolade	4,0 "	Pemmican	14,8 "
Ertesuppe	2,4 "	Kjøttfett	1,6 "
Grønnsaker	1,2 "	Sirup	<u>1,6 "</u>

80,0 kg for 2 mann i 40

Dette er en fra den forrige ganske forskjellig liste. Kostholdet på slede reise i høst var også ganske anderledes enn forrige høst og vår. Den gang var det kaffe og kjeks, ertesuppe med pemmican i samt sjokolade og havregryn. Nu er det pemmicanlappskaus av brød eller poteter, som er en mat som kunde serveres ved hvilket som helst bord, brødsuppe, søtsuppe, ertesuppe. Sirupsdunge av fett, brød og sirup. Når man får vilt, har man suppe med havregryn og grønnsaker samt biff med eggerøre - foruten kaffe og sjokolade. Det er utvalg - og gode ting å velge mellom. Jeg for min del kan ikke si annet enn at jeg forrige høst betraktet sledeturene bare fra en intellektuell fordelsside. Men nu er det virkelig så at det friske liv i forbindelse med det velvære man faktisk nyter, drar som en behagelighet, for hvilken man gjerne betaler med det slit som dagen undertiden krever. Jeg befinner mi

kort sagt bedre på tur enn ombord - dette ikke fordi jeg befinner mig uvel ombord heller. Jeg vet ikke hvad det kommer av, men jeg er kommet til en sånn grad av ro og tilvanthet - det tror jeg nesten det nettop er - at jeg synes jeg skulde kunne leve her under disse samme forhold år efter år. Tiden går rask, jeg lenges ikke fremover, fullstendig tilfreds med nuet. Det er en åndelig tilbakegang som kanskje kommer til å hevne sig, men denne tilstand av glad sorgløshet er meget behagelig. Det er kanskje reaksjonen ovenpå mitt opprør. Mitt parti er tatt - og så hviler jeg ovenpå beslutningen. La mig da hvile. Kommer vi en gang hjem igjen, så er vel hvilen slutt. Jeg får ta min frihet i disse år, siden er det uvisst hvad det blir til.

20.mars 1900, tirsdag.

Kapteinen og Fosheim kom tilbake etter en meget snar tur, hadde bl. a. vært en tur på en dag vestenfor depotet, funnet det åpne vann, men også passabel isfot, samt Lands end. Derefter kjørte de fra depotet på to dager ca. 80 kvm.

Fredag drog Baumann, styrmannen, Hassel og Stolz vestover for å bringe hundemat og folkemat til depotet, samt bringe det ved Båthuset frem. Etter hardt arbeide med alt slags, deriblandt for mitt vedkommende lørdag: Kjelkebeslag som assistent for Nødtvedt. Mandag: mekanisk arbeider på egen hånd, reparerte tre primuser, - var vi ferdige til å reise idag morges. Vi reiste kl. 8½ fra borde, kapteinen, Hendriksen, Isachsen, Fosheim og jeg. I et storartet vær og på godt føre kjørte vi til den lille sandør, 31,8 kvm, 7-8 timers kjørsel. Ved odden ved skjærene peilte jeg Sydkapp i NØ NtW. Samtidig erindrer jeg å ha peilt Båtfjordnuten fra Båthuset i NNW (?)

I teltene fordeltes vi sånn at kapteinen bodde hos oss, og Isachsen og Fosheim var sammen i Isachsens telt.

21.mars 1900, onsdag.

Kjørte på god vei til Stormkapp hvor vi slo telt fordi Hendriksens hunder var trette, og fordi man ikke ønsket å treffe ruklet før nødvendig.

22.mars 1900, torsdag.

Reiste fra Stormkapp temmelig tidlig så vi alt kl. 7 $\frac{1}{2}$ var ved Bjørneborg. Her møtte vi Bay i beste velgående, han beklaget sig bare over bjørnene som slett ikke lot sig se, og over det stormende vær.

Efter at teltene var reist og en bedre frokost d.v.s. pemmicanlapskaus var inntatt, gikk man i gang med å utta proviant og fordele lass til hver især. Karakteristisk er det at enda idag visste man ikke hvem som skal følge Isachsen. For Hendriksen og mig ligger det nu proviant igjen her.

23.mars 1900, fredag.

Forlot Bjørneborg idag kl. 7 $\frac{1}{2}$, prektig vær og godt føre, men til dels vanskelig is. Havisen var nemlig aldeles impassabel på de fleste steder, så vi måtte kjøre isfoten. Denne var også flere steder vanskelig å passere, dels fordi det var skrudd oppå den, dels fordi det var dannet skavler på den, som skrånet bratt ut mot cracken. Her var veltinger i massevis og ganske gode trykk å få. Jeg fikk en gang kjelken over knærne.

Vi passerte tvers over to langt innskjørende fjorder. Ved vestre strand av den siste traff vi en flokk hvalross som lå på isen. Av disse skjøt vi tre. Her slo vi leir etter 15 kvm kjørsel og gav hundene så meget som de gad ete. Resten skal ligge igjen som bjørneåte. Vi ser herfra North Kent ganske tydelig i liten avstand, og vannhimmel strekker sig så langt sydover og østover som vi kan se. Sannsynligvis ligger hele Jones Sund slett ikke. Det går derimot antagelig en renne med drivende is langs hele nordsiden av North Devon. Qui vivra verri!

24.mars 1900, lørdag. Leir vestenfor North Kent på Ellesmere Land.

Brøt imorges teltene og kjørte ved $\frac{1}{2}$ 8 tiden langs isfoten som var meget vanskelig passabel på mange steder. Dyp sne, sneskavler som skrånet bratt ned mot brønner og graver foran iskoss var det verste. Jeg har slitt temmelig meget og er meget trett i aften. Kjørte 11 kvm til kl.4, så fort går det ikke. Vi har nu passert nordenfor North Kent. I sundet drev isen i voldsom fart, åpne råker så vi også med teist, fire stykker. Vi er dog ennu ikke ved Lands end. Hvad kapteinen og Fosheim tok for en ø vestenfor North Kent, viser sig å være Ellesmere Land.

25.mars 1900, søndag.

Kjørte idag ved $\frac{1}{2}$ 8 tiden over en fjordbukt og siden langs landet på ~~isfjorden~~ isfoten. Det var et temmelig stridt stykke arbeide. Isfoten var tilføket, skrånende fokkskavler trådte i den jevne isflates sted, og spade og hakke var i flittig bruk. I aften er jeg temmelig trett av å reise kjelken og støtte den under alle dens slingringer. Knups og støt vanker det også ofte. Jeg fikk et på det høire kne som var temmelig drøit. Etter ca. 7 kvm kjørsel kom vi til en pynt hvor landet bøier ganske meget av mot nord. Herfra kjørte vi kanskje en kvm over en liten bukt på jevn is. Utenfor hadde vi i hele dag åpent hav med rask drivende is. Her hvor vi nu ligger ser sundet mot den sønnenfor liggende ø aldeles isfritt ut. I hele dag har været vært tykt, til dels med vind, men i aften steg snerokket til snestorm. Vi så ikke hverandre, man kunde knapt se fra telt til telt midt i bygene. Under dette vær sitter vi allikevel både varmt og tørt i vårt dobbelte tremannstelt med brennende primus og do. piper nu efter kaffen, - men utenfor hyler hundene i snestormen.

26.mars 1900, mandag.

Kjørte idag på en kort strekning på en meget besværlig isfot hvor det ene vesentlige uhell var at Stolz kjørte sin kjelke i sjøen. Snart fikk vi en stor strekning med fin vinteris som gikk til et ca. 15 kvm fjernt kapp i nord omtrent. Hit nådde vi i aften og kjørte 17 kvm. Vi har da passert en ganske stor ø - fra land så kapteinen flere lave mindre øer - rett vest for oss. Landet bøier nu visstnok østenfor nord. Fint vær, men kaldt i aften, ÷ 28.

27.mars 1900, tirsdag.

Kjørte kl. $7\frac{1}{2}$, i 9 timer ca. 20 kvm i usiktbart vær langs det lave land i nordostlig retning. I vest så vi en større høi ø, blånende i tåkedisen. Tildels tungt føre - trett i aften.

28.mars 1900, onsdag.

Kjørte i tungt føre 9-10 timer. Kaldt, ÷ 36. Meget trett. Leir utenfor et langt fremspringende kapp.

29.mars 1900, torsdag.

Sval dag - ÷ 38 grader ved starten. Etter kort tids kjøring møter vi en ganske stor bjørn som helt rolig kommer småtravende nedover mot oss. Kapteinen slapp sine hunder som satte den, og Hassel skulde da få skyte sin første private bjørn. Han skjøt bom flere ganger, og til slutt skjøt Baumann og jeg også på den etter at våre kobbeler var kjørt helt inn til det sårede, men ennu ganske livlige dyr. Hundene fikk ete så meget de hadde lyst, - og så videre igjen. I leir utenfor en flat eller svakt skrånende sandslette. Kaldt. Meget trett igjen i aften.

30.mars 1900, fredag.

Streng kulde vedvarer. Kjørte idag omtrent NW. ÷ 36 i aften.

31.mars 1900, lørdag.

Verre og verre, ÷ 41,2 idag morges. Den var sval. - Vi lever i en overraskelsens verden. Idag kokte jeg som vanlig og vi tørnte ut, lempet ut soveposer og talte med noen av de andre teltlag. Da kommer styrmannen hen og varskuer Isachsen og Fosheim som nettop holdt på å ta ned sitt telt, om å la det stå. Vi skulde skilles, omlaste kjelkene o.s.v. Ja, vi la i vei! Petroleumen var nemlig svunnet så betydelig på grunn av den uventede kulde at av tre bokser medtatt fulle fra Bjørneborg, hadde man ikke fullt en igjen. Først her fikk Hassel uttrykkelig tilsigelse om å følge Isachsen. Fosheim fikk Baumanns kobbeler, Isachsen Bays og Baumann Isachsens, og så drog vi kl. II hver vår vei.

Kapteinen og hans parti fikk nu ta en vestligere kurs på grunn av det stadig i en bue mot vest fremstikkende land. Vi nådde i god tid vår telt-plass fra natten i forveien.

Min ordre for våren lyder nu på å vende tilbake til Bjørneborg, på veien nedlegge overflødig hundemat ved nedkjørslen på nyisen, - ved Bjørneborg "fikse oss op", altså vesentlig reparere kjelker, kasser, seletøi og tørke soveposer og telt. Derfra kjører vi alle fem med proviant for 10 dager gjennom sundet og følger den store ø. Derfra vestover til de øer som vi så i vest 2. kjøredag, og så langt vest som is og andre omstendigheter vil tillate, idet jeg lates fullstendig fri hender med hensyn på rute og ut-

strekning. Etter dette kjøres til Ellesmere Land hvor jeg tar inn i den først større fjord og gjør her og sydover det geologiske arbeide som tid og leilighet vil tillate. Heri inngår rekognosering for overgangen over land, - som på forhånd må antas å gå lettest for sig fra den første bukt som passertes etter nedkjørslen på nyisen. I alle tilfeller bygger vi en varde ved den første teltplass etter nedkjørslen på nyisen hvor kapteinen var i land, og nedlegger her rapport om vår reise til dato, og hvor vi derfra drar hen. Hit er kapteinen ventende 15 - 20 mai.

1. april 1900, søndag.

Fremdeles kaldt ÷ 41,8. Passerte kl. 3½ den 6. teltplass, kjørte den dag fra kl. 8 - 5. Trått føre, ÷ 38 kl.6. Bjørnehuden passertes urørt.

2. april 1900, mandag.

Begynte å kjøre kl. 7. ÷ 42,4. Føret var bra i begynnelsen, men blev tråere på grunn av rim som slo sig ned fra tåken. Senest på dagen atter bedre. Kjørte forbi femte teltplass kl. 12 1/4 og slo telt kl.5 etter 10 timers kjøring. I løpet av dagen brøt min syke hund Basen aldeles sammen, så jeg måtte ta av den selen og binde den bak kjelken. Her var den heller ikke til å få med, hverken med ondt eller godt, og jeg slapp den, burde også ha skutt den. Stakkars Basen, det var en snild og sterk hund, og modig.

Da vi nettop hadde fått op teltene, Baumann var inne og kokte og jeg drev med å reparere vårt indretelt, roper Stolz som holdt på å hugge is ca. 10 skritt fra teltene: "Der kommer en bjørn, en bjørn!" Jeg ut og til å kare efter geværet og får se en stor bjørn like ved Hendriksens hunder, gående rask like på teltene. To av Hendriksens hunder slet sig, men dem brødde bjørnen sig ikke om, den marsjerte tvers gjennom mitt kobbel, vasset bokstavelig over dragstertene. Nu hadde jeg fått min borse klar, og Baumann også, - og han skjøt et skudd da bjørnen var 15-20 skritt fra teltene. Den ravet bare - for mitt skudd falt den, men reiste sig og fikk atter et og falt igjen. Den kom atter på benene og jeg skjøt tredje gang efter å ha fått brillene på, og da falt den for ikke å reise sig mer, men da den rørte på sig, fikk den nakkeskudd, nådestøtet. Under alt dette står Stolz og fikler med sitt gevær og kan ikke få mekanismen

til å virke - aldeles frossen, stiv. Den viste sig full av is. Siden gikk han og bante over at han ikke fikk skudd på denne bjørnen heller. Hundene fikk nu et herremåltid. Bare skade at vi alt hadde gitt dem fisk, Baumann, styrmannen og Stolz også spekk. Bjørnen var en stor, gammel, men mager har

3. april 1900, tirsdag.

Kjørte kl. 8½, ÷ 36,7, godt vær, og føret bedredes til det i sundt blev riktig godt. Passerte teltplass nr.4 kl. 12½ og nådde ved 6-tiden isfoten ved nedkjørslen på nyisen. Her slo vi leir. Nesten hele den del av vei vi kjørte idag, var full av bjørnespor, uavbrutt mellom teltplass nr.4 og her. Spørsmålet er derfor hvordan det går med den hundemat som vi legger igjen her.

Et overslag over våre lass fra Bjørneborg:

Proviant med tara	140 kg
Hundemat 300 rasjoner	150 "
Teltet	25 "
Fotografiapparat	25 "
	<hr/>
	350 kg

4. april 1900, onsdag.

La igjen de to kasser med patent-hundemat, ialt 180 rasjoner, en kasse spekk à 147 rasjoner og 10 bunter fisk i en snegrav like ved teltplassen og kjørte derfra kl. 8½, ÷ 24. Vind med snedrev fra syd. På teltplass nr. 3 fant vi omsider øksen, fortsatte raskt og kom snart forbi teltplass nr. 2. Det åpne vann var større denne gang, d.v.s. det lå mindre løs drivis. Et annet sted hadde denne ved sin avreise tatt med sig isfoten og dermed vår vei, således i den bukten som er litt vest for kapteinens og Fosheims leirplass. Forresten gikk det glatt, og vi kom ved 7-tiden til teltplass nr. 1 ved hvalrossene. Her lå det ganske riktig en bjørn. Styrmannen og jeg var enig om at jeg skulde kjøre bikjene mine på den, men Baumann mente nei. Han skulde greie den uten det. All right, han og Stolz labber i vei. Bjørnen lå ganske rolig nede i isen. På langt hold - mens Stolz ennu var et godt skuddhold bakenfor den første - skyter Baumann bom og bjørnen springer. Et

skudd til på enda lengere hold var ikke heldigere. Så slapp vi flåingen, og det kunde også ha sine fordeler. Hadde enda så meget petroleum at vi kunde koke hver for oss. ÷ 23,8 i aften.

5. april 1900, torsdag.

Tykt vær, vindig, ÷ 2I. Kjørte kl. 8½. Vannet gikk nu kloss ind ti isfoten ved kappet mellom de to fjordene. Her gikk ordentlige havbårer i vannet, så vi har med mer enn bare åpne råker å gjøre.

Baumann begynte idag å tale om at han anså det for vanvidd - han brukte ordet vanvittig - at jeg drog vestover av følgende grunn: Vi måtte tilbake med båt, hvad jeg slett ikke anser for gitt, og hvad jeg heller ikke tror kapteinen går ut fra. Mindre enn 4 mann kan ikke legge i vei med båten om det er is i sundet. Dette skulde berettige til å holde Peder Hendriksen ombord formodentlig. Herom har kapteinen vært av en annen mening, da han ha sendt Hendriksen med mig. ~~4~~ 4 mann var det å frakte tilbake, vi to ekstra skulde være umulige - hvad kapteinen heller ikke mente, da han nevnte for mig at i tilfelle av "fergestasjon" måtte vi møtes der borte. Om vi reiste, vil det bli for lite mannskap ombord, - til den tid måtte en av de tre Baumann, Hendriksen eller styrmannen være ombord, hvad styrmannen ikke var sikker på men han fikk til svar av Baumann at nu var ganske visst isen ved skuten sikker nok, men ikke i slutten av mai. Dette vilde dessuten gjøre alt Simmons arbeide i vår umulig. En nyvakt interesse for Simmons og hans arbeide, en interesse hvortil jeg ikke før har merket noen antydning. Alt dette under en hvil på isfoten!

Kl. 2 kom vi til Bjørneborg hvor Bay mottok oss strålende med beretningen om sine tvende bjørnejakter, hvorav en nattlig, - en beretning som han drev på med snart for den ene snart for den andre hele eftermiddagen og aftenen på sin sedvanlige elskverdige - stolte måte.

I aften toddy og sjokolade, ingen snakk om fremtiden. Bay er løierl stillet for resten. Ingen har fått noen beskjed om ham og hans skjebne, allerminst han selv. Av mat har han vesentlig spist vått brød. Det øvrige som han skulde ha, er for en del gått til utrustning av de forskjellige slede-

partier, dels opett av returningpartiet og Hassels bikjer (moskuskjøtt som han skulde ha istedenfor pemmican). Men like glad og fornøid er han. En lykkelig karakter!.

6.april, fredag, 1900.

Lå over idag. Kaldt, ÷ 28,8 og sterk vind med snefokk, ytterst ubehagelig. Fant frem min proviant, hvor det viste sig at det ikke fantes ertesuppe og ikke grønnsaker. Jeg fikk imidlertid to bokser av det første og en boks carotter fra de 240 dager. Etter avtale med kapteinen tar jeg en hel boks sjokolade, Bay lar oss få ta en boks melk, og i betraktning av omstendighetene tar vi tre istedenfor to dunker petroleum. Med en del småreparasjoner samt reparasjon av den sørgelig medtagne kasse gikk dagen. Tørk var det ikke tale om ute, og inne kunde vi bare tørke ladder og sko.

7.april 1900, lørdag.

Godt vær idag, stille, men kaldt, ÷ 28,2. Har idag vært beskjeftiget med diverse reparasjoner. Hendriksens kjelkemei kan vi ikke gjøre noe ved og setter derfor varemeien under. Ferdig til avreise imorgen. ÷ 27 i aftén. Mitt lommekronometer stanset i aftén, måtte være stanset like før jeg så på det. Trakk det dog i gåraftes.

8.april 1900, søndag.

÷ 19, klart, herlig vær. Kjørte kl.8 fra Bjørneborg. Vi fører med oss herfra foruten all vår folkeproviant som Hendriksen kjører, to bokser hundemat i 72 rasjoner, en A og en B, samt to sekker hver med 75 rasjoner, ialt 286. De to sekkene transporteres av følgepartiet som medfører 16 bunter fisk og en kasse spekk. Kl. 1½ passerte vi hvalrossene hvor vi traff en bjørnebinne med en fjorgammel unge. Stolz var et stykke foran, stanset, ventet på oss og huet og skrek da vi nærmet oss, slik at bjørnene tok flukten opp på isfoten og rundt odden. Vi var her 3-400 m fra hvalrossene og kanskje da en km unda bjørnene. Været stod fra oss og til disse, og hundene hadde ikke sett bjørnene. Ikke desto mindre ropte de to bjørnejegere her på stedet, Herrene Baumann og Stolz, at jeg skulde slippe hundene mine. Jeg kjørte foran men bjørnene forsvant som sagt før mine hunder fikk se dem, og vi kjørte til

hvalrossene. Her vilde Hendriksen og jeg fore, nei - vi ~~skulde~~ kjøre videre straks, og så blev gjort. Noe hadde det blåst hele dagen, men nu var det verr og da vi kom til kapteinens og Fosheims teltplass, var snerokket sånn at det var umulig å se han som kjørte foran, i bygene. Vi fant her en plass med noe le ute på isfoten og slo op teltene. Vi satte ingen stormbarduner op, hvad vi senere fikk angre. Landet vi passerte efter Hvalrossfjorden er⁹ et til fots passabelt kapp - en større bukt med daler øst - vest, - et kapp til og enda en mindre bukt med daler. I dennes bakgrunn sees en dal å gå tvers på buktens retning, som en fortsettelse av dalstrøk enten fra øst eller vest. Derefter kommer kappet med kapteinens og Fosheims teltplass noe før vi er tvers av første øy. - Mildvær ÷ 14,7.

9.april 1900, mandag.

Snestormen fortsatte i natt og økte på morgensiden. Klokken 4 blåste teltet ned, og vi måtte tørne ut og sette ut tre stormbarduner til iskoss. Nu står det. Alle er enige om at vi ikke kan kjøre, og her ligger vi da og venter på bedring. Like galt i hele formiddag. Når vindstøtene kommer, ligger man med ånden i halsen for teltet og bardunene. I aften er vinden gått mer sydlig, og vi ligger relativt i le. Faren for teltene er over hvis vinden blir stående slik. Det andre teltag hadde i em. den fornøielse å måtte tørne ut og reparere deres mønsås som blåste tvers av.

NB. Forskjellen på skriften for dagen kommer av at jeg nu sitter i strålende sol av en talglampe, laget av mig selv "föör tilfället" av et stykke blick og bomullsveke, samt næret av talg av vår proviant. For fremtiden akter vi å nære den dels med hundemat, dels med spekk, men helst med moskustalg, dette siste vesentlig som et ønskemål. - I aften enda mildere, ÷ 7. Tung, blå uvarsluft, "stygg lukt" som Peder sier.

10.april 1900, tirsdag.

Været bedaget sig virkelig, og vi kjørte kl.9. ÷ 18,7 - noe vind og overskydd, ut på fm. klart og stille. Da vi kom til teltplass nr.2, hadde vinden rensset bukten langt innover, så vi måtte kjøre et godt stykke innenfor før vi fikk is å kjøre på. Tvers av Midterhuken fant vi de gamle spor.

Hundene var alt trette, den nyfødte sne var tung, og været tok til å forverres. Det blåste alt hardt i bygene, og vi slo leir i le av kappet på vestsiden av bukten.

Straks ved begynnelsen av dagsmarsjen hadde vi et større skuffearbeide på det sted hvor vi på hjemturen spente hundene fra. Dette tok $1\frac{1}{2}$ time. Kappet vestenfor denne lille bukt ved kapteinens teltplass var meget farlig for kjelkene, da det her var blåst en mengde sten ned på veien. I aften føles det kaldere.

11. april 1900, onsdag.

Idag godt vær, noe blåsende, nordlig. ÷ 26 kl.9 da vi startet. Det gikk raskt og bra. Litt spading var nødvendig, dog ikke mer enn tre steder i noen større utstrekning. Kl. 3 var vi på teltplassen ved nedkjørslen til nyisen. Sundet var aldeles rent for is her nord, rensset like til isfoten som vi kjørte på.

Ved teltplassen fantes den efterlatte hundemat urørt av bjørnen, og spekk og fisk nedstenedes noe nordligere, formodentlig til bjørneføde. Vi fører våre kasser patentmat med oss. Min plan er å ta alt med til øens vestlige spiss. Viser isen sig god vestover, så setter vi i vei. Viser den sig ikke god - hvad jeg frykter - så legger vi her igjen det tungeste av hundeprovisianen, gjør med lette lass det vi kan vestover, og vender så tilbake langs øen til teltplass nr.4. Her kan vi da bygge varde og nedlegge beretning og så ta til Ellesmere Land ad en fremkommelig vei.

I aften stille, overskydd, ÷ 17,3. Var borte ved nedkjørslen på isen. Et stykke er bortrevet så vi må kjøre noe lenger inn, dog ikke mer enn 2-300 meter.

12. april 1900, torsdag.

Skjærtorsdag, kaldt, ÷ 26,3 og vind, nordostlig med litt fokk og sterk råtåke av det åpne vann. Meget tykt, men da den er "lys i toppen", tror jeg den blir bedre ut på dagen og lenger op i sundet. Vi ser saken an en stund og kjører så antagelig senere.

Kl. $9\frac{1}{2}$ startet vi og passerte skrått over sundet. Vinden blev verre

og verre, og kommet op under øen blev den rent grov. Fokket røk så en ikke så vei for sig, og hundene gav det op da vi nu hadde den rett i mot. Kl. 1½ - 2 måtte vi gi op, og reiste teltene inne i krakken hvor vi fant litt le. Middag, toddy og sjokolade i vårt telt etterpå. Vi berikedes med rikelige gaver av hvad de andre hadde å gi bort, nemlig tobakk. Samtidig bød de oss av hvad vi trengte, og som de skulde kunne undvære. Det kan bli fyrstikker, kaffe og fiskemel. - I aften fremdeles storm og rokk, ÷ 23.

Snespurven flagret omkring oss idag ved teltslagningen. Det er annen gang, første gang var ved vår annen teltplass, den 10. april.

13. april 1900, fredag.

Langfredag. Kl. 8 1/4 kjørte følgepartiet tilbake. Vestlig vind, sterk, ÷25,8. De overlot oss det halve av deres fiskemel, 2 pakker fyrstikker samt noen kokninger kaffe. Jeg gjorde - etter å ha lesset kjelkene - en kort ekskursjon i land, og kl. 10 kjørte vi videre. Kaldt og sterk vind i mot, tungt føre på grunn av fokksne her inne ved landet. Små drivis gjorde veien dårlig, og vi tok til slutt isfoten. Vinden blev verre, og hundene vilde ikke gå. Utenfor en dal, i le av en høi ør, slo vi telt kl. 1-2. Her gjør jeg ekskursjon i morgen. Jeg har funnet sandstener med rester av planteforste-ninger og konglomerater med andre yngre fossilrester, som gjør et ophold her meget ønskelig skjønt jeg mere passende kan gjøre et ophold her på hjemturen. For orienterings skyld vil jeg dog spandere morgendagen, især da fremkomsten allikevel er liten på grunn av lass og vær.

I eftermiddag er det aldeles det samme som igår, ÷ 26. Bjørnebiff og brødsuppe med sydfruktar til aftens. Vi har proviant av visse ting som vi har spart sammen eller fått ekstra av de andre, så vi skal slippe å ta på våre 40 dager enda et par dager, således: kaffe, sukker, smør (2dager), poteter (slipper op imorgen), havregryn 2-3 kokninger, en boks eggepulver, den oss tilkommende sjettedel av 240 dagers provianten. Brødrasjonen er så rikelig at vi leverte følgepartiet 2-3 overfløidige kilo av vår brødkasse. Vår talgrasjon var neppe full fra Bjørneborg, og nu har vi vært nødt til å ta en del til lys, så det kommer til å knipe med smør og sukker, de to poster som

jeg vil forandre ved vår nuværende proviantliste. Sirup stryker jeg og legger på sukkervekten.

14. april 1900, lørdag. Kald og blåsende, overskydd på morgenen, ingen sol, ÷ 24. Drog på ekskursjon kl. 8 3/4 op gjennom dalen, mens Hendriksen skulde holde sig ved teltet for bjørnens skyld, som vi her ikke tør tro oss sikre for. Jeg gikk og frøs og gjorde forresten en del interessante iakttagelser over snedekningen og isen på landet her. Det finnes ikke breer og innlandsis. Derimot finnes det i dalene og på fjellenes lesider store fonner, hvis grunn dannes av reell is. Blå bånd med tynne brune striper av påblåst detritus angir dannelsesmåten. På høiden finnes bare et lekkert, tynt dekke av på overflaten glasert skinnende sne. Her stikker småsten og jordbunnen i det hele igjennem. Bevegelse er det selvfølgelig ikke tale om hos disse sne-isdannelser som i egentligste forstand kan kalles fonner.

Bergartene er her lysere og mørkere kvarts sandsten og mørke glimmerike skifer. De første inneholder rester av planteforsteninger.

Da jeg alt var begynt å gå tilbake, får jeg se et spor av dyr, om det var moskus eller ren kunde jeg ikke avgjøre. Det måtte jeg se etter og la derfor i vei op på høiden. Jeg gikk en hel strekning hvor jeg så en overordentlig mengde tråkk og sparking i sneen, men ikke dyr å se. Jeg var atter gått et stykke tilbake, da jeg syntes jeg så et mørkt punkt som jeg ikke hadde sett før. I kikkerten så jeg straks at det var et dyr. Først trodde jeg at jeg stod og så på en yakokse - renen stod høit med forkroppen og rett mot mig. Straks kommer det frem en til og da så jeg hvad det var. De hadde ikke fått vær av mig, men jeg stod på en åpen slette, og da jeg begynte å gå for å komme i skjul, tok de på sprang ned i en fordypning. Nu var de i skjul, og jeg var ikke sen om å komme inn på dem. De var bare sprunget et kort stykke og kom nysgjerrig i små repriser opover, idet jeg la mig platt ned og bare kikket op en gang i mellem. Til slutt, da de var på skikkelig 100 m, snudde de og lunket litt nedover igjen - og stod stille. Jeg antar distansen meget større og skyter skudd på skudd med siktet på 200 m og grov korn. Nei, renene luktet - så - gikk - og stod stille. Så reiste jeg mig på

kne, fikk et riktigere inntrykk av distansen og satte ned siktet på 100 m og skjøt på den lille simlen på bogen. Den gjorde et høit sprang og satte nedover, langsommere fulgt av den andre som jeg sendte en kule til avskjed med den følge at den falt med bakkroppen og ikke kunde reise sig. Nedover i en fart for å gi den fangstskuddet, og da jeg skal se efter den andre, så ligger den et par hundre meter lenger nede, stendød med skudd gjennom lungen. Den andre fikk skuddet gjennom ryggen over hoftene. Flådde dyrene og tok med mig hjertene, tungene, filetene og halsen, samt skinnnet av den lille. Da jeg kom ned til teltet, fant jeg ikke Hendriksen, men noe efter fikk jeg se ham ute på isen. Han kom tilbake efter å ha skutt forbi til en storkobbe. Vi synes således å ha rikelig med fangst, og det kan trenges for våre hunder

Renene var magre, hadde alt begynt å felle hårene, og skinnfiller satt igjen på takkene. Imorgen tar vi hundene med dit op for å la dem ete er ren hver efter at vi har tatt med oss litt kjøtt til koking og steking.

I aften ÷ 22,8. Stille i em., men det begynner nu å blåse. I aften festmåltid: Renmargben, tunge og hals med suppe, kaffe og todtsup i posen !! for min første og absolutt private ren.

15.april 1900, påskedag.

Overskydd, noenlunde stille, ÷ 15,3, litt sne i løpet av natten. Dårlig, mavesmerter. Førte hundene op til renene og hentet det kjøtt og skinn vi ellers vilde ha.

NB. I anledning av den fonn som i løpet av vinteren danner sig øverst i dale - her av en 3-5 m mektighet - er det av interesse å legge merke til de små Drumlinsdannelser som her forekommer. Jeg henviser til omstående skisse. Efter at vi kom ned festmiddag på margben og grutlåg, senere litt sjokolade efter selereparasjon og diverse.

I aften sterk nordlig skydrift og ÷ 19,1.

16.april 1900, 2.påskedag.

Idag klart, smukt vær, ÷ 14,8. Jeg er temmelig dårlig, men det må gå an allikevel i det gode vær. En hvalp, Peary, gav sig igjen igår da vi gikk ned fra renene, og skjønt jeg i går aftes var der oppe hvor jeg sist

så den, fant jeg den ikke da, og i løpet av natten kom den ikke. Nu måtte jeg legge i vei og gikk helt til renene, men kunde ingen hund finne enda jeg søkte over hele dalen. Kl. II kjørte vi, men kom ikke langt på den besværli-ge isfot med våre tunge lass før det blev aldeles umulig for mig å fortsette. Mine fem hunder greide det ikke. Nu tok vi begge spann for Hendriksens lass og kjørte det frem til en odde hvorfra vi bare hadde et kortere stykke ujevn og ytterst besværlig skruis for å nå ut på en del sammenhengende sletter. Siden hentet vi mitt lass. Derefter kjørte vi lass for lass ut på den første klare. Her kom vi kl. $3\frac{1}{2}$, begge meget trette, og her slo vi leir efter å være kommet kanskje en skikkelig kvartmil frem. Efter måltidet, renbiff og havresuppe, gikk vi en kort tur i land for å se på isen. Her skjøt jeg to og Hendriksen en hare som vi gav hundene. Ryper jog vi op midt inne mellem harene. Like før vi gikk, kom sikkert en bjørn op mot oss fra le av, men snudde. Hundene gjødde og stirret alle i en bestemt retning ut over isen, og idet Hendriksen kom ut, skimtet han noe gult som forsvant mellem kossene. Fremdeles klart, godt vær, men kaldere, ÷ 25, I.

17. april 1900, tirsdag.

Idag godt vær, noen vind, men denne var med oss. ÷ 24. Kjørte kl. $9\frac{1}{2}$ og hadde god is, og det gikk derfor raskt. Omtrent kl. I kom vi til øens nordligste pynt. Her bøide landet skarpt om, og vi gjorde holdt for å ta observasjoner og muligens legge igjen et depot. Teltet sattes op. Margbenssuppe. Derefter gikk vi begge op på høiden hvor vi forresten så lite, da snerol gjorde luften usiktbar. Isen synes ikke særlig ufremkommelig, men spørsmålet er om vi skal bry oss om å følge denne ø lenger vest- og sydover, som det nu bærer herfra. Vi så i aften det land vi før har sett i NW til W herfra. Er dette North Cornwall? Eller er det en gruppe av mindre øer - noe lite land er det ikke, dertil ser vi det gjennom for mange kompasstreker. ÷ 15,3 i aften og sydlig vind.

18. april 1900, onsdag.

Idag sterk vind og tykt rokk som gjorde alt observasjonsarbeide umulig. ÷ 13,8. Forsøkte dog ved middagstider å få en middagshøide, men op-

nådde bare å få instrumentene tilføket med sne og noen forfrosne fingertupper. Først litt før kl.6 løiet vinden, og jeg fikk en kronometerlengde og atter noen forfrosne fingertupper. Peilinger umulige, da været holdt sig usiktbart og trakk over. Det var bokstavelig en halv time det var mulig å få en observasjon, men det var også nok. Dette hjalp på stemningen som idag har vært noe trykket - jeg kan ikke si annet. Intet å kunne foreta sig er en trykkende situasjon. ÷ I6 i aften.

19.april 1900, torsdag.

Mens vi satt og drakk kaffe i morges, begynte hundene å holde leven og gjø skarpt. Vi trodde at en hund var løs, og Hendriksen krøp ut. Han ser da at bikjene sitter og ser spent mot teltet, og idet han ser bak dette, får han se en stor bjørn stå 20 skritt borte og betrakte den for ham øiensynlig nye fremtoning. Børsen hadde han liggende like ved teltdøren, rev den til sig og så smått det. Da hadde bjørnen alt snudd og luntet bort. Fire skudd fikk den og falt så 100 m fra teltet. Nu var jeg også kommet ut og så i det disige var en lys klump som jeg ikke visste å ha sett før - og ved siden Hendriksen som stod og siktet og gav den nåden. Nu var vi trøstet for gårdsdagen, vi hadde gratis hundemat. Så tørnte vi i god mak inn og drakk vår kaffe, derefter flådde vi bjørnen, lemnet den op og slapp hundene løs. De åt sig i en far mette, vi tok fra de fire lemmer for å ha dem til imorgen, enda rørte de ikke ryggen.

Jeg begynte å opta en karts-kisse. Været var klart, men så usiktbart at jeg ikke så øene i NW, - jeg har ikke kunnet se dem i hele dag. Ved middagstid fikk jeg middagshøide - for noen forfrosne fingertupper. I em. fikk jeg azimuthobservasjon - for enda flere forfrosne fingre. Vinden er ytterst ubehagelig, for kulden er ikke sterk, ÷ I6,6 imorges og ÷ I7,5 i aften, vestlig vind. Fotografering tenkte jeg også på idag, men det disige var avholdt mig. Efter en kort rekognoseringstur vestover tørnte vi inn og kokte sluring og sjokolade, får forsøke å være oppe i tide imorgen, om det skulde bli godt vær.

20.april 1900, fredag.

÷ I7,2 idag, klar himmel, men disig. Ventet i hele dag på å kunne peile landet i NW, men det var ikke å se. Foretok en ekskursjon til høidene i SW, så spor av hare, rype, snespurv, ren, men intet dyr. Siden tok jeg en lengdeobservasjon som dog ikke var så farlig, da det var noenlunde stille. Hundene i aften så forette at de ikke gider gape over kjøttet som vi slenger til dem. Men så gaper vi over renbiff isteden.

21. april 1900, lørdag.

Tørnte idag ut i ordentlig tid og kokte. Været bra, ÷ I7,4 og ikke meget sydlig vind, men som vanlig usiktbart. Kl. 8 kjørte vi og hadde god is og bra føre. Et stykke gikk det trått på grunn av rim. Vi holdt kursen NW hele dagen og slo leir ved 3-tiden. Da var jeg trett av å gå foran. Det hadde gått i ett kjørt med to korte stanser, og jeg anslår distansen lavt satt til I5 kvm. Vi var da i sikte av land rett forut, og land såes i SW, altså enten North Devon eller Grinnel Island. Hundene var idag i god kondisjon igjen, og ikke sultne i aften, så vi forer ikke. Det er 4.dags rasjon som vi sparer av hundemat. - Etter en bastant middag på lapskaus av renkjøtt og søtsuppe - lørdagsmat - tørner vi inn, ÷ I5 og en hel kuling av SW.

22. april 1900, søndag.

Kjørte idag kl. 8½ i vind og til dels overskydd vær, ÷ I3,4, og nådde på god is den søndre øy kl. II½. Nu hadde jeg håpet å få observasjoner straks, men solen gjemte sig nettop som jeg kom i land bak tunge mørke skyer masser- og blev borte. Etter skaffingen forsøkte jeg å gå en liten tur op på land for å orientere mig litt, men det blev et besværlig arbeide. Et underlig lavt og flatt land av løse avleiringer. Fast fjell finnes neppe. Lyset var umulig, så jeg så ~~intet~~, og vinden ubehagelig så jeg vendte snart om. Så tallrike spor og ekskrementer av rype, hare, rev og ren, men intet liv. ÷ I2 og sydlig kuling.

23. april 1900, mandag.

Idag storm og fokk fra syd. Umulig å gjøre noen ting, det er ikke en gang tale om å gå på jakt, da man ikke ser noen ting. Kokte ved IO-tiden og ligger nu og venter på at stormen skal legge sig mot aften, men den er

enda like besatt. Det er mildt i været, nesten generende varmt å ligge i skinnklærne i posen. Et fortredelig gjøremål er det også.

Ikke bedre idag, samme styggvær helt til kveæds og ut over natten. For å ha noe å bestille tok jeg mig til å lage en øse i eftermiddag. Av en avskåret melkeboks og et do. ben av en primus fikk jeg i stand en utmerket en. Mildt i aften.

24.april 1900, tirsdag.

Samme svinevær i natt, gav sig noe med vinden tidlig i morges, mer isteden fikk vi sne, så det er like galt. Dette varer i hele dag. ÷ 7,3 i morges og 5,5 i middags. Nu i em. er det stille, men sner og er like tykt. ÷ 7,2 i aften.

25.april 1900, onsdag.

Samme vær som i gåraftes, bare enda tykkere luft. Blir det da aldri bedre? ÷ 12,2 i middags og drag fra vest gir noe håp. I gåraftes gikk min tredje primusnål, og jeg har nu bare en igjen. Idag derfor stort arbeide med å lage nåler og rense ut et munnstykke hvori det satt en avbrutt nål. Det gikk, og jeg fikk i stand to nåler. Svor i den anledning ikke senere å reise ut uten en helt fullstendig forsyning med primusverktøi og reservesaker.

Har nu god tid til å spekulere, og så redusert blir man av et sån stilleliggende liv hvor måltidene er den eneste avveksling, at spekulasjon vesentlig gjelder mat. Rasjonen er nu:

Brød	400 gr	Sjokolade	50 gr (75)	Fett	20 gr
Smør	70 "	Ertesuppe	30 "	Grønnsaker	15 "
Sukker	40 "	Havregryn	40 "	Sydfrukter	20 "
Kaffe	25 "	Poteter	70 "	Eggepulver	15 "
Sirup	20 "	Pemmican	180 "		

Herav oppstiller jeg nu følgende spiseliste:

Søndag morgen:	Denge & kaffe	Middag:	Pemmican & sjokolade
Mandag	" Pemmicanlapskaus & kaffe	"	Denge & ertesuppe

Tirsdag	morgen	: Sjokolade-denge & kaffe	Middag:	Pemmicanlapskaus & brødsuppe
Onsdag	"	Pemmicanlapskaus & kaffe	"	Denge & ertesuppe
Torsdag	"	Denge & kaffe	"	Pem.lapskaus & sjokolade
Fredag	"	Sjokoladedenge & kaffe	"	Pem.lapskaus og ertesuppe
Lørdag	"	Denge & kaffe	"	Pem.lapskaus & havregryn- suppe

26.april 1900, torsdag.

Endelig idag klarte det så vidt op at det var mulig å få en lengdeobservasjon i morges. I den anledning tørnte jeg ut alt kl.3. Kaldt er det også blitt med den nordlige vind, ÷ 23, og jeg forfrøs tre fingre ved observasjonen i morges. Disig, så man kan ikke se noe omgivende land. Peder er gått på jakt, mens jeg ligger og venter på middag for en middagsobservasjon og holder på å forfryse fingrene mens jeg ligger her i teltdøren og skriver dette. Må nu tine dem op.

Mens jeg holdt på og frøs med middagshøiden, kom Peder igjen. Han hadde ikke sett annet enn spor, som han tar for spor av streifende dyr. I dette tør han også ha rett. Etter en middag på opvarmet pemmicanlapskaus og kaffe drog jeg i vei for måling og samling av planter. Kom tilbake kl.7.

Fra toppen av ~~landet~~ øen så jeg landet på nordre ø samt dennes sydvestlige spiss og et syd-østgående sund. I forbindelse med dette så jeg atter et sund som gikk i sydvest - altså mellom disse et land. Vestenfor her så jeg land, så vidt jeg kunde se sammenhengende helt til i sydvest eller SW t W.

Vestenfor dette og op til WNW såes intet tross siktbart også i den retning. ÷ 23,8 og stille i aften.

27.april 1900, fredag.

Forsov mig idag, og vi var først kjøreklar kl.10½. Været stille, overtrukket og disig, ÷ 21,8. Vi tok veien langs isfoten for å kjøre sundet nordenfor denne ø. Vi kom bare sent avsted på den løst sammenføyte nysne. Da vi nettop var kommet ned på isen i sundet, fikk vi se en bjørnebinne med unge rett foran oss, og hundene fikk snart øie på dem. Jeg slapp da mine i den tro at det hele snart skulde være gjort, bjørnene var da ikke mer enn 500 m fra oss. Men da hundene sprang, så sprang bjørnene også og la i vei

langt nordover slettisen, og det varte og det rakk før hundene innhentet dem. Da tok ungen som var en stor fjorunge, veien utover med Veslegutt etter sig, og gamla fortsatte og sloss med de andre. Jeg gikk og sprang, Hendriksen tok begge kjelkene og kom etter. Litt etter litt rakk jeg innpå, da binnen forandret kurs og kom etter ungen. Da avskar jeg den veien, og vi møttes idet den alt i ett gjorde utfall mot sine to angripere Sersjanten og Rotta. På 60 skritt fikk den lungeskudd og falt, reiste sig atter rett imot mig, og nu skjøt jeg den gjennom hjertet. Hendriksen var imidlertid gått etter ungen, men det bar langt utover og han vendte om, så vi møttes ved kjelkene som vi kjørte frem til den felte bjørn. Før vi var ferdige med flåingen, var klokke $\frac{1}{2}3$ og hundene ikke kommet. Vi bestemte oss da for å bli liggende. Imens kom hunden riktig nok igjen. Nu ligger vi her og forer hundene som ikke får annen mat hverken idag eller i morgen. Sparer således to foringer, men den ene dag er tapt. Fremdeles stille og enda tykkere. ÷ 19 i aften.

28.april 1900, lørdag.

Imorges kl. litt før 4 begynte hundene å gjø, og Hendriksen som lå våken, krabbet ut på kne. I teltdøren får han se en stor svart bjørnenese komme smygende i tykken. Han fikk bare tid til å rive min karabin til sig og fyre, fremdeles på kne i teltdøren. Ved knallet våknet jeg. Bjørnen falt truffet i hodet 15 skritt fra teltet som den fremdeles holdt rett kurs på.

Tykt vær, nordlig drag. Mens vi ligger og drikker kaffe, kommer en rype Og går på sneen ikke mer enn 2-3 skritt fra teltet.

Kjørte kl.8 i et så mørkt vær at vi bare hadde en retning på isen, tatt aftenen i forveien, å rette oss etter. Etter tre timers kjøring var vi omtrent i villrede med hvad vi skulde gjøre. Vi hadde å velge mellem å legge oss for hvor vi var og vente - eller ta en bestemt retning som jeg formodet måtte føre oss dit vi skulde. Mens vi enda talte om dette, begynte disen å lette, og vi så at den utpekede retning var den riktige, og så kjørte vi til henved kl.2, da vi nådde den søndre del av den større nordligere ø. Her ligger vi over i morgen for å observere, tegne og muligens fotografere. Samle og gjøre ekskursionsjener vet jeg ikke hvad det kan bli av. Tiden må også tas i

betraktning. Aldeles trett og utkjørt i eftermiddag av marsjen i det tunge, løse føre. Hundene også selvfølgelig. ÷ 19 i aften og sydlig vind.

29.april 1900, søndag.

Overtrukket i morges, ingen lengdeobservasjon som forresten også kan undværes. Klarnet utpå formiddagen så jeg fikk tegnet og observert azimut og får forhåpentlig nu en middagshøide. Imens er Peder oppe mot land for å "se". ÷ 10,2 og litt sydlig vind er ikke verst vær, men jeg frykter vi får samme svinevær som vi hadde forrige uke, så jeg er i tvil om vi skal forsøke å kjøre et stykke videre i eftermiddag eller bli her i morgen for å gjøre en ordentlig ekskursion på landet her.

Nei, ingen middagshøide. Solen var borte fra kl. II $\frac{1}{2}$ til 12,15, forresten har den skinnet i hele dag. Peder kom igjen kl. I $\frac{1}{4}$. Det er I $\frac{1}{2}$ times gang til lands. Der finnes ny vegetasjon og merkelige bergarter. Jeg gjør følgelig en ekskursion i morgen. Blåsende frisk fra syd, mildt, ÷ 6,9.

30.april 1900, mandag.

Idag tykt, nordlig vind og snedrev, ÷ 11,2. Jeg gikk allikevel kl.8 på en ekskursion. Hadde opklarende vær en liten stund på formiddagen, men uværet kom igjen, og jeg måtte vende om. Kunde intet se og knapt gå i snedrev og tykke. Samlet noen strå og moser til Simmons, så intet spor, bare ekskrementer av hare og ren. Landet består i dagen av løse masser sandstenbrokker, kittet av en grå leire. Forholdsvis rik vegetasjon. Gressletter og tueland. På hjemturen traff jeg på en renokse som jeg skjøt. Den var i hårskiftingen, hadde felt hornene og hadde bare $\frac{1}{2}$ tomme lange, myke skinnklæde stubber. Maveinnholdet var mørkt, gjørme med korte gresstrå. Den var ytterst mager. Jeg tok med stekene og en bog samt hjerte, tunge, fileter og nyrer & lever, og litt av brystet. Børen var tung nok, 2 $\frac{1}{2}$ times marsj på løs sne og skavler, og jeg var meget trett da jeg endelig i mørke nådde teltet litt over kl.3. Her hadde Peder gått og vært engstelig, spekulert på ved rop eller skudd å rettlede mig o.s.v. Det er også riktig styggvær, og det verste er at det ødelegger føret for oss så aldeles. Det er sandt som Peder sier,

at for hver teltplass vi har forlatt, har vi måttet grave kjelkene ut av fokk-skavlen.

1.mai 1900, tirsdag.

Sterk kuling fra NNW og voldsomt fokk. Værfast, kom ikke utenfor teltet før i ettermiddag for å fore hundene. Likedan i aften. Dette er hyggelig!

2.mai 1900, onsdag.

I morges glededes vi med riktig godt vær, stille og solskinn, ÷ 25,6. Vi kjørte kl. 8½ og tok veien op over mot land mot den ytterste odde, senere mot passet mellom denne og det nærmeste landet, for å undgå kroken langs landet. På veien så vi først ~~1~~⁴ ren som vi tenkte å skyte og fore op, men de hørt hundene og tok på sprang, dog ikke langt. Men vi opgav dem, det var for meget tidsspille. Siden så vi en, og så atter tre, ialt 8. Omtrent kl. 12 hadde vi nådd høiden, og her oppe får Hendriksen se en moskusokse. Ja, vi kjørte op mot den efter at jeg hadde klart mine dragsterter og kjørt mine hunder foran. Så kjørte Hendriksen dem til de fikk se dyret, og enda videre. Her så vi at det var to til. De gikk og gresset på nordsiden av en elvedal, og vi kjørte til ut på skrenten på sydsiden. Da hundene var sloppet her og var kommet midt ned i dalen, fikk dyrene se dem og sluttet straks karre, hvorefter vi makelig gikk op til dem. Imens sloss de med hundene. Idet oxen laget sig til for et utfall mot en hund, sendte jeg den en kule i nakken, og den sank urørlig sammen. Hendriksen skjøt den gamle ku under øiet. Den stod urokkelig mens blodet silte av nese og munn, og Hendriksen skrek over sig fordi den ikke falt for et sånt skudd. Et til gjorde det av med den, og et tredje med den lille ku. Så hadde vi tre dyr - og Hendriksen ikke lite fornøyd over å ha skutt moskusokser. De to flådde vi straks og lot hundene ete. Så hentet vi kjelkene. Klokken var nå 4, og vi slo telt og skaffet. Så flådde vi den tredje og bandt hundene ved ørene, og de eter ustanselig. Vi tok et lår, hjerte og tunger, og imorgen er det neppe stort igjen av de tre skrottene. Fremdeles vakkert vær, ÷ 22. Bort på en haug så vi flere moskusdyr, så her later det til å være vilt. I aften drakk vi todtsup!

3.mai 1900, torsdag.

Godt vær, litt østlig vind, ÷ I8. Kjørte kl.8. Passerte op gjennom dalen i nordlig retning, senere en trangere dal i NNW og kom her over vannskillet og nådde kl. 2½ isfoten i NW-lig retning. På veien passerte vi moskusdyr og ren. En ren måtte vi kjøre en krok utenom for å undgå bry med hundene. Forer ikke hundene iaften. ÷ I5 og svak østlig vind. Mørk himmel i syd, men vi håper på godt vær.

4.mai 1900, fredag.

Forbi med godværet idag. Tykt og snedrev med vestlig vind som ved middagstider rev så meget op at jeg fikk en enkelthøide - likeledes om aftenen en dårlig lengdeobservasjon. Landet har jeg ikke kunnet skimte i hele dag ÷ II i aften, og samme vær, bare tykkere. Stemningen ytterst trykkende, da vi hadde håpet å komme herfra alt idag middag, men nu ser det riktig ut til stygt vær i morgen også.

5.mai 1900, lørdag.

Tørnte ut kl.2 i natt og fant at været var godt. Begynte først å koke kl.2½, og først kl.7 kjørte vi. ÷ I9 og nordlig vind, men klart solskinn. Vi kjørte langs øens nordside i NE til den begynner å svinge mot SE. Da stoppet vi kl. 10 for å få ordentlige observasjoner her, hvad jeg også fikk. Været tegner bra enda i aften, ÷ I3,5. Jeg peilte herfra kapp ved "6.leirplass" i NNE, "Sundet" i N og "Fjorden" i NE, samt i E t N et fremspringende lavland som jeg tar for odden ved 5.leirplass. Isen ser middels god ut.

6.mai 1900, søndag.

Kjørte i morges i fint vær kl.8, ÷ I8, fra øen og holdt kurs NE hel dagen til kl.3, da hverken Hendriksen eller jeg orket å fortsette på grunn av gnag av skipåbindingene. Jeg er aldeles ødelagt i høire fot. Isen var god og føret upåklagelig, og vi kom godt frem - i hvert fall den første del av dage. Hildring viser oss landet i aldeles ugjenkjennelig form og tilsynelatende ganske nær, mens vi ennå visstnok er langt unda. ÷ I4,5 i aften.

7.mai 1900, mandag.

Fint vær i morges, ÷ II,4. Da vi hadde spist lapskausen, var Peder ute. Det var da klart solskinn og blikkstille. Mens vi satt - eller rettere

lå - og drakk kaffe, kom det et vindpust som straks etterfulgtes av flere kraftige, og før vi kom ut, blåste det en frisk NE som frisket jevnt på. Vi kjørte rett mot, tungt å gå, min fot verket svært idag. Mot middag tok vinden sånn til at vi måtte opgi det, hundene la sig ned midt i kjøringen. Kl. 12 stanste vi. Stiv kuling med fokk fra NE, fortsetter i ettermiddag.

8.mai 1900, tirsdag.

Ved 6-tiden løiet været så vidt at jeg tørnte ut og kokte, og da vi kjørte kl.9 blåste det bare en bris av NE, ÷8, disig vær. Føret tungt, dyp, løs sne for hundene, men god is. Det gikk smått, og kl. 4 var hundene ikke til å få frem - vi sluttet. Enda nådde vi ikke odden til den fjorden vi tenker oss inn i. Landet ser interessant ut og anderledes enn vi så det derute fra første gang. ÷ 9,8 i aften.

9.mai 1900, onsdag.

Sne idag, men litt vind. Sneen holdt dog op før vi reiste kl.8½. ÷ 8. Endelig kl.12½ nådde vi det kappet vi hadde styrt på og slo leir her. Tykt og usiktbart vær og foretok derfor bare en kort tur i land. Vi slo noe stuffer og samlet noen urter til Simmons. Så spor av bjørn, hare, rev og ry samt ekskrementer av ren eller moskusokse her på odden. Det klærnet litt in over fjordene her i aften, så vi fikk se litt av det store fjordkompleks so finnes her. Bare vi får godt vær! Det er det det står på. Proviand har vi, og her er meget å gjøre og langt å kjøre.

10.mai 1900, torsdag.

Fikk lengdeobservasjon i morges. Etter skaffingen gikk jeg inn på stranden, skjøt en rype og så to moskusokser gå inne på slettelandet. Vi bl enig om å vente, og jeg tegnet, fotograferte og observerte til kl. ½1. Da tok vi hundene med og gikk. Da disse nærmet sig dyrene, satte disse i vei, fant sig snart en kamplass på en bar og fast flekk, og her skjøt vi hver vår. Foret hundene, tok litt kjøtt og gikk hjem igjen.

Lavlandet her er i vegetasjonsrikdom aldeles jevnbyrdig og av samme utseende som Kjøttfjorden. Sneen smelter alt, og saxifragaene er grønne og friske. ÷ 7,8 i morges, ÷ 6,5 i aften og godt vær.

11.mai 1900, fredag.

Kjørte idag kl.7 i godt vær, ÷ 12,3. Holdt NE innover vestlige fjo arm mot et østgående sund. Føret til dels meget løst. En middagshøide under veis. Da kl. var 2½, stansedes vi av et uforutsett tilfelle. Rett som det e får Hendriksen se en ulv i nærheten av oss, litt bakenfor til høire. Jeg springer til kjelken og river løs mitt gevær og roper til Hendriksen om å gjøre det samme. Da fikk hundene mine øie på dyret. Ulven sprang innover, hundene efter. Skiene mine bar under kjelken, jeg falt og blev akterutseile Hendriksen hadde litt efter samme skjebne. Han fikk ikke en gang riflen løs Imidlertid sprang ulven til lands og hundene med kjelkene efter. Jeg gikk da innover så fort jeg vant, mens Hendriksen gikk tilbake for å hente ski-staven og sine votter. Jeg hørte straks efter et svært skrik ute fra isen. Så var det en ulv til som holdt på å gjøre mine til å ville overfalle Hendriksen. Da jeg kom, sprang den dog utenom mig mot land. Jeg skjøt to bomber på den. Den slo sig sammen med den andre, og de strøk så utover. Hundene og kjelkene fant vi igjen oppe ved isfoten, hvor vi så slo oss for. Jeg fotograferte og tegnet. Hadde ikke hundene satt efter, hadde vi sikkert skutt i hvert fall en av ulvene, for de var til å begynne med aldeles ikke redde av sig.

12.mai 1900, lørdag.

Kjørte idag ved 9-tiden. Hadde god blankføken is langs landet, til dels da. Passerte det første sund fra Ulvefjorden til hovedfjorden og kjørte derefter til nordvestre odde av den høie nordligste ø mellem de samme fjorder. Været var tykt, til dels med sne, ÷ 11,3. Da vi kom til odden kl. 11,45, var det begynt å letne, og jeg stanste her om det skulde letne fullstendig. Jeg vilde se om det gikk noe sund vestover fra bunnen av Ulvefjorden til fjorden vestenfor. Det blev virkelig også godt vær, og jeg fikk bådpeilinger og fotografi. ÷ 11 og godt vær i aften.

13.mai 1900, søndag.

Idag fremdeles godvær, ÷ 13. Kjørte kl.7 gjennom sundet til hovedfjorden. Ved odden på nordostsiden av sundet stanste jeg for å undersøke

her lett tilgjengelige profil. Middagshøide, derefter ekskursion op til berget hvor jeg skjøt en rype og gjorde et par interessante funn. Da jeg kom ned, fikk jeg noen peilinger og fotografier. Lengdeobservasjonen hindredes idet tykke skyer trakk op fra SW med tiltagende kuling. Vi frykter derfor styggvær i morgen. ÷ 8,7 i aften.

14.mai 1900, mandag.

Tykke og sne i morges, ÷6. Kokte først kl.6. Da vi satt og ventet på kaffen, setter på en gang alle hundene i å stormgjø, og vi hører noen sinte fres. Bjørn! - ropte Peder. Jeg grov alt etter brillene mine, men fant dem ikke. Peder kom derfor først ut og ser bjørnen stå midt oppe i hans kobbel, mens hundene holdt slikt leven at den forvirret stod og dreide hodet fra side til side. Først fikk Hendriksen fatt i mitt gevær, nei - slengte det og bort til sin kjelke efter sitt eget, fikk ikke straks knuten som hylsteret var lukket med, op. Imidlertid snudde bjørnen og kom gående langsomt ned mot teltet, bent på Peder og hans kjelke. 7 skritt fra teltet fikk han en kule lavt i hodet så han tumlet. Da var også jeg kommet ut og fikk tak i min borse, men Peder stod da ferdig, så jeg skjøt ikke. Bjørnen reiste sig og krabbet opover fra dette - som den nu syntes - tvilsomme engagement, men fikk en kule som stanste den, og så nåden. Det var en stor, mager hanbjørn. Vi flådde den efter å ha drukket kaffe, og delte den mellem de to kobbel.

Dagen benyttes foruten som opforingsdag for bikjene, til stor reparasjon på klær, sko og seletøi. Vi snur imorgen da vi nu bare har 8 av våre beregnede 40 dager igjen. Riktignok har vi hundefor for 21 dager igjen, og til oss selv vel også for ca. 20 dager. Men vi vil ikke - og kan ikke gå videre, da vi ikke tør risikere å bli mer enn 10 - 12 dager over tiden, og om jeg skal få gjort noe arbeide her syd, så går den tiden fort for oss.

Hermed var ikke dagens bjørnehistorier forbi. Som Hendriksen ligger utenfor og hugger kjøtt til kvelds - og nettop ligger og tenker på hvordan det skulde gå om en bjørn kom og tok ham i nakken, likesom Barentz's folk, så setter hundene i å gjø. Jeg satt inne og sydde. Da Hendriksen så op, så han en bjørn borte på isen. Jeg kom da også ut, og vi ventet for å se hvordan

han vilde ta det. Han kom op mot været, gjorde noen svinger og været alt i ett. Så fulgte han isfoten rett på til han var 20 skritt fra teltet. Da sprirger Hendriksen frem og svinger hakken. Hittil hadde den vært mest optatt av hundene, nu vendte den sig rett mot Hendriksen. Så gav jeg den en kule bak i den kjøttfulle del av låret. Den brølte og tok flukten, dog ikke fort. Det var en liten bjørn med en mengde hårløse flekker, især på forkroppen. Snevær i stor målestokk og tykke i aften, men ikke kaldt, ÷ 5,8 og aldeles død stille.